

Izberite Gorenjsko kreditno banko za svojo banko

LETU XXIV. — Številka 82

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka in Tržič — Izdaja ČP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

GLAS

KRANJ, sobota, 23. 10. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob sredah in sobotah.

Institut za pljučne bolezni in tuberkulozo na Golniku je ob svoji 50-letnici dobil red dela z rdečo zvezdo, s katerim ga je za dolgoletne zasluge posebno pri zdravljenju tuberkuloze odlikoval predsednik Tito. Visoka odlikovanja red dela z zlatim vencem sta dobila prim. dr. Branislav Korač in dr. Branko Stangl. Red dela s srebrnim vencem je prejelo 13 odlikovancev, medalje dela pa 17. Odlikovanja je v imenu po krovitelja slovesnosti ob jubileju te ustanove podelil predsednik skupščine občine Slavko Zalokar. — Foto: F. Perdan

Zborovanje gostinskih in turističnih delavcev

Na Bledu je bil v sredo in četrtek XIX. letni zbor gostinskih in turističnih delavcev v Sloveniji. To je zdaj

največje tovrstno sindikalno srečanje v Sloveniji. Na zboru je sodelovalo okrog 2000 gostinskih in turističnih delavcev, ki so v obih dneh prigravili vrsto strokovnih razstav in tekmovanj. V okviru zборa pa je bilo v četrtek na Bledu tudi četrtično srečanje mladine gostinskih šol iz Slovenije. Srečanje so pripravile mladinske organizacije gostinskih šol in skupnost gostinskih šol Slovenije. Udeležilo se ga je okrog 1500 učencev gostinskih šol.

XIX. zbor se je začel s posvetovanjem o temeljnih nalogah delovnih kolektivov pri uresničevanju zveznih in republiških ustavnih dopolnil. Na tem posvetovanju je predsednik republiškega odbora sindikata delavcev storitvenih

dejavnosti Jože Vidic dejal, da so na področju gostinstva tudi takšne organizacije, ki ne bodo mogle izpolnjevati sprejetih obveznosti in tudi ne zagotoviti osebnih dohodkov, za katere so se sporazumele. Predsednik republiškega komitea za turizem inž. Franc Razdevšek je omenil, da je prav letošnja sezona pokazala, kaj znamo narediti in kako znamo zadovoljiti večje število gostov. Dejal je, da smo v zadnjem času zgradili več pomembnih infrastrukturnih objektov. Zato si moramo tudi v prihodnje prizadevati, da bo Slovenija postala dežela poletnega in zimskega turizma. Predsednik turistične zveze Slovenije dr. Danilo Dougan pa je opozoril, da imamo v Sloveniji že

vrsto novih hotelov, ki po kvaliteti in opremljenosti prekašajo podobne tovrstne objekte v tujini, žal pa so storitve v naših hotelih velkokrat pod poprečjem. Zbor pa je pozdravil tudi predsednik radovljiske občinske skupščine Stanko Kajdiž, ki je prikazal turistični razvoj radovljiske občine v zadnjih letih.

Med srečanjem pa je bilo na Bledu tudi več strokovnih in športnih prireditev. Med najzanimivejšimi so bile prav gotovo razstava pogrinjkov, kuharskih in slaščičarskih izdelkov, turističnih propagandnih edicij in jedilnih listov, tekmovanje barmanov v mešanju pijač, modna revija gostinskih delovnih oblek, tekmovanja v natagarskih spretnostih itd.

A. 2.

mešanica kav
E K S T R A

SPEDERIA BLEND
VSAKOMUR PRIJA
KAVA SPECERIJA

Urbanistični
načrt
Radovljice

V avli radovljiske občinske skupščine je javno razgrajen osnutek urbanističnega načrta Radovljice. Občani si ga lahko ogledajo do 11. novembra. Do takrat lahko dajejo posamezniki, organi in organizacije pripombe na razgrajeni osnutek.

JESENICE

● Na zadnji seji sindikata delavcev družbenih dejavnosti na Jesenicah so se menili o vsebinskih in organizacijskih nalogah v preteklem in v prihodnjem obdobju. Poudarili so, da bi morali k delu pritegniti tudi delavce, ki so zaposleni v javnih službah, a še niso člani sindikata. Ustanovili so osemčlansko komisijo, ki bo obiskala osnovne organizacije sindikata, poročala o delu nedavnega kongresa in seznanjala člane s prihodnjimi nalogami sindikata.

D. S.

● Člani odbora za izume in racionalizacije pri delavskem svetu jeseniške železarne so na svoji zadnji seji razpravljali o šestih tehničnih izboljšavah in priznali avtorjem zboljšav za 3370 dinarjev odškodnin.

D. S.

● V solo za zdravstvene delavce na Jesenicah se je v letošnjem letu vpisalo 50 dijakov in dijakinj. Po sprejemnih izpitih obiskuje zdaj prvi letnik 37 dijakov in dijakinj.

D. S.

● V četrtek, 21. oktobra, je bilo v delavskem domu na Javorniku predavanje za starše šoloobveznih otrok z Javornika, Koroške Bele, Javorniškega Rovta, Blejske Dobrave in Lipe. O zdravju šolarjev je predavala dr. Jelka Brdar. Predavanje je organiziralo DPM Javornik—Blejska Dobrava.

D. S.

● Pri poslovni enoti Ljubljana transporta na Jesenicah so v letošnjem letu v celoti izpolnili investicijski plan. Poleg tega pričakujejo še nekaj vozil v tovornem prometu, nekaj denarja pa bodo vložili tudi v novogradnjo delavnice, ki jih bodo zgradili delavci Gradbenega podjetja Sava.

D. S.

KRANJ

● V torek, 19. oktobra, je bil v sejni dvorani skupščine občine Kranj posvet predsedstva občinske konference ZMS Kranj in predstavnikov garnizije JLA iz Kranja. Posjeta sta se udeležila tudi komandan garnizije polkovnik Cvelbar in njegov pomočnik podpolkovnik Bura.

Na posvetu so govorili o sodelovanju garnizije JLA in OK ZMS Kranj pri uresničevanju koncepta splošnega ljudskega odpora. V razpravi je prevladovalo mnenje, da je važno, da se mladi spoznajo z delom in življenjem v JLA. Glavna naloga Zvezce mladine pri splošnem ljudskem odporu pa je skrb za čimvečjo fizično in tehnično pripravljenost mladih. OK ZMS je že izdelala program dela mladih v pripravah na splošni ljudski odpor, ki ga bo v svoj načrt dela vključila tudi garnizija iz Kranja.

-lb

● Zaloge izdelkov v osmih industrijskih organizacijah v kranjski občini so bile avgusta letos za 5,2 odstotka manjše od poprečja v minulem letu. V primerjavi z julijem letos pa so se zaloge avgusta zmanjšale za 0,8 odstotka oziroma za 336 dinarjev.

● Od januarja do julija so v kranjski občini zabeležili 28.041 gostov in 67.837 prenočitv. To je za 10,4 odstotka oziroma 2635 gostov več kot v enakem obdobju lani. Število domačih gostov se je povečalo za 11,9 odstotka, število tujih pa za 7,6 odstotka. Število prenočitev domačih gostov je bilo letos za 20,3 odstotka večje, število prenočitev tujih gostov pa za 12,2 odstotka. Med tujimi gosti je bilo največ Zahodnih Nemcev, Avstrijev in Italijanov.

A. Z.

● V četrtek je bila na obisku pri OK ZMS Kranj delegacija mladine italijanske stranke PSIUP. Italijanski mladinci so si dopoldne ogledali kranjsko Iskro. Zlasti so se zanimali za delo mladih in povezavo njihovega dela z delom organizacije ZK. Popoldne pa je bil kratek razgovor med člani predsedstva OK ZMS Kranj in člani delegacije. -lb

TRŽIČ

● Razprave o slovenskih ustavnih spremembah so se v tržiški občini zaključile. Občinski sindikalni svet jih je organiziral v treh največjih delovnih organizacijah, občinska konferenca SZDL pa v krajevnih organizacijah.

Na skupno devetih razpravah so imeli zlasti tele dopolnilne predloge:

— zakoni s področja odnosov med dislociranimi delovnimi organizacijami in matičnimi podjetji naj stvari kar najbolj jasno opredelijo;

— za uveljavljanje določb 27. dopolnila (ki daje možnost občinskim skupščinam, da z odloki predpišo dodatna sredstva za kritje potreb) je vedno potrebna prehodna javna razprava;

— pri pravicah do osebnega dela (30. dopolnilo republiške ustaw) naj bi odpravili dvojne kriterije — ene za delo na kmetijah, druge v obrtnih in terciarnih dejavnostih sploh;

— za financiranje krajevnih skupnosti naj se sredstva zagotovijo kar najbolj trdno s stalnimi viri (36. amandma).

V teh razpravah v tržiški občini je sodelovalo 248 občanov.

-ok

Komunisti pred letno konferenco

Na zadnji seji občinskega komiteja ZK Jesenice so sprejeli sklep, da morajo organizirati letne konference osnovnih organizacij v novembru. Na sestanku s sekretarji osnovnih organizacij so zavzeli stališče, da bodo letne konference potekale v času zelo intenzivnega vključevanja ZK v splošna družbena prizadevanja v okviru stabilizacijskega programa in vključevanja ZK kot političnega faktorja v različne družbene tokove.

Na seji so zavzeli stališče, da se morajo člani osnovne organizacije pred letnimi konferencami sestati, pretehati in analizirati stanje na svojem področju in razpravljati o svojem akcijskem programu, ki so ga sprejeli v prvem obdobju. Predvsem pa se bodo morali pogovoriti o kadrovskih pripravah za prihodnjo konferenco. Sestanki v osnovnih organizacijah kažejo tudi na stare probleme zadnjih konferenc, da se nekateri kadri, ki bi bili pri-

merni za vodstvo osnovnih organizacij, izmikajo tem dolžnostim, nekateri pa so preobremenjeni. Vse to kaže, da se bodo morali v prihodnje pogovarjati in razpravljati tudi o sprejemaju nalog in dolžnosti.

Vzporedno s tem pa razpravljajo tudi o možnih kandidatih za sekretarja občinske konference ZK, ker mu v letošnjem letu preče mandat.

D. Sedej

Ob krajevnem prazniku Žirov

Zirovci danes praznujejo. Spominjajo se dogodkov pred osemindvajsetimi leti. Eno te XXXI. divizije NOV so namreč 23. oktobra 1943 Žiri osvobodile. Okupator je že precej pred tem datumom spoznal, da mu zaradi vse manjšega števila somišljenikov in zaradi vse večje vloge OF postajajo tla pod nogami vroča. Žirov pa ni zapustil kar tako. Se prej je dodobra oropal vse čevljarske delavnice in se založil s čevljji in materialom. Da bi si sovražnik lahko zagotovil miren odhod iz Žirov, so nemški vojaki nabrali talce in jih zaradi varnosti zastrelili. Odhod se je res končal mirno, ker so komandanți partizanskih enot uvideli, da je bolje ohraniti življenja domačinov.

Po odhodu Nemcev so Žiri zasedle partizanske enote. Zarčelo se je novo obdobje zgodovine Žirov. Žirovci so začeli graditi domove, javne

zgradbe, tovarne, urejati komunalne naprave itd. Vsi prebivalci imajo danes zaposlitev doma. Podjetja dosegajo iz leta v leto lepše uspehe. Alpina, Etiketa, Mizarško podjetje, Kladivar stalno širijo proizvodnjo. Stalni napredki se lahko opazi na vseh

Večja vloga in pomen SZDL

V sredo, 20. oktobra, je bila v prostorijah družbenopolitičnih organizacij na Jesenicah seja predsedstva občinske konference SZDL Jesenice, na kateri so razpravljali o pripravah na konstitutantno sejo novoizvoljene konference.

V razpravi so poudarili, da bodo morali upoštevati predvsem kadrovske in vsebinske priprave. Konferenca naj bi

obenem pomenila tudi prelomnico v delu v prihodnjem, ki naj bi temeljilo na večji veljavi in pomenu občinske konference SZDL. Občinska konferenca naj bi se bolj vključevala v reševanje vseh aktualnih in perečih problemov v občini, obenem pa bi njen obstoj in njeno delo bolj živo čutili tudi sami občani. Menili so se tudi o večji vlogi krajevnih skupnosti, ki naj bi bile po novih ustavnih dopolnilih osnova za ves družbeni razvoj v občini.

Na seji so predlagali najstje članov za izvršni odbor, kot se bo odslej imenovalo sedanje predsedstvo konference, se menili o možnih kandidatih za predsednika občinske konference SZDL in izvolili tri-člansko komisijo, ki bo pripravila idejni načrt in program dela.

D. S.

Posvetovanje »Republika kot država in samoupravna skupnost« v Kranju

Tako je sklenil izvršni odbor skupnosti slovenskih občin na svoji drugi seji.

Posvetovanje, ki ga sklicuje skupnost slovenskih občin, bo 4. in 5. novembra v prostorjih skupščine občine Kranj. Uvodno besedo bodo sodelovali s prispevki tudi znanstveni in družbenopolitični delavci iz naše in drugih republik.

T. M.

RADOVLJICA

● Včeraj se je na Bledu začel dvodnevni seminar za vodstva mladinskih aktivov na osnovnih šolah kranjske občine. Pripravila ga je OK ZMS Kranj. Na seminarju razpravljajo o vlogi mladine v osnovni šoli, metodah političnega dela, o delu klubov OZN na osnovnih šolah, o samoupravljanju glede na zakon o osnovnih šolah itd.

-lb

● Podobno kot na zadnji seji kranjske občinske skupščine je v sredo tudi predsednik radovljiške občinske skupščine na seji občin zborov opozoril na vse pogostejše in številnejše izostanke odbornikov na sejah skupščine. Dejal je, da ima skupščina v prihodnjem obdobju oziroma do konca tega mandata v programu še več pomembnih obravnav. Zato se lahko zgodi, da bo njen delo okrnjeno, če ne bodo odborniki redno prihajali na seje. Se večje težave pa imajo pri delu sveti občinske skupščine, ker so bili zaradi odsotnosti odbornikov že nekajkrat nesklepni.

A. Z.

Raznašalca

ZA DOSTAVO JUTRANJIKA DELO NAROČNIKOM ZA TEREN SKOFJA LOKA

SPREJMEMO TAKOJ.

Delo je primerno za gospodinje in upokojence. Zelo dober zaslužek in ostali pogoji.

Ponudbe sprejema podružnica CGP Delo, Kranj, Koroška c. 16.

Varčujmo za doto otrok

pri Gorenjski kreditni banki

Če rešujemo, rešujmo oba!

Prispevek k razpravi o srednjeročnem razvoju kmetijstva

Gorenjski poslanci so bili v ponedeljek gostje vodilne kmetijske proizvodne in predelovalne organizacije na Gorenjskem, kranjskega Kmetijsko živilskega kombinata. V razgovoru s predstavniki kombinata so prevladovala vprašanja srednjeročnega razvoja kmetijstva do 1975. leta, vprašanja samoupravnih in kooperacijskih odnosov med kombinatom in kmeti, vprašanja prometa z zemljiščem in zemljiškega maksimuma itd. Skratka, poslanci in ostali udeleženci razgovora so razgnili izredno široko skalo vprašanj kmetijsko predelovalne industrije.

Kot rdeča nit se je predla misel, da kmetijstvo lahko rešujemo le v sodelovanju družbenega in zasebnega sektorja. Takšno osnovno ima tudi srednjeročni program razvoja slovenskega kmetijstva do 1975. leta, ki je izredno natančna, in smo lahko skepticni, če ga bomo dosegli. V Sloveniji naj bi na primer 1975. leta kar 88 odstotkov živilskih artiklov proizvedli sami. Danes jih le 50 odstotkov. Vsako leto bomo morali investirati 500 novih milijonov dinarjev! Kje bomo te denarje dobili, če pomislimo, da je kmetijstvo danes med najbolj zadolženimi panogami? Investicije v kmetijstvu predstavljajo danes le 6 (šest) odstotkov vseh slovenskih investicij. Podatek pove, da je bil delež kmetijstva majhen.

Srednjeročni program kmetijstva prav tako zahteva preusmerjanje kmetijstva. Tu misli predvsem na zasebno kmetijstvo, ker je družbeno kmetijstvo več ali manj že preusmerjeno. Na Gorenjskem živinoreja in delno krompir. Tu smo spet v zagoni, ker se je Jugoslovanska

agrarna politika naslanjala le na kulturo Voivodine in Banatu, živinoreja, ki je slovenska in gorenjska panoga, pa je ostala ob strani, čeprav je ena od najzahtevnejših kmetijskih panog.

1965. leto, ko smo se lotili reforme, je veliko obeta. Na kmetijskem trgu sta vladala sorazmerje in red, ki pa sta se 1968. leta porušila. Sprejemale so se začasne rešitve. Ena panoga smo gasili, druga se je vzigala. Take rešitve so nas tudi zavedle. In konec končev smo prišli do položaja, ki ga najlepše označuje primer koruze. Cena na svetovnem trgu znaša 70, 80 ali kvečjemu 90 par, mi pa smo to v Voivodini plačevali po 1,70 ali 1,80 dinarja.

In če hočemo biti še naprej konkretni, navedimo nekaj primerov. Niso povedani ne prvič ne zadnjič. Upravičena je zahteva po spremembah kreditne politike, ker pozna kmetijstvo le kratkoročne in srednjoročne kredite, dolgoročnih pa kljub temu, da so praksa ostalega gospodarstva, ne pozna. Se pomembnejša je zemljiška politika, ki se začenja že z urbanizacijo. Prav lahko se zgodi, da postane Slovenija brez upoštevanja tegega elementa »le ena sama dolga vase«, kot pravi Zdravko Krivina, z mnogo uničene rodovitne zemlje, ali dežela, kjer bo z zemljo zaradi njenih vse večje vrednosti razpolagal vsak, le kmet ne, za katerega je zemlja res potreben kapital in osnovno proizvodno sredstvo. Nadaljujemo lahko z mehanizacijo, spremenimo carinsko politiko za kmetijske stroje itd.

Ceprav nastaja med družbenim in zasebnim sektorjem kmetijstva praznina, ki ga do neke mere mašče zadruge, ki so vedno bolj trgovske orga-

nizacije, so oblike povezovanja obeh sektorjev, predvsem v proizvodnji. Ta medseboina proizvodna navezanost z določenimi enakopravnimi pravicami in dolžnostmi, ki izhajajo iz vloženega dela, pomaže, da kmetijstvo lahko rešujemo iz zagate enotno, celovito, ne pa ločeno na družbeni in zasebni sektor.

J. Košnjek

V HONORARNO ZAPOSЛИTEV

za nekaj ur dnevno sprejmemo

SPEDITERJA-PREVOZNIKA,

ki ima lasten tricikel ali manjši poltonovni avto (kombi), ki bi v jutranjih urah razvozil časopise na prodajna mesta.

Ponudbe sprejema podružnica CGP Delo, Kranj, Koroška c. 16.

Kroj na zahodnem trgu

Podjetje Kroj iz Škofje Loke je letos planiralo proizvodnjo v vrednosti 30.000.000 dinarjev. Plan so že izpolnili. Računajo pa, da bodo do konca leta prodali še za 10.000.000 dinarjev izdelkov.

Letos se je Kroj iz Škofje Loke prvič pojavil na zahodnem trgu. V Nemčijo, Francijo in Švico so izvozili 14.000 ženskih zimskih plaščev v vrednosti 70.000 dolarjev. Od poslovnih partnerjev v tujini so dobili blago in iz njega izdelali plašče po svojih modelih. V prihodnje računajo tudi na klasičen izvoz, kjer bodo tudi blago izbrali sami. Za leto 1972. planirajo za 100.000 dolarjev izvoza na konvertibilni trg.

Konfekcija Kroj iz Škofje Loke je sodelovala tudi na sejmu 'Moda v svetu 71.' ki je bil v Beogradu v začetku

tega meseca. Sejem je bil za Kroj poslovno izredno uspešen. Že na sejmu so sklenili pogodbe za prodajo 17.000 plaščev za spomladansko sezono. Navezali pa so tudi stike z raznimi trgovskimi hišami in njihove predstavnike povabili, da si ogledajo proizvodnjo in modele se v tovarni in seveda, če jim bo kolekcija ugodala, sklenejo tudi pogodbe za prodajo. V teh dneh imajo že zagotovljeno proizvodnjo 30.000 kosov izdelkov, kar predstavlja skoraj polletno proizvodnjo podjetja.

V prvih osmih mesecih so v Kroju zaposlili 42 ljudi. Njihov kolektiv ima sedaj 248 članov. Da bi lahko odpravili ozka grla v proizvodnji, bi morali zaposliti še vsaj 50 novih delavcev.

L. B.

Delovni čas v trgovinah

Na plenumu občinskega sindikalnega sveta Kamnik so razpravljali tudi o delovnem času v trgovinah. Podprtli so predlog delavskega sveta trgovskega podjetja Kočna, da bi bile v Kamniku ob nedeljah zaprte trgovine. Končnega sklepa o tem vprašanju še ni, ker se morajo sporazumeti s tistimi trgovskimi pod-

jetji, ki imajo sedež zunaj občine, imajo pa trgovine v Kamniku.

Predstavniki sindikata menijo, da je zgoj razvada ljudi, da želijo imeti ob nedeljah odprte trgovine. Je pa vprašanje, ali ne bi kazalo uvesti ob nedeljah dežurno trgovino?

J. V.

Nov vodovod na Šenturski gori

V četrtek je v prazne kapnice na Šenturski gori pritekla pitna voda iz novega vodovoda, ki so ga začeli graditi letosne poletje. Vaščani Šenturske gore so pomanjkanje vode občutili posebno v letosnji suši. Glavni vod je dolg 4,5 kilometra, zajetje pa je na Lenartu na Rebri pod Krvavcem. Ceprav je teren

izredno težak, so vaščani ročno izkopali jarek. V četrtek je obiskal gradbišče vodovoda tudi predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar. Ob tej priložnosti si je ogledal tudi gradnjo cestnega odseka Šidraž—Tunjice, ki ga bodo kmalu usposobili za lokalni promet.

-an

Kdo nima dela?

Komaj je minilo nekaj let, ko smo dokaj gosto poročali, koliko je v tej ali oni občini nezaposlenih. Zdaj se češče — vsaj na Gorenjskem — srečujemo s problemom, kje dobiti delavce za zaposlitev. O tem je Marinka Ribič, sestovalka za zaposlitev v Kamniku, dejala:

»V Kamniku je prijavljeno okrog 100 nezaposlenih. Pri pregledu kartotek teh oseb sem ugotovila, da bi se dalo od teh dobiti le 18, ki bi se zares zaposlili. Nekateri čakajo na zaposlitev v tujini, nekaj je delomrznjev, alko-

holikov, povratnikov (takih, ki nekaj časa delajo, pa spet zapustijo službo) ipd. Od tistih, ki so letos končali osnovno šolo, je za delo prijavljenih le 14 mladincov. V evidenci nezaposlenih je le šest mladincov in mladink, ki so niso stari 18 let.

Kdor želi službo in ni izbirčen, jo lahko dobti. Alprem išče 10 delavcev, ki bi se pridružili za ključavnictvo in delu z aluminijem. Tovarna pojištva Stol išče 15 delavcev. V občini bi lahko takoj zaposlili 30 oseb.«

J. V.

Če vas presenetijo obiski, pa ste v zadregi, če gostom nimate s čim postreči, se oglašite V BIFEJU NASE BLAGOVNICE V TRŽICU, KJER SE BOSTE OB PRIJETNI GLASBI, DOBRI KAPLJICI TER VEDNO ODLIČNI MERCATOR KAVI VSI SKUPAJ DOBRO POCUTILI.

ŠKOFJA LOKA

Pretekli petek je bila v Škofji Loki seja občinske konference ZMS. Mladi so najbolj živahno razpravljali o predlogu družbenega dogovora o štipendiranju v občini Škofja Loka. Sklenili so, da bodo na terenu pripravili razprave o štipendiranju in kreditiranju dijakov in študentov. Mladinski aktivni naj v vseh delovnih in drugih organizacijah predlagajo svoje predstavnike v komisije za podeljevanje štipendij. Tako bodo lahko delovno povezovali prizadevanja ZM in komisij pri uresničevanju štipendijske politike kot jo predvideva družbeni dogovor.

K predlogu družbenega dogovora so predlagali nekatera dopnila. Mnena so bili, da je nesmiselno, da bi že z dogovorom zmanjšali štipendije vozačem, saj njihovi življenjski stroški niso dosti nižji.

V organ, ki bo ustanovljen pri TIS Škofja Loka za usklajevanje in usmerjanje podeljevanja štipendij in kreditov, so predlagali člena OK ZMS Škofja Loka Albina Igličarja.

Ker na seji konference niso mogli uskladiti stališč o finančirajujočih osnovnih organizacijah mladine, so sklenili, da bo o tem razpravljal še sekretariat OK ZMS Škofja Loka. -ib

V četrtek je bila razširjena seja komiteja občinske konference ZK Škofja Loka. Povabilo so tudi predsednike komisij pri občinski konferenci ZK in predsednika OK SZDL in občinskega sindikalnega sveta. Na seji so razpravljali o socialni diferenciaciji in sklicanju seje OK SZDL. Pregledali so poročilo o anketi komisije za proučevanje mednarodnih odnosov in razpravljali o delavskem gibanju pri nas. -ib

Priznanja invalidom

Včeraj je bila v Ljubljani skromna slovesnost. Zveza za šport in rekreacijo invalidov Slovenije je poddelala priznanja svojim članom, ki se že 20 let ukvarjajo z invalidskim športom. Med nagradenci je kar 11 kranjskih

invalidov športnikov. Priznanja bodo prejeli: Edo Resman, Marko Prezelj, Henrik Zbil, Viktor Arhar, Tine Jurgele, Franc Medija, Ivo Bevc, Nikola Dopluda, Miloš Jocif, Ljubo Meglič in Marko Življakovič. -jk

Kdaj bo urejeno križišče v Lescah?

Kdaj bo urejeno križišče v Lescah, kjer se odcepí cesta za Bled in Bohinj, je na sredini seji ob teh zborov radijske občinske skupščine vprašal odbornik Franc Smit z Bleda. Predstavnik občinske skupščine je pojasnil, da je bila ureditev križišča predvidena že lani, da pa do nje ni prišlo, ker ni bila pravočasno izdelana tehnična dokumentacija.

S pripravo dokumentacije so letos nadaljevali in junija je cestni sklad republike zaprosil republiški sekretariat za urbanizem za dovoljenje za dela. Ugotovljeno je bilo,

da je lokacijska dokumentacija pomankljiva in da jo je treba dopolniti. Potrebna dopolnila so bila opravljena do septembra, konec septembra pa je bila dano tudi gradbeno dovoljenje za ureditev križišča.

Ker imata republiški cestni sklad in Cestno podjetje Kranj za ureditev tega križišča letos na voljo okrog 2,20 milijona dinarjev, bo Cestno podjetje še letos začelo z zemeljskimi deli na tem odseku. Dokončno pa bo to pomembno križišče urejeno do začetka glavne turistične sezone prihodnje leto.

A.Z.

Že dalj časa se v časopisih pojavljajo protesti in zahteve mladih Jeseničanov, da bi radi svoj mladinski klub. Vzpostreno s tem pa so objavljene tudi vesti o prizadevanjih občinske konference ZM za čimštevilnejše vključevanje in delovanje mladih na vseh področjih kulturnega, družbenopolitičnega življenja v občini.

O neupravičenosti zahtev in neobjektivnosti pritožb nekaterih jeseničkih mladincev in o delu same konference govorji v današnjem razgovoru predsednik, Zlatko Vočič.

»Znano je, da je delo občinske konference ZMS v prejšnjih nekaj letih skoraj zamrlo. Vemo pa tudi, da je zadnji dve leti dokaj plodno, pestro in bogato. Čemu ste dati zdaj največ poudarka?«

»Pred leti je delo občinske konference skorajda res zamrlo, predvsem v vsebinskem smislu. Zaradi tega je prenehalo delovati tudi več aktivov. In posledice so dokaj občutne še sedaj, ker nam stalno primanjkuje kadrov. Že ta lansko obdobje pa je značilna rast in vsebinska spremembra v delu organizacije. Ustanovili smo nekaj novih aktivov, delo drugih pozivili, se s kadri začeli načrtno ukvarjati. Z aktiv redno in stalno sodelujemo, vendar imamo s kadri še vedno nekaj težav.«

»Kam ste usmerili vaša prizadevanja po letni konferenci?«

»Na letni konferenci smo se zmenili za program dela za naslednji dve leti in že zdaj spoznavamo, da smo pravilno ukrepali. Za letošnje obdobje je značilna vsebinska obogatitev s poudarkom na družbenopolitičnem in ekonomskem izobraževanju vodstvenih kadrov v aktivih. Rezultati se sicer kažejo počasi, ker je to dolgotrajten proces.«

»Letos ste ustanovili tudi nekaj komisij. Kako delujejo?«

»Res nam je uspelo, da smo ustanovili nekaj komisij, ki so z delom že začele:

Večno nezadovoljna jeseniška mladina

komisija za srednje šole, komisija za kulturo, komisija za obrambo, vzgojo mladine in splošni ljudski odpor. Zdaj pa nameravamo ustanoviti še komisijo za kadre, komisijo za osnovne šole, komisijo za socialno politiko in komisijo za delo ZMS v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih.«

»Kako sodelujete z drugimi organizacijami in društvu v občini?«

»Sodelovanje z vsemi organizacijami se vedno bolj krepi in tega smo zelo veseli. Otresli smo se stare prakse, da bi se ZM ukvarjala le z mladimi in sama s seboj. Vključevali in reševali smo tudi vsa druga družbenopolitična vprašanja. Zelo spodbudno je tudi to, da smo navezali tesne prijateljske stike in izvedli več akcij z našimi graničarji in se načrtno lotili dela na področju obrambne vzgoje.«

»In delo v prihodnjem obdobju?«

»Skušali bomo vse načrte uresničiti, poudarili pomembnost obrambne vzgoje in v začetku januarja organizirali programsko konferenco z načrtnimi volitvami, ki naj bi prinesla konkretno predloge za delo naše organizacije v prihodnjem.«

»Kako je na Jesenicah razvita klubska dejavnost?«

»Tako kot povsod v Sloveniji, tako se tudi na Jesenicah kaže vse večje zanimanje mladih za klubsko dejavnost, za nove oblike zbiranja mladih in za novo vsebinsko njihovo

D. Sedej

Kmetijska zadruga Škofja Loka

razpisuje prosta delovna mesta:

1. poslovodje trgovine Gorenja vas
2. poslovodje trgovine Poljane
3. prodajalca v trgovini Poljane
4. skladiščnika v mlekarni

Za razpisana delovna mesta se zahteva:

pod 1. in 2.: trgovska šola in dve leti prakse;

pod 3.: trgovska šola;

pod 4.: nižja strokovna izobrazba.

Prednost imajo kandidati z ustrezno prakso.

Nastop dela je možen 1. decembra 1971 ali po dogovoru. Interesenti naj pošljajo prijave z navedbo dosedanjih zaposlitv in z dokazili o strokovnosti do 5. novembra 1971.

Ob svetovnem dnevu varčevanja, 31. oktobru čestita vsem varčevalcem
JUGOBANKA

Slovenija — država delavskega razreda

Amandmaji XXXVII. do XLVII. postavljajo v republiški ustavi načela za tako organizacijo Socialistične republike Slovenije, ki bo prilagojena njeni novi vlogi in položaju, kot so ju nakanali že sprejeti zvezni ustavni amandmaji in kot izhaja iz družbenoekonomskih temeljev samoupravljanja in položaja delovnega človeka v temeljnih organizacijah združenega dela. — XXXVII. amandma opredeljuje družbene dejavnosti in pristojnosti republiških organov in organizacij in njihov obseg pri izvrševanju funkcij republike v okviru njenih z ustavo določenih pravic in dolžnosti. 28. podtočk 2. točke tega amandmaja dejansko uresničuje temeljna načela izhodišča XXV. amandmaja na vseh področjih družbenega življenja republike v primeri s sedanjim 123. členom republiške ustawe, ki le v ožjem obsegu in le z splošnimi določbami opredeljuje izvrševanje družbenih dejavnosti oziroma pristojnosti po Socialistični republiki Sloveniji. — XXXVIII. amandma na novo ureja tako imenovan zakonodajno funkcijo republike oziroma njenih organov in organizacij.

Ta amandma v 1. točki podrobno našteva zakonodajne pristojnosti republike na vseh področjih družbenega življenja, tako glede družbenoekonomskih odnosov kot tudi vseh ostalih družbenih odnosov na področjih prosvete in kulture, znanosti, notranjih zadev, zdravstva in zdravstvenega varstva, socialnih služb, vseh oblik zavarovanja, državne varnosti, splošnega ljudskega odpora itd. Vse te pristojnosti pa so opredeljene kot pristojnosti skupnega pomena za občane in delovne ljudi v republiki. Da bi se izognili težavam pri izvrševanju pristojnosti republike in njenih organov in organizacij na področju zakonodaje, je v 1. točki določba, da lahko republiška skupščina uredi z zakonom tudi druge zadeve, ki so skupnega pomena za delovne ljudi in občane. Pri tem pa sta določena dva pogoja: zakon je sprejet, če zanj glasuje večina vseh poslancev v pristojnih zborih republiške skupščine; pred obravnavo in odločanjem o zakonu v pristojnih zborih republiške skupščine morajo dati o zakonu mnenje delegati občin, zbrani na zasedanju v republiški skupščini.

Precjšnja novost v okviru zakonodaje naše republike je 3. točka tega amandmaja, v kateri so določena področja, na katerih lahko republika z zakoni ureja le splošna načela. Ta področja sicer delovni ljudje in občani samostojno urejajo v občini, krajevni skupnosti, v samoupravnih interesnih skupnostih in organizacijah združenega dela. V tej točki je tudi določba, da lahko republiška skupščina z zakonom določi splošna načela tudi na drugih področjih, ki jih delovni ljudje in občani samostojno urejajo, če s tem soglaša zasedanje delegatov občin v republiški skupščini in če zanj glasuje večina vseh poslancev v pristojnih zborih republiške skupščine.

Vsa področja oziroma pristojnosti v XXXVIII. amandmaju je treba obravnavati le kot začetno gradnjo, kot primeroma pripravljen obseg zadev, ki naj se dokončno in izčrpno izoblikujejo po vsestranski in strokovno opravljeni razpravi v občinah, raznih društvin in med strokovnimi delavci s področja zakonodaje.

V XXXIX. amandmaju je opredeljeno sodelovanje naše republike, njenih organov in organizacij, skupščin občin, občinskih organov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij, družbenopolitičnih organizacij ter strokovnih in drugih združenj z drugimi socialističnimi republikami in avtonomnima pokrajinama ter njihovimi organi in organizacijami.

Ta amandma tudi predvideva način, kako se to sodelovanje uresničuje, in sicer z možnostjo ustanavljanja skupin organov, organizacij in drugih teles. Sklepi teh teles pa ne obvezujejo neposredno ter so obvezni za republiške organe in organizacije le, če jih sprejme pristojni republiški organ in o tem izda ustrezni akt.

V XL. amandmaju je opredeljeno sodelovanje naše republike z drugimi socialističnimi republikami in avtonomnimi pokrajinami na področjih iz pristojnosti federacije oziroma v zadevah dajanja soglasja po XXXIII. zveznem ustavnem amandmaju.

V tem amandmaju so naštete iste zadeve kot v XXXIII. zveznem ustavnem amandmaju, s čimer so te zadeve prevzete tudi kot opredelitve naše republiške ustawe.

V nadaljnjih določbah tega amandmaja je naveden postopek dajanja soglasja v teh zadevah na naši republiko, to je, kateri organi nastopajo v imenu republike v tem postopku. Tako je opredeljena vloga in odgovornost republiške skupščine, njenega izvršnega sveta, republiških upravnih organov in predstavnikov naše republike v medrepubliških komitejih, ki so ustanovljeni za posamezna področja pristojnosti federacije.

V XLI. amandmaju je opredeljena vloga Socialistične zveze delovnega ljudstva kot edine družbenopolitične organizacije, ki je lahko nosilec kandidature za člane predsedstva SFRJ po poprej opravljenem postopku kandidiranja. To pa seveda ne pomeni, da v samem postopku kandidiranja ne sodelujejo tudi vsi sedanji družbeni dejavniki na našem samoupravnem socialističnem družbenopolitičnem sistemu, to je delovni ljudje in občani, organizirani v vseh družbenopolitičnih organizacijah, organizacijah združenega dela in samoupravnih interesnih skupnostih. Podrobno urejanje tega je prepuščeno republiškemu zakonu, ki bo uredil tako načela kandidacijskega postopka kot tudi postopek izvolitve in odpoklica članov predsedstva SFRJ iz naše republike. Zaradi pomembnosti tega zakona je za njegov sprejem predvidena posebna večina; zakon je sprejet le, če zanj glasuje večina vseh poslancev v pristojnih zborih republiške skupščine.

Pri pripravi teh amandmajev je obstajal namen, da se v skladu z dokumentom »Socialistična zveza danes« uredi že v teh amandmajih dejavnost Socialistične zveze delovnega ljudstva v postopku kandidiranja in to ne le za člane predsedstva SFRJ iz naše republike, ampak tudi na sploh, kot na primer pri volitvah republiškega zastopstva v zboru narodov zvezne skupščine. Tako bi sedanj prakso tudi ustavno uredili. V javnih razpravah se je ta potreba pokazala tako, da bi lahko že sedaj prišla v ustrezeni obliki v besedilo amandmajev.

SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR — NASA NEODTULJIVA PRAVICA

V amandmaju XLII. je v republiški ustawi opredeljena vsebina splošnega ljudskega odpora, ki se je tako uspešno pokazala tudi v praksi na nedavno končanih manevrih »Sloboda 1971«. — Ta amandma izhaja iz v zvezni ustavi skupno določene neodtuljive pravice in dolžnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, delovnih ljudi in občanov, da varujejo in branijo neodvisnost, suverenost, ozemeljsko neokrnjenost in z zvezno ustawo SFRJ določeno družbeno in politično ureditev SFRJ. To je hkrati neodtuljiva pravica in dolžnost slovenskega naroda, italijanske in madžarske narodnosti, ki živi na ozemlju naše republike, in vseh delovnih ljudi in občanov v naši republike. Glede na skupno v zvezni ustavi dogovor-

jene in določene odgovornosti je v naslednji določbi tega amandmaja opredeljena prepoved pristanka na kapitulacijo ali okupacijo naše republike ali kakega njenega dela.

Posebej sta opredeljeni položaj in značilnost partizanskih enot v naši republiki, ki jih ustanavljajo republika, občine, organizacije združenega dela in druge organizacije. Partizanske enote kot enote v sistemu teritorialne obrambe in kot enote, ki nadaljujejo tradicije našega narodnoosvobodilnega boja v sodobnih pogojih splošnega ljudskega odpora so v tem amandmaju opredeljene kot osnova in najširša oblika oborenega ljudskega odpora ter sestavni del oborenih sil SFR Jugoslavije.

V XLIII. amandmaju so podana načela o sodelovanju naše republike z drugimi socialističnimi republikami in avtonomnimi pokrajinama ter z zveznimi organi pri določanju in izvajanju zunanja politike SFR Jugoslavije in njenih odnosov z drugimi državami in meddržavnimi organizacijami. To sodelovanje se razvija v skladu z določbami zvezne ustawe oziroma XXXV. zveznega ustavnega amandmaja. Naši republiki so namreč s tem amandmajem prvič v ustawu dane pristojnosti neposrednega dejavnika v mednarodnih odnosih, kar izhaja tudi iz njenega značaja države in socialistične samoupravne demokratične skupnosti v okviru federativne Jugoslavije, kot je opredeljen v XXV. amandmaju.

Mednarodna dejavnost republike se bo uresničevala z razvijanjem odnosov z drugimi državami (predvsem s sosedi: Italijo, Avstrijo in Madžarsko) in mednarodnimi organi in organizacijami. Ti odnosi bodo tako politični kot tudi gospodarski, kulturni, znanstveni in drugi, ki imajo pomen za našo republiko ali za pravice in interese njenih delovnih ljudi ter občanov. Se posebej je pomembna tudi skrb republike za delovne ljudi na začasnom delu v tujini in za izseljence z njenega območja, ki se bo uresničevala v raznih oblikah konkretnih dejavnosti republike in njenih organov in organizacij.

To bo omogočalo tako sodelovanje občin, organizacij združenega dela in drugih organizacij v okviru določene zunanje politike SFRJ in mednarodnih pogodb, ki bo ustrezoval njenim interesom, predvsem na gospodarskem in kulturnem področju. Tako sodelovanje je tudi sicer v naši republiki že sedaj v praksi razvito, predvsem med ustreznimi gospodarskimi zbornicami v sosednjih pokrajinah Italije in Avstrije (Stajersko, Koroško in Furlanijo — Julijsko Krajino) in našo republiško gospodarsko zbornico kot tudi s samimi teritorialnimi enotami tujih držav (mišljene so predvsem posamezne politično-teritorialne enote tujih držav).

V XLIV. amandmaju je določeno načelo varstva ustavne ureditve in zagotavljanja osebne in premoženjske varnosti občanov kot pravice in dolžnost občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij ter družbenopolitičnih skupnosti. S tem se v republiški ustawi načelno opredeljuje družbena samozaščita kot pravica in dolžnost vseh v naši republiki.

Posebna določba tega amandmaja določa odgovornost same republike na področju državne varnosti. Za razliko od sedanjega III. amandmaja k republiški ustawi, ki določa le, da pravico in dolžnost varovati ustavno ureditev (državna varnost) izvršuje republika v skladu z zakonom, ta amandma določa izvirno odgovornost naše republike — kar tudi izhaja iz opredelitve njenе državnosti po XXV. amandmaju — da je odgovorna za varstvo s to ustavo določene ureditve v okviru svojih z ustawo določenih ureditev (torej tudi s temi ustavnimi amandmaji) in zakoni določenih pravic in dolžnosti.

Vasilij Polič

V Tržiču obnavljajo nekdanje mestno jedro

Sprejetje urbanističnih načrtov za posamezna območja občine je končno le stopilo na prste nekaterim, ki so iz starega obrtniško-meščanskega središča hoteli napraviti kvazimoderno mesto iz betona. Pred leti zgrajena stolpnica je na srečo edini opaznejši spomenik teh zamisli.

Glavna, tako značilna mestna os je ostala skoraj nedotaknjena. Studija, izdelana v zavodu za spomeniško varstvo Kranj, predvideva obnovo fasad, hišnih portalov in odprtje vež ter dvorišč, ki skrivajo za pročelnimi zidovi čudovite primerke meščanske arhitekture (loki, oboki). V teh dneh ste morali po Trgu svobode hoditi dokaj previdno, kajti na visokih odrh so delavci obrtnega podjetja obnavljali pročelja hiš. Le še 8 stavb ni obnovljenih, vendar so v večini primerov tudi lastniki le-teh sklenjeni dogovori. Materialni prispevek ni ravno majhen, pa čeprav so priskočila na pomoč tudi podjetja, ki imajo tu lokale, in se do prvega etažnega venca obnavlja na njihove stroške. Zato ne bi bilo odveč, če bodo naleteli na posluh tudi pri občinski skupščini, da bi akcijo finančno podprla. Hiše na trgu, ki so zrasle med barokom in secesijo, bodo spet dobiti nekdanje barvne tone. Tudi po deset in več beležev so ostrgali na njih, da so ugotovili, kako so bile prvotno pobarvane: prevladovalo so

siva, oker in olivno zelena.

Dvoje značilnosti tržičkih zgradb so tudi železne polknice in kotliči na izoku žlebov. Po velikem požaru (1811. leta) so Tržičani vgrajevali železna vrata in železne polknice, kar zdaj ponekod izginja (namesto da bi se obnavljalo) in tako siromašni sicer bahav vtič mestnega jedra.

Pri obnovitvenih delih na pročeljih so naleteli na prevelike sloje prahu. Poskušali bodo odpraviti vzroke za to.

Ena glavnih atrakcij pa bo obnovljena zunanjost zvonika Andrejeve cerkve, kar finančira župni urad. Cerkev sama nima posebne arhitektonskih vrednosti, predstavlja pa čudovit zaključek trga.

Dela potekajo sedaj pod streho zvonika. Vse štiri stolpne ure bodo obnovljene. Njihov premer je 1,80 m, številnice bodo iz pleksi stekla, od znotraj osvetljene, številke iz patiniranega bakra, kazala pa pozlačena.

S tem in obnovitvijo še preostalih fasad (če bo vreme naklonjeno, še pred zimo) bo stari osrednji del Tržiča spet zaživel v svoji nekdanji podobi, saj je zadnja podobna akcija stekla pred skoraj 20 leti. Vsa rustika, vsi okrasni elementi na hišah s svetlejšimi toni čudovito izstopajo iz temnejšega fazadnega ozadja.

Prihodnje leto bodo prišli na vrsto portalni.

OK

Klavirski recital Igorja Dekleva

V Kranju bo v petek, 29. oktobra, ob 19. uri v renesančni dvorani v Mestni hiši koncert pianista Igorja Dekleva. Pianist Igor Dekleva je imel uspešne koncertne nastope v vseh večjih kulturnih centrih v Jugoslaviji in v zamejstvu: v Avstriji, Belgiji, Italiji, Turčiji in Zahodni Nemčiji. Na koncertu v Kranju bo izvajal ciklus skladb ruskega skladatelja Modesta Petroviča Musorgskega »Slike z razstave«.

Pred koncertom bo ob 18. uri v Prešernovi hiši otvoritev razstave akademskoga kiparja Borisa Sajovicu iz Kranja, ob 18.30 pa bo v galeriji v Mestni hiši otvoritev razstave akademskoga slikarja Vinka Tuška prav tako iz Kranja.

P.L.

Orgelski koncert Huberta Berganta

Skofjeločanom se v teh dneh obeta dva pravvrstna kulturna dogodka. Po sinočnji krstni predstavi Hofmanove tragedije Mož brez obraza, si bodo gledalci to delo lahko spet ogledali nočjo v galeriji na Škofjeloškem gradu. Verjetno pa ne bo ostal brez odmeva tudi jutrišnji orgelski

JG

koncert Huberta Berganta v starološki cerkvi. Koncert bo pripravil Festival Ribnica. Umetnik na orglah, ki je znan pri nas in v tujini, bo jutri zvečer izvajal dela Frobergerja, Frescobaldija, Zupiliča in drugih mojstrov.

Kot vsako leto je tudi letošnji oktober mesec knjige, čas ko skušamo približati knjigo in avtorje bralcem, skušamo zvajati zanimanje za knjigo, za branje.

Letošnje leto je za posredovalke knjige — naše knjižnice — precej bolj uspešno kot prejšnja leta. Glede na zahteve Republiškega sekretariata za kulturo, prosveto in fizkulturno, so letos knjižnice dobile (ali bi vsaj morale dobiti!) precej več sredstev kot prejšnja leta, tako laže nabavljajo novitete in širijo svojo dejavnost. Rezultati večje finančne pomoči so pone-

kod že vidni: dobili smo prvo povsem novo zgradbo za knjižnico v Sloveniji, in sicer v Velenju, adaptirana je bila knjižnica v Idriji, pripravljajo se preselitev v adaptirane prostore knjižnice v Radovljici, predvidena je razširitev knjižnice v Tržiču itd. Ostale knjižnice na Gorenjskem pa še vedno ovira pri razvoju prostorska stiska in ponekod tudi nerazumevanje kulturnih skupnosti za delo knjižnic.

Ob mesecu knjige navadno tudi spregovorimo o naših založbah, ki nam knjige izdajajo. Te so letos v težjem položaju kot prejšnja leta, ker dotacije za posamezne publ-

Mesec knjige

kacije usihajo. Na žalost pa so skoraj vse založbe začele iskat rešitev v izdajanju dragih, luksuznih leksikalnih del (ki jim angažirajo tudi ogromna sredstva) in iščejo z njimi pot v vsako družino in s ob tem s skoraj astronomskimi cenami skušajo zakrpati mošnjiček — vse to pa sira maši izbor na slovenskem knjižnem trgu. Tako se je letos prvič zgordil absurd, da imajo nekaterje knjižnice denar za knjige, a nimajo kaj pametnega kupiti, prav tako pa ne morejo ponuditi bralcem zadostno število novih knjig. Posebno pomankanje čutijo knjižnice pri izdajah znanstvene in poljudnoznanstvene literature, ker bi rade spremeni svoj knjižni sklad v korist le-te. Čutijo celo pomankanje mladih literatur (mladi bralci redke nove knjige tako rekoč sproti preberejo!). Verjetno bi bila boljša rešitev založbam iz finančne stiske — izdajanje cenih, množičnih izdaj iz vseh področij zanjalnega človeka. Edino založba Partizanska knjiga iz Ljubljane je prav te dni začela z novo akcijo širjenja knjige. Z množičnimi izdajami (npr. pesniških NOB) skuša približati knjigo preprostemu, neprebogatemu bralcu. Prihodnji teden pa bo začela tudi z veliko prodajno akcijo — potujočo knjigarno.

Potujoča knjigarna se bo prvič odpravila na pot od naselja do naselja v torek, 26. oktobra, v Škofjeloško občino. Obiskala bo Gorenje vas (26., 27. 10.), Ziri (27., 28. 10.), Trato pri Škofji Loki (28. 10.), Zeleznike (29. 10.) in Škofjo Loko (30. 10.). Prodajo bodo spremljali literarni večeri, na katerih bodo nastopali predvsem avtorji, ki opisujejo lokalno področje. Ti bodo v osnovni šoli v Gorenji vasi in na Trati, v Četrtek, (28. 10.) pa bo pogovor pisateljev z bralci v čitalnici Ljudske knjižnice v Škofji Loki (ob 19. uri).

Tako ob letošnjem mesecu knjige torej le lahko zabeležimo korak naprej pri približevanju knjige bralcem.

J. Krek

Odbor za zaposlovanje in izobraževanje

Industrijskega kombinata PLANIKA KRAJN

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. referenta za uvoz

Pogoji: višja izobrazba — I. stopnje ekonomske fakultete ali višja komercialna šola, znanje nemškega jezika, dvomesečno poskusno delo.

2. referenta za izvoz

Pogoji: srednja izobrazba z nekaj prakso, pasivno znanje nemškega jezika, obvladovanje strojepisja.

3. več delovnih moči s srednjo administrativno ali ekonomsko solo (lahko začetnik)

4. več stipendij za študij na ekonomski fakulteti.

Pismene ponudbe z ustreznimi dokazili sprejema kadrovski oddelek kombinata v 15 dneh po objavi.

LESNINA prodajalna Kranj, Titov trg 5

sprejme takoj
v stalno zaposlitev

skladiščnika

Pogoji: kvalificiran ali priučen mizar.

Ponudbe je treba poslati pismeno ali osebno na gornji naslov.

Razstava Maksima Gasparija

Kulturna skupnost in dežavna univerza v Radovljici sta pripravili razstavo akademskoga slikarja Maksima Gasparija. Razstavo bodo odprli drevi ob 19.30 v dvorani radevliške graščine. Otvoritev razstave bodo združili z literarnim večerom z naslovom Slovenska ljudska pesem. Razstava bo odprta do 5. novembra vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

Zlata poroka v Škofji Loki

Ob koncu preteklega tedna sta v Škofji Loki praznovala zlato poroko Ivanka in Jože Oblak. »Nič naju ne boste dali v 'cajtenge', ne,« se je hudovala mama, ko sva jubilanta nekaj dni po tistem obtreba, da se je mama nazadskala s fotoreporterjem. Kar precej pugovarjanja je bilo nje le omehčala. In veliko zanimivega je povedala potem:

Mama je bila rojena v Škofji Loki, oče pa v Cerknem, a se je še majhen s starši preselil v mesto pod Lubnikom. Se kot mlado dekle je Ivanka odšla za služkinjo v Ljubljano. Jože pa se je izučil za mizarja. Kmalu po izučitvi ga je zatekel vojska. Po obvezni vojaški službi je tri dolga leta preživel v Rusiji in nato še nekaj časa na Koroškem. Po vrnitvi domov je začel mislit na ženitev.

»Dolgo sva se že pozvala, resno pa sva govorila le osem mesecev,« mi je povedala mama. »Ljubezen je vzplamela in poročila sva se. Pet otrok se nama je rodilo. Eden je umrl še majhen, eden pa v šestintridesetem letu starosti. To je bil zame največji udarec. Zdaj so živše trije, imava pa tudi sedem vnukov. Radi se zbirajo doma. Vsako nedeljo pridejo skoraj vsi. Vedno se pripravim na to. Ob sobotah najvadno pečem, da jim lahko postrežem.«

V svojem življenju sta Oblikova prestala marsikatero težko preizkušnjo. Veliko je bilo treba potreti.

»Mož je bil mizar. V času krize pa se je slabo zaslužilo, veste. Tudi po več spalnic je imel narejenih, a jih ni mogel prodati. Denar pa smo potrebovali. Za hrano. Za obliko. Zato je šel mož za hišnika v solo. Dvajset let smo biti tam. Vso solo sem sama čistila in velikokrat še centralno kurišlo, ko je bil mož bolan. Za ves trud nimam zdaj niti prebite pare. Ne, nočem, da mi kdo daje denar kar tako. Rada bi le tisto, kar mislim, da sem zaslужila.«

Sta pa zlatoporočenca še korenjaka. Mama še vedno doma gospodinji, oče pa tudi ne more brez dela v mizarski delavnici. Tega je navajen. Se v svojem petinsedemdesetem letu je sam izdelal stroj za žaganje in skobljanje. Nisem mogel kaj, da ju ne bi bil povprašal še po najbolj vesel dogodku v zakonu.

»To je vsekakor zlata poroka,« sta bila soglasna. »Malo sva že vedno mislila, da jo bova dočakala. Zdaj sva jo pa res. Vsi otroci in vnučki so se zbrali doma. Lepo smo se imeli. Vse smo pripravili doma. Hčerke so pomagale. Res, prav lepo je bilo,« sta sklenila zlatoporočenca.

J. Govekar

Toplina, ki ozdravlja

Tedaj, ko naš vsakdanjik napolni ena sama obupna in moreča duševna stiska, ko osamljeni, razdvojeni in razočarani tavamo in iščemo izhod, nam je verjetno še najbolj dobrodošla topla beseda in pametni nasvet dobrega prijatelja. V takih trenutkih je že dovolj, če nas le pazljivo posluša in poskuša razumeti in svetovati. In neškonočno hvaležni se ga spominjamo pozneje, saj nam je njegova dobranamerarna spodbuda vila novih moči in povrnila voljo do dela in življenja.

Najbrž pa jo najbolj hudo tedaj, ko nas bolezen in bolečina priklepa na bolniško posteljo. Ura se spreminja v dan, dan je dolg kot večnost. Postajamo občutljivi, napeti. Prav vsaka nepravilno izgovorjena beseda ali brezbrinno karajoč pogled strežnega osebja ali zdravnika zaboluje kot telesna bolečina. Na-

sprotno pa vsaka najbolj neprimerena, neznačna in bežna pozornost ali kanček sočustvovanja vlica novo upanje. Tedaj nas ne krepi in ne ozdravlja svežina cvetja v rizi ali ljubezni in prijazna beseda v pismu in ne toplina sončnega žarka — takrat je najpomembnejši blagi in dobrodošni nasmeh tistega, ki je v naši neposredni bližini, ki se z nami ukvarja in za nas skrbi.

Jesenškega zdravnika dr. Mencingerja verjetno poznajo mnogi prav zaradi tega, ker ne ozdravlja le z zdravili in s skrbno nego, ampak tudi z nenehnim posluhom in razumevanjem za težave in stiske svojih bolnikov.

»Tako zelo neposreden je, human in skromen, da se ga spominjajo vsi njegovi bolniki in mu pošiljajo tisočere zahvale in pohvale,« je bilo prvo, kar sem o njem slišala, preden sem se domenila za razgovor.

»Jeseničan sem, nekaj let sem delal v splošni ambulanti, zdaj sem na internem oddelku jeseniške bolnišnice. Letos sem začel tudi s specjalizacijo,« pravi s tihim, blagim in prijetnim glasom.

»Dr. Mencinger, kaj po vašem mnenju pogrešamo v sodobnem zdravljenju?«

»Meni je posebno najbolj žal, da skorajda ni več družinskih zdravnikov. Zdaj bolnik večkrat ni osebnost, je bolj številka. Družinski zdravniki so se lahko bolj temeljito ukvarjali z bolniki, poznavali so vso družino, vse bolezni v družini. Predvsem pa so bolje poznali vsakega družinskega člena posebej. Danes pa je to skorajda nemogoče.«

»Katera je največja zdravnikova vrlina?«

»Mislim, da bi se morali vedno in povsod zavedati, da

bolnik v ordinacijo ali ambulanto ne prinaša le bolezni, ampak tudi tegobe in skrbi njegovega življenja. Najbrž je najbolj hudo, ko iz kateregakoli vzroka ne svetuješ in ne poslušaš tudi o bolečinah in hudiž življenjskih usodah bolnikov.«

»In kako se vi počutite tedaj, ko ne morete svetovati?«

»Kadar le morem, se z bolnikom pogovarjam. Včasih se zgodi proti moji volji in sam nase sem jezen, ker ga nisem mogel potolažiti. Meni zares ni vseeno, če moram odliti naprej in za seboj pustiti človeka, ki je pričakoval mojo pozornost.«

»Dr. Mencinger, katera je najhujša bolezen današnjega časa?«

»Ritem življenja, hiter, prehiter in ubijajoč. Premalo se gibljemo, zmanjkuje nam prostega časa, postajimo vedno bolj razvrnati in psihično napetji.«

»Kje vi preživite svoj prosti čas?«

»Kadar le morem, smučam ali se odpravim v hribe. Če pa sem doma, vzamem najraje v roke dobro knjigo. Toda za daljša prozna dela že ni več časa, zato največkrat prebiram pesmi Tagoreja. Rad pa poslušam tudi glasbo, klasicke, všeč so mi tudi ruske narodne pesmi.«

Zdaj mi je malce žal, ker ga nisem povprašala tudi o številnih uspehih, ki jih je doživel kot dober in uspešen mlad zdravnik. Žal mi je tudi, ker ga nisem mogla predstaviti povsem takšnega, kakršen je v resnici in kakršen mi bo ostal za vedno v spominu. Ob njem se pogovarjam sam razplete, neprisiljeno in lahko. Pri njem vedno lahko pričakujem razumevanja, sočutja in potrpljenja. Tako preprost je in tako zelo človeški.

D. Sedef

Dr. Mencinger

Janez Zupan 50 - letnik

V ponedeljek, 25. oktobra, bo praznoval 50. rojstni dan Janez Zupan, član delovnega kolektiva CP Gorenjski tisk. 33 let je že zaposlen v kolektivu in vrsto let kot kurir. Stevilni Kranjčani ga prav govorito dobro poznajo pod imenom Hanzi. Vedno je razpoložen in vesten: Še tako slabu vreme zanj niti ovira. Nikoli še ni zamu-

dil, čeprav dvakrat na teden, ko izide Glas že malo po 2. uri ponoči začne z delom. Da vsako sredo in soboto naročniki dobijo Glas, je v veliki meri njegova skrb.

Ob obletnici mu iskreno čestitajo člani kolektiva časopisnega podjetja Gorenjski tisk Kranj — delovna enota tiskarna in delovna enota Glas.

Nekajkrat sem že pisal o avtobusnem postajališču na Posavcu. Žal se zadeva ne premakne. Ker se bližajo mrzli in deževni dnevi, bi bil nemara čas, da bi končno le uredili pokrito postajališče. Dvakrat na dan čakajo na postajališču šolarji, ki se vozijo v solo v Radovljico. Razen tega je vsak dan na postajališču tudi veliko delavcev iz Iskre Otoče. Sprašujem se, zakaj krajevna skupnost tega ne uredi?

J. Kovač

Kot vse kaže, bo prišel Richard Nixon v zgodovino kot predsednik, ki je državljane Združenih držav Amerike največkrat šokiral s kakšno izjavjo ali nenačadno napovedjo. Komaj se je vsaj malec poleglo hrup okoli njegove izjave, da bo do maja prihodnjega leta obiskal Peking, so pred dnevi hkrati v Moskvi in Washingtonu sporazili, da bo Nixon obiskal tudi Moskvo. Presenečenje je bilo kajpak popolno in kako tudi ne bi bilo! Kaj zdaj to pomeni, ali je obisk Moskve v kakršnemkoli smislu v zvezi z obiskom kitajske prestolnice? Bela hiša je takoj ponudila svojo verzijo razlage: med obiskoma ni nobene zvezne, predsednik Nixon se bo v Pekingu in Moskvi sicer pogovarjal o rečeh, ki so si bliži ali celo o enakih in istih problemih — toda v nobenem primeru ne misli prenašati pobud iz ene prestolnice v drugo! Obiska bosta, začrnujejo, povsem ločena, tako po vsebinu kot po času!

Nixonova presenečenja

Svet je večinoma zelo ugodno reagiral na objavo novice o obisku glavnega mesta SZ. To lahko razumemo, zakaj vsak pogovor (pa četudi med ljudmi, ki sicer ne veljajo ravno za najboljše prijatelje) je boljši kot pa z golj nema grožnja in mrko gledanje izpod oči. Združene države in Sovjetska zveza že dolgo vrsto let ohranjata zdaj bolj, zdaj manj prirocene odnose — odvisno pač od trenutnega razpoloženja in stanja miru na svetu sploh. V tem so si ameriško-sovjetski odnosi vsekazi precej bližji kot ameriško-kitajski, kjer z izjemo običasnih varšavskih pogovarov na ravni veleposlanikov malone da ni bilo stikov omembe vrednega pomena. Sodimo, da lahko svetovni mir samo pridobi z Nixonovim prihodom v sovjetsko glavno mesto. Če nič drugega,

bosta lahko partnerja vsaj dodobra izpovedala vse tisto, kar jim leži na srcu glede njunih odnosov — tega pa je precej. To pa je za navadne »smrtnike« tega planeta pomembno tudi zato, ker se lahko sleherni nesporazum dveh velikanov kaj hitro sprevrže tudi v našo tragedijo. Če bosta samo v tem smislu Brežnev in Nixon kaj dosegla, bo uspeh sestanka že na dlani, če pa se bosta sporazumela še za kakšno izmed mnogih, sedaj vse prej kot mirnih, rešitev mnogih svetovnih problemov, bomo pa tega lahko še toliko bolj veseli.

Medtem pa se je v stekleni palači Združenih narodov ob newyorskem Vzhodni reki začela ena najbolj zanimivih in pomembnih razprav v zgodovini te svetovne organizacije:

začela se je odločilna bitka za sprejem LR Kitajske v Združene narode. To pravzaprav ni bitka za sprejem, zakaj za sprejem sam sploh ni več ovir, sedaj gre le za to, kako bo prišla LR Kitajska v Združene narode. Ameriška delegacija je namreč ponudila načrt o »dveh Kitajskih«, kar pomeni, da zagovarjajo Američani sicer vključitev Pekinga v Združene narode, da pa istočasno nočejo, da blizu iz svetovne organizacije izključili Čangkajška. Točno to (torej izključitev Čangkajška in vključitev LR Kitajske) je predlagalo 18 dežel v svoji resoluciji. Svet pričakuje izid razprave z neverjetnim zanimaljanjem in to po pravici, saj bo menda prvič po dolgih letih v Generalni skupščini na dnevnem redu res odgovorno in pomembno vprašanje, mimo katerega ni bilo več moč kar tako.

Potem ko je obiskal Iran, kjer se je udeležil svečanosti ob praznovanju 2500-letnice perzijskega cesarstva, je predsednik republike Tito s soprogo prišel na uradni obisk v Indijo. Pogovori z Indijo Gandhi in drugimi indijskimi voditelji, bodo nedvomno kritni, saj bosta tako obe strani lahko odkrito izmenjali mnenja tudi o nekaterih rečeh, ki zadnje čase vsaj rahlo motijo naše skupne pogleda na nekatere reči iz mednarodnega političnega življenja.

LJUDJE
IN
DOGODKI

V Sloveniji je v prodaji nova celotna serija srečk

EKSPRESNE LOTERIJE JUGOSLOVANSKE LOTERIJE

s tem je zagotovljenih 10 premij po 10.000 din in 338.830 drugih dobitkov

Urejene stanovanjske razmere — osnova za razvoj družine in produktivnosti

(Nadaljevanje)

Spremenjen bo način za delno nadomestitev stanarin. To pomoč dobivajo zdaj vsi stanovalci ne glede na njihov osebni oziroma družinski dohodek. V prihodnje pa bo delna nadomestitev stanarin različna in odvisna od premoženskega stanja nosilca stanovanjske pravice ter članov gospodinjstva, nadalje od velikosti stanovanja glede na število članov gospodinjstva in od opremljenosti stanovanja. Z zakonom ali občinskim odlokom bodo predpisani pogoji, upravičenec pa bo moral izpolnjevati več pogojev. Določen bo dohodek na posameznega člena gospodinjstva. Tako je že izdelana posebna tabela.

Na primer: gospodinjstvo ima letni dohodek 2200 dinarjev in 4 člane. Po posebnih tabeli sme letna obremenitev s stanarino za takšno gospodinjstvo znašati 9,5 odstotka ali 2090 dinarjev, kar pomeni mesečno stanarino 174 dinarjev. Razliko do dejanske stanarine pa bo izplačal vzajemni sklad.

Drugi pogoj bo izkorisčnost stanovanja. Določene bodo največje stanovan-

ske površine za gospodinjstvo glede na število članov. Če bo stanovalec imel večje stanovanje, ne bo dobil delnega nadomestila za stanarino. Tretji pogoj pa bo standard stanovanja oziroma opremljenost. Ker v kranjski občini ni stanovanj s posebnim standardom, bo ta pogoj odpadel. — Ob tako postavljenih kriterijih bo torej dobival delno nadomestitev stanarine le tisti, ki bo nadomestitev potreben, ne pa tako kot sedaj, ko dobiva pomoč vsakdo ne glede na dohodek.

Predvideno je nadalje, da bi premiranje stanovanjskega varčevanja spodbujalo varčevanje v stanovanjskem gospodarstvu in s tem pripomoglo k večanju zasebnih sredstev pri vlaganju za večje število stanovanj. Sistem premiranja bo delno zagotavljal realno vrednost namenskih vlog. Upošteval pa bo tudi premožensko stanje varčevalca in intenzivnost varčevanja. Kriterije bo določal vzajemni sklad, ker je ta oblika pomoč dana samo kot možnost, če bodo to materialne možnosti.

Vzajemni stanovanjski skladi v občinah bodo torej po-

stali pomemben vir za opravljanje solidarnostnih nalog na stanovanjskem področju. Lahko pa bodo pripomagli tudi k večjemu usmerjanju stanovanjske gradnje, tako da v prihodnje pri gradnji stanovanj ne bi več prevladovala gradnja za trg.

KAKSNE BODO STANARINE?

Upoštevati je treba, da ni moč čez noč spremeniti sedanji sistem in preiti na površane stanarine. Predvideno je, da bodo omenjeni dokumenti sprejeti letos. Z novim letom naj bi se zamrznjene stanarine sprostile do višine pogodbene stanarine, ki bi jo stanovalci začeti plačevati že 1. januarju lani.

V kranjski občini bi se tako prihodnje leto stanarine v bremi stanovalcev povečale za 13,8 odstotka na stanarine, ki jih plačujejo stanovalci od 1. januarja 1969. Poprečno zvišanje bi tako znašalo 17,70 dinarja na mesec. Ta del stanarine je bil zdaj oziroma je še subvecioniran. Sedanja poprečna stanarina za družbeno stanovanje znaša 127,60 dinarja (giblje se od 15 do 301,40 dinarja, odvisno od velikosti in opremljenosti stanovanja).

Delež stanarine v poprečnem osebnem dohodku je znašal 1966. leta 11,7 odstotka, v družinskem dohodku pa 6,1 odstotka. Lani pa je znašal delež v osebnem dohodku 9,7 odstotka, v družinskem pa 5 odstotkov. Torej je bil delež stanarine lani v poprečnem osebnem dohodku za 2 odstotka nižji, v poprečnem družinskem dohodku pa za 1,1 odstotka nižji. Predvideno pa je bilo, da bo za 4,1 odstotka oziroma za 3,5 odstotka višji.

S povečanjem stanarin v bremi stanovalcev v prihodnjem letu se stanovanjskim podjetjem sredstva ne bodo povečala. Za vzdrževanje hiš bo leta 1972 na voljo prav toliko denarja kot leta 1966. To pa pomeni še nadaljnje zmanjšanje denarja za vzdrževanje hiš. Stroški vzdrževanja in cene predmetov za opremo so namreč od 1966. leta tako porasli, da se nečno zmanjšuje obseg vzdrževalnih del. To se dogaja namreč zato, ker nismo stanarine prilagajali porastu cen v gradbeništvu in povečanim vzdrževalnim stroškom.

Prihodnje leto pa bo storjena tudi nova revalorizacija

vrednosti stanovanjskih zgradb in stanovanj. Vendar pa ne bo potreben ponoven popis, ker so podatki že zbrani. Treba bo narediti le izračune. Osnova za izračun vrednosti se bo morala občutno povečati. S sedanjim točkanjem novih stanovanj znaša revalorizirana vrednost stanovanj le 52,2 odstotka od nabavne vrednosti. To zato, ker stanarino obračunavamo od revalorizirane vrednosti, amortizacijo pa od nabavne vrednosti. Tako je 54,8 odstotka porabljenih za amortizacijo, od zgradb zgrajenih pred letom 1966 pa je porabljen 28,8 odstotka za amortizacijo.

Zvišana vrednost sklada hiš in obračun stanarine od nove vrednosti pomeni torej zvišanje stanarin, ki bi se postopoma uveljavile od 1. januarja 1973 do konca leta 1975. Od takrat naprej bodo tudi stanovalci, ki bodo upravičeni do družbenih pomoči za nadomestitev stanarine, dobivali pomoč. Seveda, če bodo izpolnjevali prej omenjene pogoje.

Ivo Miklavčič

Prihodnje leto pa bo storjena tudi nova revalorizacija

56 Miha Klinar

Predigra

**ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJES OLJE, ROPARI
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE**

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

»Kolikor časa lahko vodi Poljska neodvisno politiko (mišljeno: do Sovjetske zveze), lahko z njenim podporo za neodvisnost svoje politike računajo tudi baltske države.« (AdG, 4103 A)

Pri tem pa se spomnimo obisk šefa estonskega generalnega štaba Laidonerja 21. aprila 1939 v Varšavi, ko mu je Poljska vlada dala vedeti, da ne bo nikoli pristala na kako sovjetsko poročilo za Estonsko in druge baltske države. (AdG 4033 D)

Tako pisanje je spremljalo Strangovo misijo v Moskvi, kjer so se 15. junija nadaljevala

FRANCOSKO-ANGLESKO-SOVJETSKA POGAJANJA

Ta dan se je Chamberlainov odposlanec Strang sestal s sovjetskim zunanjim komisarjem Molotovom v prisotnosti britanskega in francoskega poslanika. V uradnem sovjetskem komunikatu je bilo rečeno, da so se ob tej priložnosti pogovarjali o najpomembnejših razlikah v mišljenu med Vel. Britanijo in Sovjetsko zvezno in da so Molotovu izročili nove angleško-francoske predloge. Ob zaključku uradnega sporočila je bilo poudarjeno, da rezultati prvega Strangovega pogovora niso povsem zadovoljivi v krogih sovjetskega komisariata za zunanje zadeve.

Dne 16. junija je poročal TIMES, da pri pogovorih v Moskvi niso dosegli še nobenega soglasja v naslednjih točkah:

a) Sovjetska zveza izjavila pripravljenost pomagati Angliji in Franciji, če bi bili ti dve sili v skladu s sprejetimi poročili do Belgije, Poljske, Romunije, Grčije in Turčije zapleteni v vojno, toda šele tedaj, če bi Anglia in Francija istočasno pristali na isto poročilo glede Finske, Estoniske in Letonije.

b) Sovjetska zveza želi, da se v pogodbo vnesе klavzula, ki obvezuje vse tri sile v primeru skupnega vojnega zavezništva, da ne sme nobena od treh sil skleniti separatnega premirja niti separatnega miru.«

Brez dvoma sta obe točki, zlasti druga bili za Sovjetsko zvezo tako zelo pomembni, da brez sprejetja druge v pogodbo pogodbe ne bi mogla podpisati. Sovjetska zveza ni mogla tvegati, da bi v vojni proti Nemčiji prišlo do separatnega premirja ali celo miru med zahodnima velesilama in Nemčijo. Zahodni velesili sta se takemu pristanku izmikali, ker je razumljivo oteževalo sklenitev sporazuma, ker bi bil brez te točke neučinkovit, če že ne sumljiv. Prav tako kakor prvima dvema, sta se Francija in Anglia izmikali tudi naslednjima dvema točkama:

c) Sovjetska zveza želi nadalje pristanek, da bi glavna pogodba ne stopila v veljavo prej, dokler ne bi prišlo do dopolnilnih vojaških sporazumov o medsebojni pomoči med tremi silami vsaj v glavnih strateških obrisih.«

Tudi ta točka je bila pomembna, saj je Sovjetska zveza že od prvih stikov in začetka pogajanj vztrajala, da bi moralno priti takoj do pogajanj med generalnimi štabi treh sil, zahodni velesili pa sta še vedno odlašali, da bi postali v Moskvo svoji generalštabski delegaciji.

Cetrta točka pa je zahtevala še odločitve Društva narodov o natančni formulaciji sprejetja pakta. To je bila zavlačevalna točka vsaj v dinem trenutku, vendar sta na tej točki vztrajali obe zahodni sili.

Istega dne, ko je Times poročal o točkah, o katerih se tri sile še vedno niso zedinile, je bil Strang še vedno v Moskvi in se je drugič srečal z Molotovim. O tem je 19. junija 1939 poročal Chamberlain v Spodnjem domu. Na vprašanje nekega poslanca, če razen nesoglasja glede poročila

štva za baltske države obstajajo pri pogajanjih v Moskvi še druga nesoglasja, je Chamberlain odgovoril skoraj brezbrizno: »Ja, obstajajo še po različnih drugih vprašanjih.«

O tem sta pisala tudi

ITALIJANSKI IN NEMŠKI TISK

in namigovala, da 'Sovjetske zvezze bržkone ne zanimajo toliko poročila za baltske države kakor položaj na Dalnjem vzhodu' — v vzhodni Aziji, kjer je divjala vojna med Japonsko in Kitajsko, prihajalo pa je tudi do incidentov med japonskim mandžurskim satelitskim cesarstvom Mandžukuom in Ljudsko republiko Mongolijo, ki so jo branile poleg domačih čet tudi sovjetske čete in doslej odbile in razbile še sleherni japonski napad.

Fašistični in nacistični tisk je verjetno želel, da bi prišlo do sovjetsko-japonske vojne, vendar je prav v zadnjem času, ko je prišlo do večjega letalskega incidenta med japonskim in sovjetskim letalstvom in do odbitja in razbitja japonskega napada na nekem odsek v vzhodne mongolske meje, japonsko tipanje sovjetske vojne moči doseglo nov uspeh (čeprav je japonska agencija poročala, da je v spopadu med sto petdesetimi sovjetskimi lovci in japonskim letalstvom sovjetsko letalstvo izgubilo štirideset letal).

O tem je poročal tudi evropski tisk, nacistični in fašistični pa sta v tem času trdila, da Sovjetska zveza zahteva garancijo tudi za vzhodno-azijske dežele in da prav ta zahteva povzroča težave na pogajanjih v Moskvi med Sovjetsko zvezzo in zahodnima velesilama, kar pa ni bilo res in je take novice tudi Tass zanikal.

RESNICNE TEŽAVE NA MOSKOVSKIH POGOVORIH

so že od vsega začetka teh pogovorov znane:

»POGAJANJA SO SE VEDNO ZNOVA SUKALA OKROG VPRASANJA ODPORA POLJSKE IN BALTSKIH DRŽAV, DA BI DOPUSTILE, DA BI JIH SOVJETSKA ZVEZA RESILA PRED NEMČICO.«

Tako ugotavlja Churchill v svojih znanih spominih (str. 182). Dne 21. junija 1939 je na nekem banketu v »1900 Club« dejal, da bi bilo treba 'sklenitev zavezništva s Sovjetsko zvezo še posebej pozdraviti, kajti brez takega zavezništva bi ne bilo mogoče obdržati stabilnosti na vzhodu' (AdG, 4110 B), po drugi strani (to je Churchill v svojih spominih zamolčal) pa je prav na tem banketu '1900 Club' v Grosvenor Houseu zavračal govorice, češ da so med njim in politiku ministra za zunanje zadeve lorda Halifaxa 'temeljite razlike v pogledih'. Dejal je, da med njima 'ni očitnih razlik', če pa ponekod so, so 'samo po vprašanju metode, časovnega trenutka in obsega' (AdG, ž. cit. vir).

To je treba vedeti in kljub zgodovinskemu bogastvu jemati Churchillove spomine ne kot stodostotno zgodovinsko, marveč kot Churchillovo subjektivno resnico. Sicer pa je bil Churchill v tem času samo spoštovan in vpliven poslanec v britanskem Spodnjem domu, ki je sicer lahko vplival, ne pa s svojim vplivom odločal o britanski zunanji politiki. Lahko je kritiziral nekatere napake le-te, usodno posledico teh napak pa je prav tako kakor drugi spoznal še kasneje, kadar bomo še videli.

Naj omenim še takratni Churchillov odnos do Nemčije, kakor ga je izpovedal na omenjenem banketu:

»Uspešna, spoštovana in zadovoljiva Nemčija, ki naj bi igrala vodečo vlogo v evropski družini, tvori pomemben stalni interes britanskega imperija. Nihče v Angliji, zavedajoč se polne odgovornosti, ne bo hotel ukreniti nihcesar proti miru in varnosti Nemčije ali proti njenim upravičenim zahtevam. Toda v tem trenutku ne gre za to. Vsa Evropa se nahaja v stanju neke, najmanj polovične mobilizacije. Nihče ne ve, kdaj bo sledil naslednji udarec proti pravici, miru in svobodi. Prišel bo čas, v katerem bodo nadaljnja nesprovorljiva napadalna delanja naletela na odpor Anglije in vsega imperija. Treba je vedeti, da

bo Velika Britanija pri tem v zvezi z najmanj tremi četrtinami vsega človeštva. Britanska vlada je dokazala svoje stremljenje k miru. Če pa bo po izčrpjanju vseh sredstev dan strahotni signal, bo ves imperij storil svojo dolžnost.« (AdG, str. 4110 B)

Tudi pri pogledih na britanski imperij je Churchill misil in govoril kot pripadnik vladajočega naroda in razreda. Vojna bo dokazala, da so ljudstva britanskega imperija drugače gledala na pravico, mir in svobojo, kakor Churchill in britanska vlada. Churchillova svoboda ni bila Gandhijeva svoboda. Anglija je moralna pristati na obljubo, da bo kolonialnim narodom svojega imperija dala samostojnost in svobodo, da niso obrnili orožja proti Angliji. Vemo pa tudi, kako krčevito se je po vojni protivila, da bi svojo obljubo izpolnila. In še ko jo je (npr. v Indiji), je svojo nekdanjo kolonialno posest razdelila v skladu z verskimi, družbenimi in drugimi nasprotji, ki bi pridobljeno svobodo teh ozemelj slabila (na primer: današnja nasprotja med Indijo in Pakistanom).

Torej je treba tudi na takratno britansko politiko in prav tako na Churchillove spomine glo dati razredno drugače, kakor je na primer gledal Churchill ali kaka druga britanska vodilna osebnost. (Ne smemo pozabiti, kako je Churchillova vlada zadušila partizanski osvobodilni boj v Grčiji in kake težave smo imeli mi, preden smo dosegli, da nismo doživeli usode osvobodilnega boja v Grčiji. Tudi o tem bi bilo treba kdaj napisati kaj več, zlasti o taktiliziranju med umikajočo se nemško vojsko iz Italije in tamkajšnjimi zavezniškimi štabi. Zadnja nemška ofenziva na IX. korpus marca 1945 je zelo sumljiva. Prav tako sporazum, tajen seveda, da Nemci zapuste bivše italijansko ozemlje do 1. maja 1945 razen na ozemlju, kjer so bili zapleteni v boje z jugoslovanskimi partizani, toliko časa, dokler bi zahodni 'zaveznički' ne zasedli Trsta, Istre in Gorice, kar pa se jim po zaslugu IX. korpusa in IV. armade JLA ni posrečilo — prip. M. KI.)

Toda o tem bi lahko razmišljali kdaj kasneje. Če sem to omenil samo mimogrede, sem omenil zato, da bi ne pozabili, da je v času, o katerem razmišljamo, imperializem (klasični in fašistični) samo taktiliziral in da pogodb s Sovjetsko zvezo, takrat edino socialistično državo na svetu, ni resno jemal, niti se jih ni držal, kar je, kakor vemo, dokazal junija 1941 Hitler, a leta 1946 Truman in Churchill kot začetnika hladne vojne med Zahodom in Vzhodom in glavna krivca za povojno blokovsko razdelitev sveta.

Dne 21. junija so se anglo-francosko-sovjetska pogajanja v Moskvi nadaljevala. Čeprav je ta dan lord Halifax izrazil

'UPANJE NA SKLENITEV POGODBE S SOVJETSKO ZVEZO'

pri tem pa dejal, da je 'britanska vlada šla pri teh pogajanjih mnogo dalj, kot mnogi menijo, da bi bilo prav,' je istočasno že govoril tudi o možnosti poloma teh pogajanj, za kar pa po Halifaxovo 'Anglija ne bo kriva'. (AdG, str. 4110 B). Francoski zunanji minister Bonnet pa je 22. junija 1939 povedal o tem naslednje: »V pogovorih s Sovjetsko zvezo smo se sporazumieli za sprejem več točk pogodbe. Težave, ki so še, nastajajo zaradi posebnega položaja dolodelnih držav, ki poroštvene pomoči nočejo. Pogajanja se razvijajo ugodno in francoska vlada ne bo opustila ničesar, da bi prišlo do skorajšnje popolne sklenitve pogodbe.« (AdG, 4111 F)

To pa ni bilo res. Estonska zbornica je samodan poprej ratificirala nenapadalno pogodbo s Hitlerjem. (AdG, 1111 A) Novi predlogi, ki sta jih Francija in Anglija predložili 21. junija Molotovu, niso vsebovali nič bistveno novega in za Sovjetsko zvezo ugodnega. V primerjavi s starimi niso pomenili nobenega napredka, kakor je 23. junija poročala sovjetska agencija Tass. Britanski tisk pa je poročal že dan poprej, da je 'Molotov odklonil nove angleško-francoske predloge in da so angleški delegati na pogajanjih v Moskvi dobili nova navodila'. (AdG, 4113 E)

Zdaj ju je Aleš spet pogledal, rad bi ju spodbudil, naj se ne bojita, naj pokažejo, da se ne pozna in naj pri tem vzdrže. Glava mu je sama od sebe zanikal v levo in desno. To pa so čakali, kajti podoficir ob njem je revsnil:

— Nobenih znamenj in sporočil!

Bili so na istem kamionu, vesti pa so se moralni kot neznanici. Sprva so težko krotili presečenje, kajti Alešu in Golobu se je ob tem vsiljenem srečanju zdelo, kakor bi se nanju podpirala hiša. Grozljiva tihota, ki jo je motilo le brnenje motorja, je bila polagoma premagana. Kaj ni policist sam pomagal, ko je reklo **tisto o poznanstvu!**

Po dolini, ki je ostajala za njimi, so hitro zvedeli, kaj se je bilo zgodilo. To je obersturmführer tudi hotel. Ženice na njivah so nehale delati. Od dela razpokane roke so dvignile k čelu in se pokrižale. Srca so vztrepelata v strahu. Obersturmführer je dosegel svoje. Nehote pa je poskrbel tudi za sovrašto in vera v tretji rajh je bila omajana bolj kot poprej. Tudi obersturmführer ni mogel vedeti vsega. S strahovanjem ni mogel zasejati privrženosti in ljubezni. Preračunljivost se je sprevrgla v nasprotje.

Ogrožene je to zdaj vse bolj povezovalo. Nekaj jih je izginilo v gozdove. Število partizanov je raslo. Strah je naganjal ljudi k odločitvam.

Morda so se vozili slabo uro, ko se je kamion ustavil na obzidanem dvorišču zastraženih zaporov v veliki, sivo pobeljeni zgradbi. Vse tri so

vest slabosti in počasnosti pa tudi naivne sentimentalnosti, ki si jo je bil dovolil v zvezi s Filippom. Moral bi ga zgrabil. Če se je motil, je bil še vedno čas, da bi to popravil. Zdaj te možnosti ni več! In koliko jih bo šlo zaradi tega morda še v smrt. Zakaj ni Filip pokončal pri zadnjem srečanju? Bolje enega več kot dva premalo, da večina ostane. Če drugega ne, gestapovske strene bi bile s tem prav gotovo vsaj nekaj časa zmešane. Zdaj bodo to plačevali tudi drugi. Mar ni zaradi tega največji krivec. Prvi za izdajalcem?

Zaprti prostor, molčeči sojetniki, gestapo, ne-gotovost v bolečine, ki so ga kar naprej opomnilo misli. Pajek ga je nagnal v mrežo. Tod od njega ne bodo zvedeli nobenega imena, nobene besede, ki bi naredila ali povečala škodo! To je še edino, s čimer se lahko upre in opere pred svojo vestjo!

VI.

Mehanizem, ki ga je upravljal izkušeni obersturmführer Werner, je v Aleševem primeru začel delovati malo drugače kakor navadno. Aleš je bil zanj vreden več kakor vsota mark, ki je bila omenjena na lepkah.

In zdaj, ko je ležal med drugimi, so ga pogledi otipavali plaho, radovedno, nekaterim pa si lahko bral v očeh pomilovanje in spoštljivost. Nikomur ni ušlo, da je novinec bil že tepen, da

Potem pa se je nenadoma ostro zagledal v mešetarja, ki se je ob tem pogledu zmedel. In ko da mu poslej privošči le miren počitek, se je začel izgovarjati.

— Umiri se! Potem si boš laže opomogel.

Mešetar se je spet umaknil v svoj kot in s vedel, kakor da je Alešu hotel le dobro, vendar ga ta ni hotel razumeti. Aleš se je grizel: Si videl podgano. Ko da ne bi vedeli, kdo sem. Tega ni mogel razumeti. Morda so med sojetniki, ki jih bodo nekaj najbrž kmalu spustili, hoteli vzbudititi, da sta s tem človekom znanca in da je bilo vse, kar je dodelj storil z njim, le igra in sledilo.

Kdorkoli se je znašel v tem prostoru, je pre-mišljeval o svoji usodi, o tem kako se bo razvijala njegova zgodba, kakšna bo pot iz zapora? V življenje, v smrt, v še večje trpljenje? To so govorile poteze na njihovih obrazih, to so izdajale včasih motne in mokre oči mož, ki nikoli niso radi kazali svojih čustev. Aleš jih je opazoval molče in na skrivaj, da bi presodil, kakšni so njegovi sojetniki. Ugotoviti pa ni mogel drugega, ko da se je znašel sredi nagrmadene nesreče in zla. Vsak izmed njih je bil delček strte moči. Nakopičena telesa so izdajala različne misli in občutke, a vsa so životarila v upanju na varljivo svobodo.

Prostost? Zakaj je vendar ni nikjer. Tudi v gozdovih ne. Zunaj so le okoliščine ki omogočajo izsiliti pot do nje. Prostoti je samo malo več ali malo manj, veliko je ni nikjer. Tu pa je že zborni mesto za slovo. Bog ve, koliko teh, ki so po zaporih, je imelo priložnost uititi pa niso. Zdaj bi marsikdo že tvegal, zdaj ko ne more. Morda tile zapori ne prinašajo samo zla, temveč tudi nova spoznanja o pravi vrednosti svobode. Zdravila so tudi grenka in tale gestapovski bič nemara pomaga tudi nam? Kdo bi le verjel našemu razlaganju o fašizmu, če tega ne bi potrjevali zavojevalci sami! Napačno so zastavili vse skupaj. Zanetenogenj razpihujec se bolj!

Aleš se je predal razmišljjanju, kakor da ne bi bil v tem hipu tudi sam zapornik, temveč človek, ki se je že dokopal do globljega in posmirljujočega spoznanja. Pravzaprav o tem še malo ve. Prepričan pa je, da ta plamen zdaj ne more več ugasniti. Dodajajo mu le novo gorivo!

To ga je navdalo z novimi upi in izzvalo v njem nova razmišljjanja. Ko mu je misel spet pohitela k Martini, se je oglašila slaba vest. Cudno? Kako, da toliko časa ni pomislil nano? Kaj to pomeni? Je negotovost kljub razjedajočemu učinku vendarle boljša kot resničnost? Bo zdaj storila tisto vse? Je kakšna zveza med njegovim obiskom pri njej in zasedo, ki ga je učila?

Nenadoma se mu je zazdelo, da se je možkov podganji obraz spremenil v Filipovega in da so njegove oči prav tako gorele kakor Filipove. Nič čudnega ne bo, če bi tu srečal tudi njega. Zdaj bo lahko sproščen. Lahko mu bo pokazal denar, ki ga je dobil zanj! Nehote je zastokat Martina in ob njej Filip, to je bil prizor, ki mu je silil iz srca v možgane in zameglil vse druge. Nehote se je ozrl v mešetarjev kot, kakor bi pričakoval, da je medtem ta snel masko; toda mešetar je bil še vedno tam in tak, kot ga je videl prej.

V prostoru se je začelo mračiti. Ko se je tema zgostila, je nekdo začel tihot peti:

— V mraku gozda ob taboritem ognju...

Nekaj časa je napolnjeval prostor le ta osamljeni in tresoci se glas, ki ni bil najlepši, vendar je deloval kakor iskra. Nasprotje med stvarnostjo in vsebinou pesmi je bilo vsiljivo in se je vzbujajoče. Glas pesmi se je počasi oprijel vseh in potegnil za seboj še druge. Nekaj časa so jih ubranost, potem pa so se zlili v blago in vecglasno melodijo, ki so jo prepevajoči izgovarjali skladno, kot bi jo prepevali že velikokrat. Nekateri so pogledovali proti mešetarju, a ta je miroval in se delal, kakor bi spal. Pesem je prevzela vse. Aleš je prizadel bolj, stisnilo ga je, da so mu po licu spolzle solze. V gozdu so večkrat prepevali, a se mu to ni zgodilo nikoli. Zdaj, v temi, si ni hotel obrisati oči. Pesem ga je ponesla v gozdove, v njihovo taborišče. V tem času bi morda s tovarši prepevali prav to pesem in še vrsto drugih. Nemara jo pojoči tudi nocojo?

ivan jan • mrtvi ne lažejo 14

spehalci z vozila in jih takoj ločili. Dva močna stražarja sta Aleša med radovednimi pogledi uniformirancev odgnala skozi več vrat in mu pomagala priti v temen, samoten hodnik. O tem hodniku in zaporih je Aleš že marsikaj slišal.

Tu se torej začenja konec, ga je zgodilo, ko je ogledoval debele stene in z železom zavarovane odprtine srednjeveške grščine. Oziral se je okoli sebe in se bal, da bi srečal še kakega znanca. Če so zgrabili Goloba, so prav gotovo še koga. Eden izmed stražarjev je tedaj nekaj zapil, in odprla so večina v močna vrat. Aleš je pričakoval, da ga bodo pahnili v samico, toda zgodilo se je drugače. Lovili so ga kot redko divjačino, zdaj pa se je znašel v svetlem prostoru, kjer se je gnetlo, prestopalo in poležaval kakih trideset, morda tudi več moških. Kolikor je mogel na hitro ugotoviti, ni bilo med njimi nobenega znanca. Sicer pa je bil od pretepanja še tako slab, da si je s pomočjo stražarjev takoj poiskal prostor bližu okna.

Stražarja sta odšla, ne da bi mu storil kdaj kaj žalega in tudi nobenemu drugemu ne. Le eden je moral zavpiti povelje, s katerim so vedno spravljali na noge vse zapornike, kadar so morali pozdravljati uniformirance. Se enkrat je pretekel sojetniki, in ker so ob tem vsi molčali in ga samo vprašajoče gledali, je legel na suknjič ter se zazril v strop.

Moram se zbrati in urediti misli, se je spodbujal. Zakaj so me vtaknili med to množico? To ni brez pomena. Kaj bodo hoteli od mene? Zdaj bom nemara srečal tudi Filipa? Je izdajalec ali ni? Pokazati se mora kmalu. In kdo vse bo še tu? Martina? Nemara je zdaj že v bataljonu. Da bi le bila... Vedo, koliko vem, zato bo treba kaj priznati. Ne, za menoj zaradi mene ne sme nihče! Če bodo videli, da sem pripravljen povedati malo, bodo hoteli še več. In kar tekmovali bodo, kdo me bo sinal bolj ozeti. Tudi če bi jim pripovedoval laži, če bi jim vrgel prazno kost, bodo to takoj oznamili ljudem. »Hauptbandit« govori, on vas že drugič spravlja v nesrečo. Ni dovolj, da vas je zapeljeval, zdaj vas bo še pokopal! Ne, ne bodo me, naša srečanja bodo drugačna, pa če vame spuste vso elektriko! ... Kako bo z Goloboma. Čudno, da so zaprli oba hkrati? Kaj je z otroki? Tako je torej gestapovsko kolesje. Bomo videli. Lahko me pokonča, toda potegnilo vase me ne bo.

Bolečine so kljuvale v njem, toda preglešal jih je občutek krivde. Ne več zato, ker so ga ujeli tako zlahka, vse bolj je prenikala vanj za-

je moral biti partizan. Toda pogovor ni in ni stekel. Ljudje v tem zadušljivem okolju so vedeli in čutili, da v takih okoliščinah ni zdravo govoriti. Saj je bila dovolj le neprevidna beseda, pa si bil zapisan smrti.

Aleš je kljub bolečinam razumel njihove poglede. Strahoma je tudi spoznal, da so ga nekateri med njimi celo prepoznali. Slika na lepkah. In že je dojel, čemu so ga potisnili med množico in ne v samico. Gestapovske metode in beganja!

Zdaj se je še bolj zavedal, da mora zbrati vse moči, kar mu jih je še ostalo, da bo kos zasliševalcem. Tako čudno ga gledajo? Morda se moti, pa so ga nekateri vendarle morali spoznati. Morda pa tudi ne, ker je poraščen, zdelan in zmršen? Podoba je drugačna?

Z roko je segel po bradi in laseh, ki so bili na več krajih sprjeti od krvi. Z bolečinami je oživel tudi dotik Martinih rok, ki ga je z njimi še sinoč takoj nežno božala po laseh. Kako nagla nasprotja! Včeraj še sreča, zdaj bolečine, ki jih bodo sledile še nove. In ne bo jim mogel ubežati.

Počasi se mu je približal koščen možak, ki bi mu težko določil starost.

— Nič ne skrib! Vse bo še dobro, ga je ogovoril šepetaje, kot bi bila že stara znanca. — Jaz sem že dolgo tu, pa kar gre. Ni najhujše. Laže ti bo, če boš kaj povedal o sebi. Si bil partizan?

To zadnje ga je vprašal kakor mimogrede. Aleš je sicer utrujene oči spet uprl v šepetalcev obraz in zazdelo se mu je, da ga je nekoč že videl. Ta ošiljena brada, naprej potisnjena če-ljust, redki zobje in nos, ki je lastnika izdajal, da je po njegovem grlu steklo že precej pijače, tak poseben obraz se človeku vtiše v spomin. Pred leti ga je moral že videti. Ni da bi sodil po zunanjosti, toda človek s takim obrazom ni mogel biti preveč dobranameren. Ali ni tisti zapiti godec ali konjski mešetar? se je trudil oživiti srečanje z njim in vztrajno molčal. Mešetar ali godec, nekaj takega je moral biti, pa se je še vedno držal ob njem. Šepetal mu je o tolazbi in izpovedovanju ter o tem, da se človek marsikdaj zmoti, da je k temu pač nagnjen. Aleš je počasi spustil pogled k tlon, kjer je čepel možak, tedaj pa je pred njegove rame prestregel pogled najbližjega soseda. Njegova glava je počasi odkimala, oči pa so mu obstale na šepetalcu. Aleš je spoznal, kom ima opravka in spet je zaprl utrujene oči. Premagal je presečenje, ki so mu ga pripravili v tej sobi.

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

S 23. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tehnik — 9.35 S Pihalnim orkestrom pod vodstvom Francija Puharja — 9.50 Zavarovalnica Sava radijskim poslušalcem — 10.20 Pri vas doma — 12.10 J. Ipac — K. Cipej: Možiček — glasbena pantonima — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet — 15.40 Pojo naši operni pevci — 16.00 Vrtljak — 16.40 Glasbena medigra — 16.45 S knjižnega trga — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Godala v ritmu — 18.15 Iz operetnega sveta — 18.50 Pogovor s poslušalci — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s kvintetom bratov Avsenik — 20.00 Sobotni večer z dirigentom Jožetom Privškom. Plesnim orkestrom RTV Ljubljana in njihovimi gosti (prenos iz studia 14) — 21.00 Melodije z velikimi orkestri — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Lahka glasba za razvedilo — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Jazz na II. programu — 16.05 Z orkestrom Boston Pops — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Dobimo se ob isti uri — 18.40 Popevke iz studia 14

Izdaja in tiska CP »Gorenjski list«, Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine, — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, magazina in naročniška služba 22-152. — Naročna: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačani oglasovi ne objavljamo.

— 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Vedri napevi in plesni ritmi — 20.05 Mojstri vokalne polifonije — 20.45 Operni koncert — 21.40 Igramo, kar ste izbrali — 23.55 Iz slovenske poezije

N 24. OKTOBRA

6.00 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domaćimi ansamblimi — 14.30 Humoreska tega tedna — 15.05 Nedeljska športno popoldne — 17.05 Nekaj melodij iz znanih oper — 17.30 Radijska igra: Tantadruj — 18.18 Lahka glasba — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Zaplešite z nami — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

9.35 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana — 10.00 Nedeljski sprehodi — 11.35 Svetovna reportaža — 11.55 Opoladanski cocktail — 13.35 Glasbeni variete — 14.35 Radi ste jih poslušali — 15.00 Izletniški kažipot — 15.15 Majhen koncert za nedeljsko popoldne — 16.35 Popevke slovenskih avtorjev — 17.00 Ples ob petih — 18.00 S popevkami po svetu — 18.35 Jugoslovenski pevci zabavne glasbe — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Igrajo veliki zabavni orkestri — 19.40 Japonske zabavne melodije — 20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Glasbeni utrinki — 20.30 Koncert ob dnevu združenih narodov — 23.55 Iz slovenske poezije

P 25. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisani svet pravljic in zgodb — 9.20 Cieibanov svet — 9.40 Igrajo veliki zabavni orkestri — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Glasba Bachovih sinov — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Iz zborovske zakladnice finskih skladateljev — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.40 Lepe melodije z orkestrom in zborom Raya Conniffa — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Jugozahodnega nemškega radija — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 Ob lahki glasbi — 18.35 Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Milana Križana — 20.00 Marij Kogoj:

Crne maske (stereo) — 22.15 Za ljubitelje jazzu — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Slovenski ansamblji in pevci zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Ponedeljkov križemkraž — 14.20 Z ansamblom Francija Puharja — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Melodije slovenskih avtorjev — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Orgle v ritmu — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Pola našega gospodarstva — 17.45 Za vsakogar nekaj — 18.40 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Naš intervju — 19.10 Zabavni zvoki na tekočem traku — 20.05 V ljudskem tonu — 20.30 Večer umetniške besede — 21.10 Z jugoslovenskih festivalov jazzu — 21.40 Iz komornega opusa Cesaria Francka — 22.40 Tri malo znane simfonije — 23.55 Iz slovenske poezije

T 26. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.05 Ob lahki glasbi — 16.40 Izložba bitrov in glasbenih ekspres — 17.35 Na mednarodnih križpotjih — 18.40 Radi ste jih poslušali — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Mladina sebi in vam — 20.05 Slovenske narodne pesmi — 20.30 Anton Dobronič: Jugoslovenski simfonični plesi — 20.45 Žive misli — 21.05 Koncertni jazz — 21.40 Iz manj znane operne literature — 22.10 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 Iz slovenske poezije

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Pesmi jugoslovenskih narodov — 15.40 Pri vas doma — 16.05 Igrajo veliki zabavni orkestri — 17.00 Koncert Lahke glasbe — 22.15 Gabriel Fauré — znamenec glasbenega impresionizma — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Revija jugoslovenskih pevcev zabavne glasbe

27. OKTOBRA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovnedne — 9.25 Vesela godala — 9.40 Iz glasbenih sof — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Trije odlomki iz Gershwinove opere Porgy in Bess — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Poje moški pevski zbor Franc Zgonik iz Branika — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Janez Matičič: Suite za godala — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Heinz Hötter — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 Naša glasbena galerija — 18.15 Priljubljene slovenske popevke — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Sestanek ob juke-boxu — 17.35 Iz knjižne police — 17.45 Z naših javnih predmetov — 18.40 Godala v ritmu — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Trenutki z violinistko Noro Grumlikovo — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.40 Večerni concertino — 21.40 Dva prizora iz Bravničarjeve opere Hlapec Jernej — 22.00 Salzburgske poezije

rarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.15 Iz opusov Milka Kelemena in Iva Malca — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Iz albuma izvajalcev jazzu — 23.40 Popevke slovenskih avtorjev

Drugi program

13.05 Panorama zvokov — 14.00 Otroci med seboj in med nami — 14.10 Majhni ansamblji igrajo melodije slovenskih avtorjev — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Jugoslovenski pevci zabavne glasbe — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Kitara v ritmu — 16.40 Sestanek ob juke-boxu — 17.35 Iz knjižne police — 17.45 Z naših javnih predmetov — 18.40 Godala v ritmu — 19.00 Filmski vrtljak — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Trenutki z violinistko Noro Grumlikovo — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.40 Večerni concertino — 21.40 Dva prizora iz Bravničarjeve opere Hlapec Jernej — 22.00 Salzburgske poezije

P 29. 6 RA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Od melodije do melodije — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Iz domače glasbe — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Cež polja in potoke z godci in pevci — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Kaj vam prioveduje glasba — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Lahka glasba slovenskih avtorjev — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Rias Berlin — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.15 Signali — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Pavla Kosca — 20.00 Slovenski zbori tekmujejo — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorskih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

13.30 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.05 Operetne uvertture — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.35 Svet in mi — 17.45 Rad imam glasbo — 18.15 Z orkestrom Caravelli — 18.40 Popevke slovenskih avtorjev — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Igramo za vas — 20.05 Radijska igra — 21.07 Robert Schumann: Dunajska pustna šala — suita, op. 26 — 21.40 Z jugoslovenskih koncertnih odrov — 22.55 Iz literature za pihala in klavir — 23.55 Iz slovenske poezije

S

23. OKTOBRA

9.35 TV v šoli (RTV Ljubljana), 16.45 Košarka Rabotnički : Jugoplastika — prenos (RTV Skopje), 19.20 Prometni film, 18.15 Obzornik, 18.30 Nicholas Nickleby — serijski film, 19.25 Mozaik, 19.30 TV kažipot, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.35 3-2-1, 20.35 Glasbena križanka, 21.35 Kratek film, 22.00 Oddelek S — serijski film, 22.50 Poročila (RTV Ljubljana), 22.05 Informativna oddaja (RTV Zagreb)

24. OKTOBRA

8.55 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 9.30 Po domače s Henčkovim ansamblom (RTV Ljubljana), 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd), 10.45 Mozaik, 10.50 Otoška matineja, 11.45 Mestece Peyton — serijski film (RTV Ljubljana), 13.35 Reporaža o mnogoboju, 14.00 Bokarska tekmovanja za memorial Sikija Gavovića (RTV Beograd), 15.30 Rokometno prvenstvo Jugoslavije — Partizan (Bjelovar) : Crvenka (RTV Zagreb), 16.30 Košarka Crvena zvezda : Jugoplastika — prenos (RTV Skopje), 18.20 Lepi Humphrey — američki film, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana), 20.35 Stare bajte — humoristična oddaja (RTV Beograd), 21.25 Videofon (RTV Zagreb), 21.40 Sportni pregled (JRT), 22.10 Poročila (RTV Ljubljana) — **Druži**

spored: 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

P

25. OKTOBRA

9.05 Odprta univerza (RTV Beograd), 9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.40 Nemščina — ponovitev, 15.55 Angleščina — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Francoščina, 16.55 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.00 Test z glasbo (RTV Ljubljana), 17.15 Sah Fisher : Petrosjan (RTV Zagreb), 17.55 Kljukčeve dogodivščine, 18.20 Obzornik, 18.35 S kamero po svetu, 19.00 Mozaik, 19.05 Mladi za mlade, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Čehov : Pozne rože — sovjetska TV igra, 22.00 Kulturne diagonale, 22.40 Poročila (RTV Ljubljana) — **Druži spored:** 17.35 Poročila (RTV Zagreb), 17.45 Lutke (RTV Skopje), 18.00 TV vrtec, 18.15 Kronika, 18.30 Znanost, 19.00 Propagandna oddaja (RTV Zagreb), 19.05 Mladi za mlade (RTV Ljubljana), 19.50 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

T

26. OKTOBRA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 13.50 TV v šoli — ponovitev, 14.40 Ruščina — ponovitev, 15.00 TV vrtec (RTV Zagreb), 15.15 Kluž : rokomet Jugoslavija : SZ (ženske), 16.15 Angleščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.50 Janson : Čarodejjev klubuk, 18.10 Obzornik, 18.25 Stare krčme, 18.55 Mozaik, 19.00 Srčni infarkti, 19.30 Osebna nega — lasje, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Dolga noč leta 1943 — italijanski film, 22.20 Likovni nočturno: Zma-

go Jeraj, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana) — **Druži spored:** 17.35 Poročila, 17.40 Mali svet, 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Od zore do mraka (RTV Beograd), 19.00 Propagandna oddaja, 19.20 TV pošta, 19.50 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

S

27. OKTOBRA

8.15 TV v šoli (RTV Zagreb), 14.25 Nogomet Jugoslavija : Luxemburg — prenos (RTV Titograd-Ljubljana), 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.05 Šah Fisher : Petrosjan (RTV Zagreb), 17.50 Andersenova pravljica, 18.15 Obzornik (RTV Ljubljana), 18.30 Priatelji glasbe (RTV Zagreb), 19.00 Mozaik, 19.05 Od filma do filma, 19.20 Po sledih napredka, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.45 3-2-1, 20.55 Uskoković : Cedimir Ilić — I. del, 21.55 Borodin: Knez Igor — I. dejanje, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Druži spored:** 17.25 Poročila, 17.45 Poljudno znanstveni film, 18.15 Kronika, 18.30 Glasbena oddaja (RTV Zagreb), 19.00 Propagandna oddaja (RTV Beograd), 19.05 Mozaik (RTV Sarajevo), 19.50 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

C

28. OKTOBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb), 12.00 Francoščina (RTV Beograd) 14.45 TV v šoli — ponovitev, 15.40 Nemščina — ponovitev, 15.55 Angleščina — ponovitev (RTV Zagreb), 16.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.15 Obzornik (RTV Ljubljana), 17.30 Kluž : rokomet Romunija : Jugoslavija (ženske), 18.30 Vse življenje v letu domu (RTV Beograd), 19.00 Mozaik, 19.05 Enkrat v tednu, 19.20 Svet, v katerem živimo, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.35 3-2-1, 20.35 Četrtkovi razgledi, 21.35 Koncert OZN, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Druži spored:** 16.35 Poročila (RTV Zagreb), 16.40 Otoški spored (RTV Skopje), 17.15 Kronika (RTV Zagreb), 17.30 Rokomet (RTV Skopje), 18.30 Serijska oddaja (RTV Beograd), 19.00 Koncert, 19.50 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

P

29. OKTOBRA

9.30 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Angleščina (RTV Beograd), 14.40 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Osnove splošne izobrazbe,

17.00 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.25 Verne Kohout: V 80 dneh okrog sveta, 18.15 Obzornik (RTV Ljubljana), 18.30 Glasbeni dnevnik (RTV Beograd), 19.00 Mestece Peyton — serijski film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Alexander Veliki — američki film, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Druži spored:** 16.35 Poročila (RTV Zagreb), 16.40 Otoški spored (RTV Skopje), 17.15 Kronika (RTV Zagreb), 17.30 Rokomet (RTV Skopje), 18.30 Serijska oddaja (RTV Beograd), 19.00 Koncert, 19.50 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 21.00 Spored italijanske TV

Kranj CENTER

23. oktobra ameriške barvne risanke ob 15.30, amer. barv. CS film TORA! TORA! TORA! ob 17. in 19.30, premiera amer. barv. filma OD KJE VONJ PO SMODNIKU? ob 22. uri

24. oktobra ameriške barvne risanke ob 10. uri, amer. barv. film OD KJE VONJ PO SMODNIKU? ob 14. uri, amer. barv. CS film TORA! TORA! TORA! ob 16. in 18.30, premiera amer. barv. filma STIRJE V BURJI ob 21. uri

25. oktobra amer. barv. film OD KJE VONJ PO SMODNIKU? ob 16., 18. in 20. uri

26. oktobra amer. barv. film OD KJE VONJ PO SMODNIKU? ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

23. oktobra nemški barv.

film SMRT V RDECEM JA-

GUARJU ob 16. in 18. uri.

amer. barv. CS film POJEM PE-

SEM DOMINIQUE ob 20. uri

uri

24. oktobra ameriške barvne risanke ob 14.30, nemški barv. film SMRT V RDECEM JAGUARIU ob 16. uri, amer. barv. CS film POJEM PE-SEM DOMINIQUE ob 18. uri

uri

25. oktobra amer. barv.

CS film TORA! TORA! TO-

RA! ob 17. in 19.30

26. oktobra nemški barv. film PRIDI, PRIDI, LJUBA

MOJA ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

23. oktobra nemški barv. film PEPEK, STRAH IN TREPET ZA PROFESORJE ob 16. uri, mehiški barv. film SREBRNA MASKA ob 18. in 20. uri

24. oktobra nemški barv. film PEPEK, STRAH IN TREPET ZA PROFESORJE ob 15. uri, mehiški barv. film SREBRNA MASKA ob 17. in 19. uri

Kamnik DOM

23. oktobra amer. film LETECI HUDICI ob 16. uri, amer. film VRNITEV V BATAAN ob 18. in 20. uri

24. oktobra amer. film LETECI HUDICI ob 15. uri,

amer. film ZIVIM ZA TVOJO

SMRT ob 17. in 20. uri

amer. film VRNITEV V BATAAN ob 17. in 19. uri
26. oktobra danski barv. film DEVICA IN VOJAK ob 18. in 20. uri

Radovljica

23. oktobra franc. barv. film MALENKOSTI, KI POMENIJO ZIVLJENJE ob 18. uri, italij. barv. film PRAVI MOZ ZAHODA ob 20. uri

24. oktobra italij. barv. film PRAVI MOZ ZAHODA ob 16. uri, angl. barv. film KAPITAN NEMO IN PODVODNO MESTO ob 18. uri, franc. barv. film MALENKOSTI, KI POMENIJO ZIVLJENJE ob 20. uri

25. oktobra danski film CLOVEK, KI SI JE IZMISLEVAL STVARI ob 20. uri

26. oktobra amer.-italij. film LJUBEZENSKI SESTANEK ob 20. uri

Jesenice RADIO
23. oktobra amer. barv. risani film KNJIGA O DŽUNGLI, amer. barv. film LEGIJA PREKLETIH

24. oktobra amer. barv. film LEGIJA PREKLETIH

25. oktobra amer. barv. film BEDFORD STRELJA BREZ OPOMINA

26. oktobra amer. barv. film OROPAY BLIZNJEVA

Jesenice PLAVZ
23. oktobra amer. barv. film OROPAY BLIZNJEVA

24. oktobra amer. barv. film OROPAY BLIZNJEVA

25. oktobra amer. barv. film LEGIJA PREKLETIH

26. oktobra amer. barv. film LEGIJA PREKLETIH

Dovje Mojstrana
23. oktobra nemški barv. film PRIDI, PRIDI, LJUBA MOJA

24. oktobra amer. barv. film DOBER VECER, GO-SPOD CAMBELL

Kranjska gora
23. oktobra amer. barv. film MADAM BOVARY

24. oktobra amer. barv. film NEZNOSNA LETA

26. oktobra amer. barv. film BEDFORD STRELJA BREZ OPOMINA

Javornik
DELAWSKI DOM

23. oktobra amer. barv. risani film KNJIGA O DŽUNGLI, amer. barv. film DOBER VECER, GOSPOD CAMBELL

24. oktobra amer. barv. film BEDFORD STRELJA BREZ OPOMINA, amer. barv. film MADAM BOVARY

Skofja Loka SORA
23. oktobra italij.-franc. barv. film DIABOLIK ob 18. in 20. uri

24. oktobra italij.-franc. barv. film DIABOLIK ob 15. uri, franc. barv. film NE VPELJ ME V SKUSNJAVO ob 17. in 20. uri

25. oktobra franc. barv. film NE VPELJ ME V SKUSNJAVO ob 19. uri

26. oktobra amer.-italij. barv. film SLED PELJE V SOHO ob 20. uri

Zeleznički OBZORJE
23. oktobra franc. barv. film NE VPELJ ME V SKUSNJAVO ob 20. uri

24. oktobra amer. barv. film ZIVIM ZA TVOJO SMRT ob 17. in 20. uri

RESITEV NAGRADNE KRIZANKE

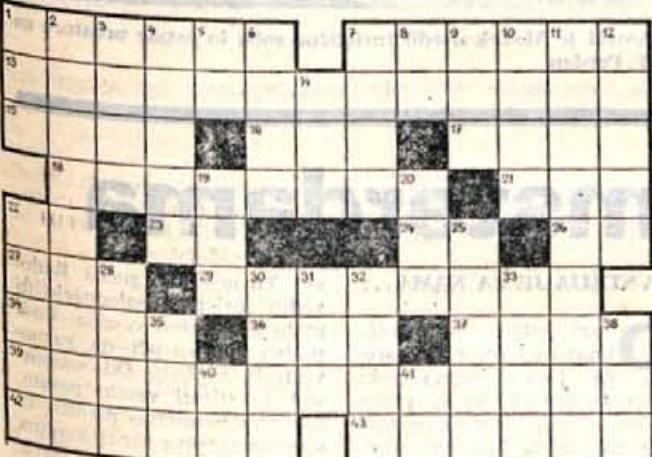
1. SPRAVA, 7. OZKOST, 12. TRUBADUR, 14. ISPA, 15. RA, 16. ONAGER, 18. VAR, 19. DVA, 21. ANO, 22. IDEJA, 24. IZADA, 26. KNUTA, 27. KLETI, 28. ARI, 29. ALA, 31. ONA, 32. JAGODA, 35. NN, 36. SILA, 38. LAKOTNIK, 40. AKIAKI, 41. ILIRKA.

IZZREBANI RESEVALCI

Rešitve nam je poslalo 72 resevalcev. Izzrebani so bili:
1. nagrada (30 din) prejme Darja Friskovec, Kranj, Pintarjeva 4; 2. nagrada (20 din) dobi Boštjan Trilar, Radovljica, Cankarjeva — vila bl. V; 3. nagrada (10 din) pa prejme Franc Senk, Kranj, Predoslje 94. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. vse, kar je za obuvanje, 7. spaka, pokveka, nakaznik, 13. oddelek za vodenje knjigovodstva v gospodarski organizaciji, 15. reka na Dolenjskem; tudi tovarna združil v Novem mestu, 16. švedsko ime (v Kongu ponesrečen generalni sekretar ZN, Hammarskjöld), 17. vojaški pratež, tudi mig, npr. očesa, 18. prebivalec starorimskega mesta Kapue, 21. pri Rimljanih 13, ali 15. dan v mesecu (znane so marčeve ...), 22. avtomobiliska oznaka za Cačak, 23. vas pod Krimom, 24. Izvršni svet, 26. znak za kemično prvino aktinij, tudi v italijanščini kratica za a conto, 27. otoki med Irianom in Avstralijo, 29. ovalažitev, orosenje, 34. zemeljski tuneli, prekopi, 36. okrajsava za oklicanje, 37. najmanjši delec snovi, 39. globokoumje, 42. majhna oaza, zelenica v puščavi, 43. listata drevesa, trdega lesa.

NAVPIČNO: 1. bajeslovno podzemlje, Orcus, 2. pesem belih čolnarjev, 3. gora nad Opatijo, skozi katero bo predor, 4. srednje-ameriško pristanišče ob Karibskem morju, v Nikaragui, 5. eden, 6. življenjsko važna tekočina (3/4 zemeljske površine), 7. spodnje okončine, 8. latinski predlog, 9. Kosta S. Todorović, 10. italijanski kraj med Teramom in Pescaro, 11. radovednost, 12. prebivalec Beotije, Aonijs, 14. veliko slano jezero na vzhodu Turčije, 19. italijansko moško ime, Hugo (Tognazzi), 20. 102 z rimsimi številkami, 22. slovenski slikar, Ivan, 25. skrajšana oblika ženskega imena Stanislava, 28. import, 30. del telesa, 31. organ vida, 32. eden od čutov, 33. navnost, moralja, v umetnosti notranja vrednost dela, 35. tekstilne tovarne v Kranju (Industrija bombažnih izdelkov), 38. madžarska časopisna agencija (Magyar Távirati Irota), 40. latinska kratica za opus citatum, navedeno delo, 41. angleška kraljica za mister, gospod.

Rešitev pošljite do četrtega, 28. oktobra na naslov: Glas, Trg revolucije 1, Kranj, z oznako NAGRADNA KRIŽANKA. Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

Samopostrežna restavracija Kranj
obvešča cenjene goste, da bo v ponedeljek, 25. oktobra restavracija zaprta, zaradi nujnih popravil.
V torek, 26. oktobra obratujemo z običajnim delovnim časom.

loterija

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

Neuradno poročilo o žrebanju srečk Jugoslovanske loterije 21. 10. 1971

Srečke s končnicami	so zadele din
00	10
30	20
4640	200
28300	1.010
57170	500
237890	150.000
676530	10.020
81	10
29191	1.000
58311	500
60971	1.000
293591	50.000
082	100
782	50
74522	500
016442	10.000
147102	10.000
586302	10.000
3	6
34323	506
240573	10.006
603223	10.006
667763	10.006
34	20
54	10
15994	500
047024	10.000
25	10
5845	200
52945	500
497625	10.010
656225	10.010
56	30
01416	2.000
44666	500
581576	10.000
7	6
32937	506
042057	10.006
360527	10.006
18	10
08828	2.000
75808	500
449098	10.000
667028	10.000
9	6
00259	506
59049	1.006
99849	1.006
762959	10.006

NA JESENICAH

Solata	3,50 din, špinaca
5,95 din, korenček	3,50 din, jabolka
slive	3,40 din, jabolka
2,80 do 4,20 din, limone	7,60 din, česen
6,00 din, čebula	2,80 din, pesa
1,80 din, kaša	3,70 din, paradižnik
4,80 din, paradižnik	3,85 din, ajdova
6,15 din, koružna moka	moka
2,25 din, jajčka	0,85 do 0,90 din, surovo maslo
0,85 do 0,90 din, surovo maslo	29 din, smetana
13,80 din, orehi	1,50 din, klobase
37 din, sladko zelje	4,55 din, skuta
7,10 din, sladko zelje	1,50 din, kislo zelje
3,40 din, cvetača	6,20 din, paprika
6,20 din, paprika	3,80 din, krompir
1 din, krompir	1 din.

V TRŽIČU

Solata 4 din, špinaca 8 din, korenček 3,50 din, jabolka 4 din, česen 8 din, čebula 3 din, fižol 10 din, pesa 3 din, kaša 4,80 din, paradižnik 3 din, med 12 din, smetana 7 din, orehi 30 din, skuta 8 din, sladko zelje 2 din, cvetača 5 din, krompir 1,10 din

PARI I. GORENSKE ROKOMETNE LIGE

Igre: Tržič B : Šešir (ob 8.30), Sava : Predvor (ob 11. uri), Radovljica : Križe (ob 10. uri), Zabnica : Kranj B (ob 10. uri), Kranjska gora : Jesenice (ob 11. uri)

Pari gorenske nogometne lige: sobota — članji: Kranj : Predvor (ob 14. uri), Šešir : Predoslje (ob 14. uri), Šenčur : Bohinj (ob 14. uri); nedelja — članji: Ranch boys : Trboje (ob 10. uri), Alples : Naklo (ob 10. uri), Tržič : Kropa (ob 10. uri); mladinci: Šenčur : Kranj (ob 10. uri), Trboje : Triglav (ob 10. uri), Tržič : Jesenice (ob 8.30).

poročili so se

V KRANJU

Štular Jurij in Krč Ivana, Šolka Franc in Geček Teresija, Marina Janez in Meglič Marija, Prosen Stanislav in Poklukar Marija.

V SKOFJI LOKI

Andreuzi Stanislav in Načić Irena, Križnar Janez in Berčič Marija, Magdalena, Vehar Franc in Globelnik Frančiška, Čepin Matjaž in Ušenčnik Breda, Selak Franc in Klemenčič Gabrijela, Ivković Ljuban in Pankovska Snežana.

V TRŽIČU

Poljanec Janez in Grozdekar Karolina.

umrl so

V KRANJU

Zupan Vinko, roj. 1905, Počkaj Vladimir Teodor, roj. 1905, Penik Mihael, roj. 1900, Košenina Marija, roj. 1893, Cuderman Doroteja, roj. 1890, Sorčan Anton, roj. 1904, Bohinc Ivana, roj. 1908, Benedik Franc, roj. 1900.

V SKOFJI LOKI

Jamnik Ivana, roj. 1891, Arhar Ivana, roj. 1897 in Omahen Emil, roj. 1892.

V TRŽIČU

Cesec Ivan, roj. 1895.

sportne prireditve

SOBOTA

KRANJ — Ob 15. uru v televodnici osnovne šole France Prešeren prva tekma polfinala za republiško prvenstvo mladincev v košarki

Ob 19. uru na rokometnem igrišču v Stražišču tekma ženske LCRL Kranj : Predvor

PRESENOVO GLEDALISCE

SOBOTA, 23. oktobra, ob 19.30 — A. Leskovec: DVA BREGOVA: gostovanje v Šenčurju.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši je odprt razstava slovenskih in italijanskih umetnikov iz skupine 2 GO.

Izbor diapositivov s komentarjem prikazuje to pot motiva iz starega Kranja.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ulici 43 je odprtā stalna pokrajinska zbirka Narodnoosvobodilni boj na Gorenjskem in republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava slikarskih del Borisa Lavriča iz Kranja.

V gotski kleti razstavlja izbor fotografij Janko Jelnikar iz Maribora.

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

Makekovo ime ni neznano, že pred vojno so se pri njih ukvarjali s kmečkim turizmom, Makekovo ime pa nosi tudi velik del Kočne, ki je od konca druge svetovne vojne dalje družbenega lasta. Kmetija, na kateri gospodari 57-letni Joža Skuber, leži 971 metrov visoko, do nje pa vodi lepa pot, ki je bila zgrajena s pomočjo Gozdnega gospodarstva. Kraj, kjer leži Makekova domačija, je res idiličen. Zato ni naključje, da se domačija s panoramo Makekove Kočne že dolgo pojavlja na Jezerskih razglednicah in prospektih. Makekova okolica je zanesljivo eden najlepših delov Jezerskega.

Joža Skuber je krepak možkar. Dobil sem vtis, da rachel nasmešek nikoli ne zgine z njegovega obrazu. Se več. Spoznal sem, da je on na svoji kmetiji trden in tudi odločen, da tisto, kar mu daje narava, obogati in razvija. 81 hektarjev zemlje ima. Z njim preživlja družino in pisano društvo v hlevu. 10 krav, 4 bikce in 2 telički. Vendar za njegovo domačijo ni značilno le-to. Vztrajno in skoraj neopazno preusmerja kmetijo. Njegov cilj je spojiti kmetijstvo s turizmom, po čemer hrepene mnogi kmetije, o čemer govorijo mnoge resolucije o razvoju kmetijstva. Makek jih je pri tem prehitel. Že zelo daleč je. Le redke za turizem preurejene kmetije na Gorenjskem bi bile kos njegovi. Za to je porabil leta in leta, ker preusmeritev ne pada z neba. In prav toliko, če ne več, let bo porabil, da bo kombinacija kmetijstva in turizma resnično zaživelja.

NI TURIZMA BREZ CISTOCE

»Veliko sem hodil po Avstriji,« mi je pripovedoval Makek. »Natančno sem si ogledal kmetije, ki so se lotile turizma. To ni lahko. Spoznal sem, da se kmet ne more iti turizma, če pri hiši, posebno pa v hlevu, ni čistoče. Seveda je važna tudi pomoč

Joža Skuber

TURISTI BODO SPALI V »BAJTI«

takemu kmetu. Poznam kmetia na Svinjski planini v Avstriji. Od vlade je dobil pol-drugi milijon šilingov kredita za 10 let. Vlada mu je zgradila cesto, sam pa se je lotil množične vzreje piščancev. Z odjemalcem je sklenil pogodbo, da bo vse piščance lahko prodal in to po zajamčeni ceni. Zanimivo je to, da avstrijska vlada kreditira kmetije, ki imajo do 300 hektarov zemlje. Zgradi jim ceste, napelje telefon, elektriko itd. Pri nas za zdaj od družbe toliko še ne moremo in ne smemo zahtevati. Po svojih močeh nam že gre na roko.«

JAZ ZA KMETIJO, SIN ZA PENZION

Kaže, da se je Makek veliko naučil in svoj prehod k turizmu temeljito pretuhtal. Končuje moderen hlev, kamor bo privezel 16 glav živine. Urejuje okolico in hišo na zunaj in znotraj. Najvažnejša za njegovo specializacijo pa je pol lesena, pol zidana stavba na sredi prostornega dvorišča. »Bajta« jo imenujejo doma. Po vojni je bila stavba nacionalizirana in je bila last kranjske občine, ki jo je odstopila železničarjem za počitniški dom. Skuber je letos hišo odkuplil in jo prepisal na najmlajšega sina. S tem ga je zadržal doma.

»V bajti smo že uredili 12 ležišč, kuhinjo, dnevno sobo in jedilnico. Gostom bomo lahko nudili celoten penzion, ker je do Kazine pol ure hoda. Mleko in meso imamo doma, ostalo prehrano bomo pa kupovali. Ker žena vsega dela ne bo zmogla, bomo v sezoni najeli kuharico. Sin bo skrbel za penzion, jaz pa bom vodil kmetijo. Letos že pričakujem prve goste. Razen domačih se za počitnike pri meni že zanimajo Italijani in Rečani. Stregli jim bomo z domačo hrano. Če pa bodo hotelli, bodo dobili »hotelsko«.«

Makekove investicije niso bile majhne.

»Banka mi je dala pol-drugi milijon kredita, kmetijska zadruga Stoga 1,800.000 starih dinarjev, Gozdno gospodarstvo pa 5 starih milijonov dinarjev. Seveda sem moral tudi sam odštetiti precej denarja. Za »bajto« sem dal 5 milijonov. Po pravici povedano sem sedaj na koncu. Vendar ne gre drugače. Plavati ali utoniti. Životariti ne moreš. Ker bom moral odplačevati kredit, na nove investicije vsaj deset let ne morem računati. Najbolj kritično bo letos. Vsak prehod je težak. Drugi kmetje gledajo se z nezaupanjem na mojo odločitev, vendar upam, da bo čas pokazal svoje. Za tako specializacijo je potrebnih vsaj deset let, če so dani vsi pogoji.«

Makek je eden prvih na tem koncu Gorenjske zaoral

novo brazdo. Ni dvoma. Rodila bo obilen plod. Ljudje že sedaj sprašujejo, če bi lahko pri Makeku preživel dan, dva. Vendar jih mora-

jo odklanjati. Ni jih privabilo le Makekovo ime, ki je že znano. Ljudje privablja tudi čudovita okolica pod stenami Kočne. Razglednica,

ki jo namerava Makek izdati, ne bo povedala vsega. To je treba videti.

Besedilo: J. Košnjek
Fotografija: F. Perdan

Na fotografiji desno je stavba, v kateri je Makek uredil turistične sobe in ostale prostore za prijetno bivanje gostov. — Foto: F. Perdan

Do Amsterdama

SLAB ZACETEK ...

Prišel je dan najinega odhoda. V nahrbtnik zloživa nekaj oblike in zdravil, v denarnico pa nekaj denarja, ki sva ga prislužila med počitniškim delom. Sveda imava tudi mnogo dobre volje, za vsakega štoparja najpomembnejše orožje.

Ker je pri nas štopanje zelo težko, nadin prijatelj pelje čez mejo. Pri Celovcu se poslovimo. Polna upanja se postaviva ob rob ceste in pogumno dvigneva palec. Toda kmalu se naju loti obup. Sonce pripeka, mimo naju pa vozi kolona avtomobilov, nihče se ne zmeni za naju. Po dveh urah nama le nekdo ustavi. Pelje naju le 15 km. Tudi tu se ponovi ista pesem. Sploh je prvi dan ena sama velika smola. Do osmih zvečer prilezeta le 100 km naprej. V neki gorski vasici se vse ustavi.

Naveličana sva že čakanja ob cesti in prevzetnih avstrijskih voznikov. Poščeva si primeren prostor na travniku, zlezeta v spalni vreči in sladko zaspiva. Toda ne za dolgo. Čez dve uri se prebudim. Odprem oči... strašno! Poplava, dež lije kot iz škaf. Debele kapljice dežja naju kaj hitro pošteno zdramijo. Pobereva šila in kopita ter hitiva v vas. Čeprav je ura 11 zvečer, najdeva turistično sobo v neki stari gostilni.

AVSTRIJA JE ZA NAMA ...

Drugi dan potovanja imava pa res pravo srečo. Ustavi nama neki trgovski potnik, ki se vrača iz Jugoslavije. Voznik govoril angleško in je kar zgovoren. Med vožnjo naju seznanil s kraji, mimo katerih se vozimo. Gorska pokrajina je res čudovita. V jutranjem soncu se kopljeno divji gorski vrhovi. Travniki, gozdovi in ljubke koče pa so kot nekak oraks tem velikanom.

Hitimo proti Salzburgu. Ko v pogovoru omeniva, da greva v Amsterdam, nama voznik obljudi, da naju bo peljal do Münchna. Kaj hitro pridemo do nemške meje. Tu se mi kar zasmeje, saj vem, da je s tem za nama najtežji del poti. Voznik naju dvakrat pošteno presenetil; v prvem mestu naju povabi na kiosko, poleg tega pa naju pripelje skoraj do Frankfurta. Voziva se skoraj ves dan in sva ob 7. uri zvečer že v mladinskem hotelu v Frankfurtu.

FRANKFUTTSKI USTAVRI SO PRAV VESELI

Dan je bil kar prijeten in nisva utrujena. Z izgovorom, da sva žečna, se odpravila v stari del mesta, ki je znamenit po pivnicih.

Ulice so ozke in osvetljene s starodavnimi svetilkami. V vsaki ulici pa je neštetno piv-

nic. Tu je velika gneča. Radovedni turisti si ogledujejo to malo kraljestvo veselja. Tudi midva paseva oči na raznovrstnih napisih. Od vsepovsod je slišati veselo pesem. Izbirava primerno pivnico in končno stopiva skozi majhna vrata. Znajdeva se na vrtu, kjer so velike mize in klopi. Tudi tu je mnogo ljudi. Komaj sedem, že prihiti, natakar, star možkar, ki nosi košarico s kožarcem mošta. Ne kaže baju kaj vprašal, postavi pred vsakega kozarcem in odhiti dalje. Tudi pravtorej bova poskusila značilno frakfurtsko pijačo. Vzdružje je prav prijetno. Vse naokrog veseli obrazi, le neki Bavareci je bil nekoliko preveč želen in nadleguje ljudi, ki pa se ne zmenijo zanj.

NEDELJA — TRD OREH ZA STOPARJE

S počita in dobre volje se zjutraj z nahrtniki na potiva iz mesta. Pa se nama kar kmalu zatakne. V mestu se izgubiva in ne preostane nama drugega, da prosiva za pomoč roko pravice. Vsa otvorjena greva torej na policijsko postajo. Ta se zdi prav tak, kot v filmih iz divjega Zahoda. Na steni visi omarica s puškami, tudi 5000 mark oblijuvajoča glavo.

Policij nama v polomljeni angleščini razlagá, da morava priti do letališča. Čez pol ure sva končno na mestu. Na od-

Jahanje je eleganten šport

Tako pravi Janez Prešeren, ki želi v Vrbovju urediti jahanino šolo

Za Janeza Prešerena, ki živi v vasi Vrbovje (št. 6), dobrih pet minut stran od bencinske črpalki v Radovljici, sem zvedel po naključju. Pred tedni sem imel povsem drug opravek v vasi, ko sem opazil pred hišo na dvorišču več osebnih avtomobilov s tujimi registrskimi tablicami. Tukrat sem tudi zvedel, da ima Janez več jahanilnih konj, ki jih oddaja domačinom in tujcem. Zato sem ga obiskal.

»Verjamem, da se vam zdi čudno. Vendar je res. Jahanino šolo mislim urediti. Tudi sam nisem bil na začetku najbolj prepričan v uspeh. Vendar, ker nisem daleč od Blede, in ker je tamkaj vsak leto več tujih turistov, sem pred dvema letoma začel. Vedel sem, da je v evropskih deželah ta šport dokaj razvit in bil sem prepričan,

da bo vzbudil zanimanje tudi pri domačinih.

Tako sem 1969. leta spomladi kupil enega konja. Sedaj jih imam šest. Vse po vrsti sem vzgojil in lahko rečem, da skoraj ni dneva, da se ne bi kdo oglašil in sedel nanj.«

Janez Prešeren je bil rojen v Radovljici. Ko je bil star osem let, je oče kupil prvega konja. Od takrat se ne more ločiti od njih. Za jahanje ga je že v mladih letih navdušil tudi stric. Tako se je sam kasneje dlje časa ukvarjal s prevozništvom.

»Ugotovil sem, da s prevozništvom ne bom mogel vzdrževati štiričlanske družine. Razmišljal sem, da bi se nekako lotil turizma. Tako sem se domislil jahanja. Danes mi ni žal. Res, da tudi sedanji kruh ni posebno obilen. Toda če bom dobil kakšno

ugodno posojilo, da bi uredil manjši penzion in če mi bo uspelo dobiti še štiri konje, da bi jih tako imel deset, sem prepričan, da bo dela vedno dovolj.«

»Kdo pa so vaši gostje in zakaj je pravzaprav jahanje tako zanimivo?«

»V teh dveh letih so bili tukaj že obiskovalci z vseh kontinentov. Zadnje čase je vse več domačih turistov in tudi nekateri Gorenjci so že redni gostje. Med tuji pa so najbolj pogosti Italijani, Nemci in Avstrije. In zakaj je jahanje zanimivo? Predvsem je jahanje šport in to eleganten šport. Kdor se še ni poskusil, to težko razume. Kdor pa je enkrat dodatako okusil lepoto in mik jahanja, ta se bo težko ločil od konja. Mnogim postane to rekreacija, mnogim, predvsem žen-

Nizozemec in midva iz Jugoslavije.

Ko vidijo, da imam mokro spalno vrečo, mi povi prijatelji hitro priskočijo na pomoč. V nekaj trenutkih sem oborožen z vsem potrebnim za udobno spanje. Ker smo od naporne nedelje precej utrujeni, ugasnemo baterijo in kamp utihne do naslednjega jutra.

Zjutraj si skuhamo čaj in pospravimo prtljago. Zaželim si srečno pot in se razidemo.

DOBER DAN, AMSTERDAM! **D**o najinega cilja ni več daleč. Le nekaj ur in že sva v predmestju Amsterdama. Mestni avtobus nju pripelje do centra, kjer kmalu najdeva mladinski hotel. Že v recepciji naletiva na presenečenje. Za posteljo je treba odsteti 40 novih dinarjev, pa še umazane so. A kaj hočeva, Amsterdam je središče hipijev in treba je tudi služiti na njihov račun.

Hipiji so postali res prava znamenitost mesta, takoj za Rembrandtom in reko koles na ulicah. Nihova zbirališča so parki in National Monument na trgu Dam. Mladenci in mladenke v hipih oblačilih sedijo okrog spomenika, okrog njih pa se zbira množica turistov, ki fotografira. Me pa res zanima, kakšni so tiste hiniji. Večkrat tudi midva sedeva mednje. Prva ugotovitev je, da so prišli od vseh vetrov. Res so zelo različni ljudje, podobni so si le po tem, da nosijo nenavadna oblačila in dolge lase. Sploh pa se mi zdi, da je pravih hinijev zelo malo. Zdi se mi, da je večina takih počitni-

ških, ki so prišli na Dam le zato, da pozirajo kot fotomedel in cele dneve posedajo. Morda se celo zabavajo v vlogi lažnih hipijev.

Naj bo karkoli, Dama in hipijev imam že polno glavo. Zatečeva se v hram umetnosti, kjer vse popoldne občudevajo mojstrovine slikarja Rembranda.

Amsterdam pa ima še eno znamenitost — nočno življeno. Radovednost nama ne da miru. No, pa pojdiva ob kanalu in si oglejava to čudo. Res, kaj takega pa ne vidiš povsod. Tu je prava veleblagovnica ljubezni. Neonski napisi in kričavi moški vabijo na ogled senzacionalnih filmov, seks trgovine so na vsekem koraku. Dekleta kar v izložbah čakajo na »kupce«. Res velika izbira za vsak okus.

Sploh je Amsterdam zelo zanimivo mesto, saj na vsekem koraku odkrijeva kaj novega. Zelo lepo doživetje je srečanje s svečenikom Hari-Krišnami. Mladenci v beli tuniki pristopi k nama in nama razloži, da se pripadniki njegove vere borijo za mir. Podari nama paličico in nju novabi v svetišče ter odhiti dalje. Od presenečenja stojim kot vkopana. Sele kasneje se zavem, da sem izpuštila morda enkratno priložnost, da se seznanim s filozofijo teh mladih ljudi. Skoda!

Ker se najine denarnice zelo hitro tanjšajo, se morava kar hitro posloviti. Polna vtipov zaželiva: srečno, Amsterdam! in se odpravljati dalje, novemu cilju naproti.

(Se bo nadaljevalo)
Jelen

Janez Prešeren: »Želim si, da bi uredil jahanino šolo.« — Foto: A. Zalar

skam pa pripomoček in skrb za linijo.«

»In koliko stane takle konj?«

»Cene so različne. Toda za manj kot 700 starih tisočakov ga ni moč dobiti. Seveda pa

to še ni vse. K jahanju sodi še oprema, pa hrana za konje, vzgoja itd. Skratka, dela in stroškov je precej. Vendar pa si vseeno želim, da bi uredil jahanino šolo.«

A. Zalar

Posvet gorenjskih planincev

Danes bo v planinskem domu na Uskovnici 34. redni posvet gorenjskih planinskih društev. Na posvetu bodo pregledali letošnje gospodarjenje v planinskih domovih ter razpravljali o investicijskih programih za prihodnje leto, o zimski planinski dejavnosti in organizaciji obč-

nih zborov planinskih društev. Ker bodo govorili tudi o delu mladinskih planinskih odsekov, so na današnji posvet povabili načelnike odsekov in člane koordinacijskega odbora mladinskih planinskih odsekov za Gorenjsko.

-an

TOBAČNA TOVARNA LJUBLJANA

Ljubljana, Tobačna ul. 5

objavlja prosto delovno mesto:

vodje poslovalnice
v poslovalnici Kranj

Pogoji: ekonomska srednja šola z 2-letno prakso, oziroma komercialna ali druga srednja šola z 2-letno prakso.

Pismene prijave sprejema kadrovsko-socialna služba Tobačne tovarne Ljubljana, Tobačna ul. 5, do vstege 5. novembra 1971.

MEDNARODNI KAMP POD BREZO

Slabo kaže, midva pa tristo vztrajava. Ostali štoparji so že obupali in se odpravili spet. Okrog enajstih zvečer pride k nama neki Avstrijec in nju povabi na večerjo. Z veseljem sprejmeva povabilo. Odideva z njim, okrog katerega leže drevesa, okrog katerega leže po tleh spalne vreče, na veji visi baterija, fantje pa na malinem plinskem kuhalniku kuhaajo fuho. Še preden se predstavimo, nama v roke porinje žlice in voščijo dober tek. Sedimo v krogu, na sredini na velika skleda prijetno dišeče luhe. Pravi užitek! po večerji se predstavimo. Res nisana družina smo: trije Avstrijeci, en Nemec, en

Pogovori o Besnici

(6. nadaljevanje)

Zadnjic smo povedali drzno misel, da bi utegnil biti poslednji Prešernov vinski priatelj, kdo od poznejših besniških rokovnjačev, če ne celo sloviti Dimež sam? A poslušajmo raje, kaj piše zgodovinopisec, ki mu pač ne gre odrediti vere:

Simon Rutar v Ljubljanskem zvonu (leta 1900) takole pravi: »...nič poštenega ni hotel delati, pač pa bil poln humorja in drzne šale; po pesnikovi smrti je bil baje celo rokovnjač.«

Najbolj natančno pa opisuje Prešernovega poslednjega priatelja hrvatski pisatelj August Senoa (1838–1881), ki je s svojim sošolcem prišel v Kranj in v gostilni pri »Stari pošti« spoznal moža nenavadne vnanosti in bistrega duha. Takole ga opisuje:

»Za mizo (v gostilni pri »Stari pošti«) je sedel bolj majhen možak, glavo si je podpiral z dlanimi in nepremično zrl v steklenico z vnom, ki je stala pred njim. Bil je to zares čuden svat. Na mali glavi so mu štrleli črni lasje, kot pri ježu, in se mu spuščali na nizko, široko čelo. Obraza je bil rdečkastega in nekam stisnjenega. Nos majhen in šilast, kazal je že na zunaj lastnikovo razdražljivost. Nad majhno bradicco so bile stisnjene široke in prav vražje navihane ustnice. V levem uhlju je imel uhan v obliku zamorčkove glavice. Pomežnikl nama je s črnimi očmi — a spregovoril ni. Razvnel se je šele, ko sva ga

vprašala, če je res poznal pesnika Prešerna.«

**ROKOVNJAČI,
ROKOVNJACI...**

Utegnil bi kdo reči, da je zdaj pa res že dovolj pisanja o teh temnih možeh iz besniških gozdov. Pa vendar vse kaže, da priatelji te rubrike le radi berato zapise o rokovnjačih. Pisma dobivam in ustna sporočila me spodbujajo, naj le še pišem o tej snovi.

To mi res ne bo težko, ker gradiva imam že kar precej zbranega. Ce pa je komu tega »rokovnjaškega« pisanja le preveč, naj pa kar obrne list!

A zdaj naj steče naša pri-poved še v enem ali dveh nadaljevanjih.

Strahoten sloves rokovnjačev je vsekakor podpirala še prazna vera: ime svoje so si ti možkarji pridobili baje zato, ker imajo v svojih malah skrito »roko od takega otroka, ki je iz materinega telesa izrezan, in ki, posušena na brinovem ognju, rokovnjače varuje, da se znajo nevidne narediti, kadar se jim najhuje godi«. Tako pri-poveduje Josip Jurčič v svoji zgodovinski povesti »Rokovnjači.«

Drugo ime za rokovnjače je bilo »plajšarji« ali »plašurji«, pač po širokih temnih plaščih, segajočih skoro do peta.

Z GORJAČAMI SO PROSILI

Prav posebno mramoteno je bil rokovnjaški običaj, kadar so nabirali po hišah hrano za svojo družino v hosti. Tedaj, navadno tik pred nočjo, je rokovnjač stopil v hišo, skrbno za seboj zaprl vrata, se postavil na

sredo sobe ali veče in potkal z gorjačo ob tla. Spregovoril pa ni, bil je kot mutec. Gospodar ali gospodinja sta morala sedaj takoj vprašati, česa črni gost noco najbolj želi. In kar je reža zahteval, to je dobil takoj. Sicer bi se hiši slabo godilo. Vsaj ognjen petelin bi bil hitro v slammati strehi, če še hujega ne bi bilo.

Se je pa seve zgodilo, da ljudje niso hoteli dati in se izgovarjali, da sami nič nimajo. Tedaj je rokovnjač srepo pogledal v gospodarja: »Dedec, daj! Ce ne bi imel, bi ne prišel k tebi. Jaz vem, da imaš, zato moraš dati meni, ki nimam. Jaz imam isto pravico do življenja, kakor ti!«

Denarja navadno rokovnjači niso zahtevali, kaj bi z njim? Pač pa so vedno tirjali moko, svinino, maslo, jajca in podobno domačo hrano.

ZBORI OB OGNU

Nikakor ne moremo reči, da rokovnjaštvo ni bilo organizirano. Celo prav stroge svoje zakone so imeli in gorje članu bratoščine, ki se ni ravnal po njih.

Zborovali so vedno ponosni in le ob ognju kje globoko v gozdovih. Tem zborom, ki so jih sklicali pač glede na potrebo, so pravili »kurjavšči«. Zborovanje je vodil poglavar; rokovnjači so moralni njemu in tovarišem natanko poročati o svojih podvigih; kje so hodili, kako so skrbeli za rokovnjaško »čast in ugled«. Na teh zborih je družina tudi zvedela, kje žive bogati, kje reveži, kje prezri nevarnost in kje žive kmetje-pajdaši.

Poglavar je na kurjavščih delil pohvale in graje, pa tudi kazni izrekal strahopetnam pajdašem. Na teh nočnih zborovanih so rokovnjači sklepali o svojih bodočih večjih podvigih.

Štihlova hiša v Zg. Besnici št. 7 (lastnik Franc Knific), ena najmogočnejših v vsej dolini. V hiši je bila nekdaj »gostilna pri Korelnu«. — Lesen strop nosi široka gred z vrezano letnico 1793. Do nedavnega so bile na pročelju hiše obledele freskam podobne slikarje. — Foto: F. Perdan

KAJ JE PISAL

Gorenjec

PRED SEDEMDESETIM LETI

Iz zadnje številke tretjega četrletja starega »Gorenjca« bomo posneli odlomek iz »okultističnega pisma«, značilnega za ono dobo; takrat so namreč ljudje iskali odgovorov na zapletena nerešljiva vprašanja v spiritizmu, in okultizmu. Eno od značilnih pisem vsebuje med drugimi tudi takele stavke:

Cenjena gospa! Cloveško truplo s svojimi živci, celicami in možgani, bilo bi nekaka mrtva materija, da tiste ne oživlja neka iskra, atom iz pravira vesoljnega življenga. To mogočno in vse oživljajočo iskro pa imenujemo — duh. Medtem ko si truplo pridobiava svoj razvoj iz preproste hrane, črpa duh svoje moči iz vsemirja. Vez, ki spaša človeka z vesoljskimi močmi, imenujemo psihometrijo.

Psihometrija pa označuje hkrati tudi razvoj in uporabo transcendentalnih moči, spajajočih v človeku. Prav s tem pa si že tudi pomagamo pri razlagi onega temnega sveta starodavnih orakov, lahketnost mesečnikov, svetniška preroščanja, razlagalcev bodočih usod, skratka mnogih stvari, zavith v temo skrivnosti — ki pa jo psihometrija zanika, češ, stvari niso skrivnosti, pač pa tajne in realne vezi z vesoljem.

Potem angleški učenjak I. R. Buchanan v svoji knjigi »Psychometry« (iz katere črpa stvari »Gorenjec«) piše tudi o stvareh, o katerih ljudje do tedaj niso kaj dosti verjeli, morda le rahlo slutili:

Buchanan pripisuje vplive predmetov dejstvu, da baje vsaka stvar izpuhete nekak magnetizem, sličen vonjavim cvetlic, ki poseduje na različne osebe različne vplive. Kakor vonjava cvetic, ravno tako vplivanje izvršuje magnetizem raznih predmetov na občutljive osebe. Poznamo je, da se na nekaterih krajin in prostorih nekateri ljudje ne počutijo dobro, ne da bi si znali razložiti to dejstvo. Psihometrija pojasnjuje tako hipne vplive s kakim tam izvršenim umorom ali drugačnim zločinom, kajti magnetizem posameznih oseb, dogodkov in predmetov vpliva na gotove osebe še dolgo časa izza storitve. — Pred nekaj leti so uradno zaprli soho nekega londonskega hotela. V dotični sobi so se trije popotniki usmrtili zaporedoma, to pa na enak način: z

britvami so si prerezali vrtove! Motivov tem groznim samomorom ni bilo mogoče doznati. Truci so bili imoviti, duševno in telesno zdravi ter brez nesrečnih ljubimskih razmer. — Louis Napoleon je ukazal podreti neko stražarico, v kateri so se zapovrstjo obesili trije vojaki. — Zdravnik odsvetujejo spanjot otrok ob starejših osebah, ker se nevede navzemajo oslabljajočega starčevskega magnetizma. Pač pa bolnkom dobro dene bližina mlađih in zdravij ljudi. — Živali čutijo svojega sovražnika na velike daljave; človek čuti pogled drugega človeka, četudi ne ve zanj.

Ker smo že zapisali ta premljevanja starega »Gorenjca«, omenimo še podobno novico iz oktobrske druge številke:

Bodoči človek. V bodočnosti bodo imeli ljudje večje in bolj okrogle glave, manj zob, manj prstov. Mezinec na nogah bo izginil. Roke ne bodo več tako dolge, človek ne bo imel več slapeča. Pri ženskah bodo izginile prsi, te pa zaradi neporabe. Ženske iz nih sijo ne doje, ker nima jo časa, ženske iz višjih slojev pa zaradi komodnosti. — Takega mišljenja je italijanski antropolog Morselli.

Pa še domačo vest, značilno za drobnjakarsko občutljivost naših prednikov:

Oklj. Po tuhinjski dolini se je razširila govorica, da je bil na Barbare dan, ko je bil semenj, v hlevu gospoda Franceta Hribarja, po domačem »Klicabirtas« v Kamniku smrkav konj. — To pa ni res kar potrjujem tudi ja, pri mož Matjan, po domači Vrde, na Lazih, ker sem se sam prepričal, da je bil ta konj v nekem drugem hlevu, ne pa v »Klicabirtovem«.

In še ščep drobnih novic iz različnih krajev sveta:
V Zagrebu so stavkali dijki. Več dni jih ni bilo v živo. — V Petrogradu so osnovali društvo debeluhov. Kad je bilo biti član, mora tehati najmanj 112 kg — V Pragi so obesili brata Antonia in Valentina Slanička, ker sta umorila lastnega očeta. — Na Vrhniki pri Ljubljani so začeli izdelovati posebno vrsto slovenščine, ki je podobna nemški »Spaten« in angleški »Porter«.

Urednica Tatjana Gunčar je podelila v sredo zvečer osnovni šoli Cvetka Golarja na Trati pri Škofji Loki knjižne nagrade, ker so pionirji te šole najbolj pridno pisali za stran S šolskih klopi. — Foto: F. Perdan

V Murski Soboti smo srečali Miška Kranjca

15. in 16. oktobra je bilo v Murski Soboti srečanje pionirjev dopisnikov iz vse Slovenije, širje pa so bili iz Hrvatske. To srečanje so pripravila uredništva pionirskega časopisa, mladinsko uredništvo RTV Ljubljana, občinska zveza društev priateljev mladine, zveza priateljev mladine Slovenije in sodelovanjem zavoda za šolstvo. Pokrovitelj srečanja je bila Pomurska založba.

Večina dopisnikov se je pripeljala s posebnim vlakom iz Ljubljane. Svoje gostitelje smo dobili v prosvetnem domu. Pri njih smo dobili večerje in prespali. Otvoritev srečanja je bila v grajski dvorani. Tam so bili govorji, recitacije in pionirski pevski zbor je zapel nekaj pesmi. Po konsili smo šli v rojstnega kraj prekmurskega pisatelja Miška Kranjca, Veliko Polano. Pot je peljala skozi največjo vas v Sloveniji Beltince, ki stoji spomenik materi. V Veliki Polani je Kranjčeva rojstna hiša, na kateri stoji spominska plošča. Polovica te hiše, v kateri stanuje, je preurejena v muzej. Tam smo se srečali s pisateljem. Povprašali smo ga:

»Kakšna je bila vaša mladost?«

»Sem iz družine sezonskega delavca. Bili smo revni, skoraj brez zemlje. Oče in mati sta s težavo preživljala kopico otrok. Naša mladost ni bila tako lepa kakor jo imate vi.«

»Katero je bilo vaše prvo delo?«

»Moje prvo objavljeni delo je bilo Težaki, drugače pa sem že prej pisal romane in črtice.«

»Kdaj ste začeli pisati?«

»Pisati sem začel leta 1924, ko mi je bilo 17 let.«

»Kateri pisatelji so vam najbolj všeč?«

»Cankar, Jurčič, Tavčar, Trdina, od tujih pa so mi najbolj všeč Shakespeare in Cervantes.«

»Koliko knjig sta že napisali?«

»Napisal sem 44 knjig, kar je vsega skupaj približno 13.000 strani.«

Potem smo šli v vaško šolo, kjer je Miško Kranjec dobil za darilo sliko, na kateri je upodobljen mljin na Muri, ki jo je nariral Karel Jakob.

Popoldne so se pionirji pogovarjali z uredniki časopisov, revij in RTV, ki so jih povabil na srečanje, potem pa so se ustalili člani uredniških odborov glasil na pomenek o tem, kako urejajo glasila, ki izhajajo na šolah.

Naslednji dan so nam murskosoboški pionirji pripravili kulturni spored. Na njem so brali nekateri pionirji tudi svoje nagrajene spise. Potem so podelili še nagrade za najboljša glasila. Prvo nagrado je dobilo glasilo osnovne šole iz Obločja, drugi Spregovor Krke iz Zužemberka; tri knjižne nagrade pa so dobili: Naše poti iz Železnikov, Valovi Mure iz Verzeja in Solkanske sapice iz Solkan.

Marko Kralj, osnovna šola
Simon Jenko, Kranj

Moja prva šolska torba

Spominjam se, da sem šla zelo rada v šolo. Priganjala sem mamico, kdaj mi bo kupila zvezke, knjige, svinčnike in torbo in prvi šolski dan ni in ni hotel priti.

Pustila sem punčko, da se je v umazani oblekici valjala na knjižni omari. Kolo je ostalo v drvarnici, ker ni bilo več časa za dirke po dvorišču, katalke je načela rja, ker ni bilo nikogar, ki bi si jih navezal.

Zavijala sem zvezke, črtala robove in pisala naslove.

Ogledovala sem čitanko in poskušala brati in tudi slike so bile prelepne. Copati in plesnica so bili novi, pa še brisača, barvice in stavnicna. Moja prva šolska torba je bila rdeča, pa debela kot balon in težka kot cent, menec pa je bolela roka in težko sem dihalo, ko sem jo prinela iz šole domov.

Zelo mi je bilo žal za punčko, za brezskrbne dirke s koliesom in lastovke na katalkah, ker so tako malokrat prišle na vrsto.

Razočaranje

Ne vem, kje naj začнем, kajti v mladosti sem bil velikokrat razočaran. Opisal bom le en dogodek, ki mi je postal najbolj v spominu.

Očka mi je obljudil, da bova popoldne šla na izlet. Tega sem se že dolgo veselil. Zelo rad bi videl, kako se gozdovi, njive in vasi vidijo z višine.

Nestrpno sem ga pričakoval. Blizal se je večer in postajal sem nestrenen. Slutil sem, da se tudi danes za našo družino ne bo dan srečno končal. Imel sem prav. Ob desetih zvečer je prišel oče pisan domov. Ko me je zaledal, da sem užaljen, me je začel pretepati. Čeprav nisem

rekel nič, je kričal name, zakaj mu očitam, da me ni peljal na izlet. Rekel mi je, da sem baraba in da bo že gledal, da bom čimprej v zavodu. Pri tem me je udaril, da sem omedel. Zbudil sem se v rešilnem vozlu. Bil sem zelo razočaran nad obljudljivino in odraslim, mojih najbližjih.

Pripis

Morda bi včasih na stran, kamor pišejo naši najmlajši, pogledali tudi starši in se ob dopisu učenca 6. razreda zanimali. Velikokrat obljudljivo in ne uresničimo. V mladem človeku pa ubijamo ljubezen in voljo do lepega in poštenega.

Sedaj imam zopet rdečo šolsko torbo in čeprav ni v njej več prvošolskih potrebschin, me večkrat spominja na prvo.

Vesna Jenko, 6. d. r. osn. šole Simon Jenko, Kranj

Kroparski kovači

V Kropi smo si ogledali film Kroparski kovači.

Fant se je igral ob potoku. V potoku je našel kos železa. Hitro je stekel k očetu in mu pokazal, kaj je našel. Oče je prijel kos železa v roke in začel pripovedovati svojemu sinu, kako je nastalo železo in izdelki iz njega. Pripovedoval je tudi, kako trdo so morali delati. Delali so tudi otroci. Starejše žene so delale žebličke, ob sebi so imelo še zibelke, v katerih so ležali majhni otroci. Vsi so morali poslušati ropotanje. Se vroče železo so nosili od stroja in iz njega delali najrazličnejše izdelke, med njimi prave umetnine: okenske mreže, luči itd. Imeli so slabše plače, le toliko, da so se preživili.

Ko pa je oče končal s pripovedovanjem, je njegov sin dejal, da bo tudi on kovač.

Simon Mikec, 4. a r. os. šole Cvetko Golar, Škofja Loka

Modri in beli - Polet

V petek, 8. oktobra 1971, je bil v osnovni šoli heroja Bratčiča v Tržiču ustanovni občni zbor športnega društva. Zboru so prisostvovali učenci osnovne šole, učiteljski zbor, tovariš Zdravko Križaj, tovariš Ivo Gorjanc, predsednik SZDL Tržič. Navzočim je govoril ravnatelj osnovne šole Stanko Stritih ter jih seznanil z nalogami šolskega športnega društva. V društvu

bo šest sekicij: atletska, rokometna, odbijkarska, orodnotelovadna, planinska in smučarska. Izvolili smo vodstvo društva in sprejeli ime športnega društva — Polet. Dresi, ki jih bodo nosili člani šolskega športnega društva Polet, pa bodo kot nebo modri in beli.

Andrej Demšar, 8. b. r. osn. šole heroja Bratčiča, Tržič

Obleke za močnejše postave

Naša konfekcija je v zadnjih letih napravila velik korak naprej. V trgovinah lahko kupimo lepe in moderne obleke, plašče in kostime. Ven dar žal vsa konfekcijska podjetja izdelujejo le obleke za vitke postave, medtem ko bi

močnejše ženske zmaniskale obleko zase.

V Kroju v Skofji Loki pa so nam pred dnevi pokazali modele oblek za močnejše ženske. So različnih velikosti, lepih umirjenih barv in enostavnih krojev. Izdelane so iz blaga trevira 2000 in volnega jerseyja. Podložene so s pralno svilo. Tudi blago je pralno. Obleka stane odvisno od velikosti in kvalitete blaga od 400 do 590 din.

Obleke se bodo pojavile v trgovinah januarja prihodnje leto. Seveda je to odvisno od zanimanja trgovcev. Te obleke pa bomo lahko kupili tudi v trgovini, ki jo bo podjetje Kraj v začetku prihodnjega leta odprlo v tovarni na Trati.

**DRUŽINSKI
POMENKI**

Kombinaci, kmetijske zadruge, posestva, kmetovalci!

Odkupujemo pšenico in vse vrste žitaric po najvišjih dnevnih cenah. Kmetovalcem plačamo v gotovini pri prevzemu.

Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob in koruzni zdrob.

Skladišče je odprto od 7.30 do 16. ure vsak dan tudi v soboto.

SENDA

skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31,
tel. 22-053

Kombinaci, kmetijske zadruge, posestva, kmetovalci!

Odkupujemo pšenico in vse vrste žitaric po najvišjih dnevnih cenah. Kmetovalcem plačamo v gotovini pri prevzemu.

Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob in koruzni zdrob.

Skladišče je odprto od 7.30 do 16. ure vsak dan tudi v soboto.

**Kotiček
za ljubitelje cvetja**

Ob dnevnu mrtvih

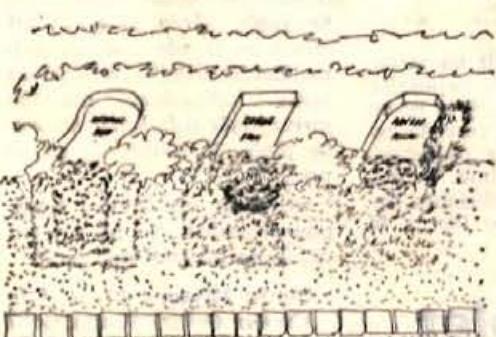
Ker se bliža dan mrtvih, morda ne bo odveč, če tokrat opozorim na nekaj pravil pri urejanju grobov.

Na splošno posvečamo pri nas preveč skrbi spomeniku, raznim kamnitim obrobkom, pesku za posipanje. Pokopališča so zato kot kamnita puščava s pisano zbirko cvetnic in bolj spominjajo na botanični vrt.

Pokopališča v drugih deželah pa so predvsem mirni spominski parki, kjer je poudarek na lepih oblikah spomenika in pravi izbiri kamna ter na zelenju. Večinoma imajo spomeniki zeleno ozadje, pogosto pa med spomeniki rastejo malo višji iglavci in zimzeleni listavci.

PISE:
INZ. ANKA
BERNARD

živa meja
spomeniki
enake višine
zimzeleno
grmovje
vrtnice
sezonsko
cvetje
pokrovne
rastline
trata
plošče
ali pot

Na pokopališču prevladujejo iglavci in drugo drevje, kar daje kraju resnejši videz, razen tega pa je pokopališče lepo tudi pozimi. Nasadi na grobovih učinkujejo mirno in ubrano. Poleg nekaj zimzelenih grmovnic rasto mnogočetne vrtnice, posebno pritlikave, v polsenci pa rododendroni in azaleje. Gomila je zasajena z nizkimi pokrovnnimi rastlinami. Ob spomeniku je prostor za sezonsko cvetje, kamor jeseni posadimo mačeho in tulipane, za poletje fuksije, pelagonije, vedno cvetajoče begonije itd.

Trata naj bo redno košena. Najbolje je, če jo kosi pokopališča uprava ali vrtnarija na vseh grobovih istočasno, po možnosti enkrat tedensko.

Plesni tečaji v delavskem domu v Kranju

Nov PLESNI TECAJ za začetnike se začne 29. oktobra ter v nedeljo, 14. novembra, nadaljevalni plesni tečaj pa 28. oktobra in 14. novembra. Začetniški tečaji so vedno ob sredah, petkih in nedeljah, nadaljevalni pa v četrtekih, sobotah in nedeljah. Vpisovanje v delavskem domu, vhod 4/L. Vabljeni!

MARTA
odgovarja

Milica B. iz Kranja — Pošiljam vam vzorec blaga za zimske kostime. Ne vem, kako naj bi bil kostim krojen, zato lepo prosim za nasvet. Rada bi imela malo daljšo jopicu. Stara sem 45 let, višoka 168 cm, tehtam 68 kg.

Marta — Levi kostim je krojen ob liniji. Jopica sega čez boke, zapenja pa se enoredno. Ovratnik spominja na pas, ki se zapenja z gumbom. V višini pasu so prišiti od prednjega do šiv na zadnji strani trije tanjši pasovi. Zadaj so na pasove prišiti gumbi. Vsi gumbi so rjave barve. Krilo je skoraj ravno, zapenja se zadaj. Prednji del ima gubo. Na manjši skici sem narisala zadnji del kostima, da se bolje vidijo pasovi.

Desni kostim ima daljšo jopicu, nekoliko večji ovratnik, zapenja pa se dvovrstno. Rokavi so dolgi, ozki, gumbi rjavi. Na jopici sta našita dva velika žepa. Krilo je skoraj ravno, zapenja se ob strani.

PROJEKTIVNO PODGETJE KRANJ

CESTA JLA 6/I
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRADENJ

**Szdravnik
svetuje**

Pljučni rak (4)

Poznamo dva načina za najhitrejše odkrivanje pljučnega raka. Prvi način je masovno fluorografiranje, ki bi moralo biti vsako leto, če bi se hoteli zares učinkovito boriti proti tej bolezni. Drugi je večkratno pregledovanje izpljunka. S posebno metodo je namreč danes možno s preiskavo izpljunka v 75 odstotkih odkriti to bolezen. Opazovanja so pokazala, da je tako preiskava dosti bolj natančna in bolnika lahko odkrijemo že takrat, ko sprememb na pljučih še ni videti.

Kaj pa storiti, da do razvoja raka na pljučih sploh ne pride? In kako najhitreje odkrivati hrbtno bolezen? S starostjo je pogostost raka na pljučih večja. Zato je pri vseh kadilčih nujen enkraten letni pregled, vsaj s slikanjem pljuč. Pri bolnikih s kroničnim bronhitisom je nujna stalna kontrola in zdravljenje, ker nagnjeni k rakastim obolenjem. Tudi pri vseh drugih kroničnih boleznih je priporočljiv enkratni letni pregled.

Bolezen se začne neopazno. Zato je prav, če se seznanimo s prvimi znaki. Prvi znak je navadno kašelj. Pri 97 odstotkih je prvi znak nastanka raka ravno ta pojав. V začetku je kašelj suhi, sčasoma pa postane vlažen, to je nadražljajni kašelj, ki se ponavlja. Ko postane vlažen, v izpljunku opazimo sprva gnojnje rumen ali zelenkast. Sčasoma pa izpljunek postane krvavkast ali celo krvav. Bolniki imajo nedoločene bolečine v prsih. Pri teh bolečinah je treba najprej izključiti vse ostale možne vzroke in šele nato posmisli na pljučnega raka. Bolnik se poti in izgublja apetit. Če je bolezen že razvita, bolnik hutiti in je slabokrvan. Zaradi slabokrvnosti ima bolnik značilen obraz sivorumenih barv.

dr. Gorazd Zavrnik

Še eno priznanje za Almira

Na letosnjem jesenskem zagrebškem velesejmu je tovarna modnih pletenin ALMIRA iz Radovljice razstavila skupino modelov, ki so zbudili zanimanje obiskovalcev na razstavnem prostoru in na vsakodnevni reviji. Kolekcija na zagrebškem velesejmu je bila črna — bela iz vzorčastega in črtastega volnenega jerezeja. Kot najbolj uspelata skupina modelov je ALMIRINA kolekcija na zagrebškem velesejmu dobila priznanje — srebrno plaketo.

Manekena na sliki nosi enega od nagrjenih modegov. Hlače so krojene iz volnenega jerseyja v črni barvi.

Kratka jopica do pasu ima pleten prednji del v rdeči in rumeni barvi. Te vrste kompletov bodo v ALMIRI izdelani v manjšem številu, naprodaj pa bodo v butikih.

Dve lepi priznaniji v tako kratkem času — diploma iz Beogradu in srebrna plaketa v Zagrebu — sta vsekakor velika spodbuda za ALMIRIN kolektiv, da bo tudi v razširjenih prostorih, ki jih bodo v kratkem odprli, dosegal zavidljive uspehe na področju modnih pletenin.

Opeko in drugi gradbeni materiali

najugodnejše kupite pri
Kmetijski zadruži Bled.

Dobava po želji — konkurenčne cene, možnost plačila s tujimi plačilnimi sredstvi z običajnim popustom.
Se priporočamo

JUGOBANKA

Ekspozitura Jesenice

Cesta maršala Tita 20

obvešča, da posluje vsak dan od 7. do 11.30
in v sobotah od 7. do 9. ure

Ekspozitura opravlja hranilniško službo, vodi devizne in žiro račune občanov.

Poleg poslov deviznega in dinarskega varčevanja nudi ekspozitura občanom tudi ostale usluge, vezane na devizne posle, kakor npr.: prodaja deviz za privatna potovanja, odkup in prodaja čekov, odkup tujih valut, plačila in drugo.

Lastniki deviznih računov, kakor tudi dinarskih hranilnih vlog, odprtih pri Jugobanki, imajo možnost, da dobe stanovaljske in potrošniške kredite.

JUGOBANKA
ekspozitura Jesenice
C. maršala Tita 20

PeKo
TOVARNA OBUTVE TRŽIČ

NOVOSTI ZA JESEN

Pri DRŽAVNI ZALOŽBI SLOVENIJE
je tik pred izidom umetniška monografija
o našem impresionistu

RIHARDU JAKOPIČU

ki predstavlja enega izmed vrhov slovenske likovne umetnosti. To edicijo, ki bo tudi grafično na najvišji sodobni ravni, bo zapolnjena vrzel, saj je bilo knjigo že dolgo pričakovati. Knjiga o Rihardu Jakopiču, ki bo izšla v več svetovnih jezikih, bo imela 232 strani velikega formata (25 × 29,5 cm).

Rihard Jakopič bo tokrat prvič predstavljen v celoti. Poleg uvodne študije Zorana Kržišnika, ravnatelja Moderne galerije, bo objavljenih 81 BARVNIH REPRODUKCIJ JAKOPIČEVIH NAJPOMEMBNEJSIH DEL TER 50 SKIC IN RISB IZ AVTORJEVE ZAPUSCINE.

Slike je izbral Zoran Kržišnik, knjigo pa je opremila in uredila ing. arch. Nadja Furlanova. Barvne reprodukcije so natisnjene v Milanu pri ARTI GRAFICHE RICORDI, ki je bila s svojo naj sodobnejšo tehniko umetnostnih reproducij kos tej izredno zahtevni nalogi. Knjiga bo vezana v platno, platnice bodo vatrane, ščitni zavrh bo iz plastičnega materiala.

Celotno delo bo v kartonskem ščitnem ovitku.

Založba razpisuje za Jakopičovo monografijo

subskripcijo,

ki bo trajala do izida knjige. Za naročnike velja cena 300 din, ki jo lahko poravnajo v 10 mesečnih obrokih po 30 din. Interesentom sporočamo, da bo v prosti prodaji le manjši del naklade in še ta po znatno višji ceni.

Naročila sprejemajo vse knjigarne, zastopniki založbe in tudi uprava založbe, če ji pošljete priloženo naročilnico v ovojnici na naslov:

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
Oddelek »Knjižne zbirke«
61000 Ljubljana, Mestni trg 26

NAROČILNICA

Obvezno naročam umetniško monografijo o RIHARDU JAKOPIČU. Cena: 300 din.

Naročilna bom poravnal:

- takoj
- v 10 mesečnih obrokih po 30 din.

Knjigo pošljite na naslov:

- stalnega bivališča
- na kraj zaposlitve

(Neustrezno, prosimo, prečrtajte!)

Kraj in datum:

Podpis naročnika:

NASLOV NAROČNIKA:

Ime in priimek:

Kraj:

Ulica:

Ustrijbeni pri:

mali oglasi

PRODAM

Prodam STEDILNIK na drva, ELEKTRIČNI STEDILNIK, HLADILNIK zoppas in diatonično HARMONIKO. Praprotnik Metod, Ljubno 8 a, Podnart 5229

Prodam osem mladih plemenkih ZAJKELJ, električni STEDILNIK, levi STEDILNIK na drva in skoraj nov športni OTROSKI VOZICEK. Galič Marko, Stara Loka 48, Škofja Loka. Ogled vsak dan od 15. ure dalje, tudi v nedeljo 5233

Prodam dobro ohranjeno SLAMOREZNICO tempo. Čirče 29, Kranj 5234

Prodam rodovniško KRAVO simentalko, OBRAČALNIK sonce 3 in večjo količino hlevskega GNOJA. Hotavljje 34, Gorenja vas 5235

Prodam 2000 kg CEMENTA. Sp. Brnik 32 5236

Prodam 4 m³ PLOHOV in nekaj »RIMELJNOV« 3 × 5 in 3 × 8 cm. Naslov v oglasnem oddelku 5237

Prodam PLINSKO PEĆ z jeklenko. Kurirska pot 2, Kranj (Primskovo) 5238

Prodam kombiniran OTROSKI VOZICEK peg. Cena 600 din. Poizve se pri Pervanju, Tomšičeva 23, Kranj 5239

Prodam PEĆ kamin. Stražinj 25, Naklo 5240

Prodam eno leto stare KO-KOSI. Cena 25 din. Šavs, Baščil 9, Preddvor 5241

Prodam osem mesecev brejo KRAVO in zimska JABOLKA. Babni vrt 3, Golnik 5242

Prodam PEĆ zrenjanin za centralno ogrevanje. Arnež, Ručigajeva 16, Kranj 5244

VRTNICE prodajamo od 28. oktobra dalje od 8. do 17. ure. VRTNARIJA TUŠEK, Podbrezje 5245

Ugodno prodam SIVALNI STROJ avtomatični cikcak v kovčku, na električni pogon. Stanovšek, Kidričeva 30, Kranj 5246

Prodam osem mesecev brejo TELICO čisto simentalko. Breznica 8, Žirovnica 5247

Prodam drugič brejo KRAVO. Radovljica, Gradiška pot 8 5248

Ugodno prodam kompletno SPALNICO in avstrijski kombiniran OTROSKI VOZICEK. Zaplotnik Niko, Valjavčeva 8, Kranj 5250

Prodam LESNE ODPADKE. Svetelj Jože, Senčur, Kranjska c. 27 5251

Prodam 100 kg težkega PRASICA. Lahovče 37 5252

Prodam globok OTROSKI VOZICEK. Mlaka 8, Kranj 5253

Prodam ZELJE v glavah, sladki MOST in SADJE za mošt. Olševec 11 5254

Graditelji pozor! Prodaj za enonadstropno hišo OPSEPE (kvadri iz opečnega zdroba), lahko tudi manjšo kolčino. Cena zmerna. Naslov oglasnem oddelku 5229

Prodam nov MAGNETOFON za 980 din. Stara cesta 13, Kranj 5229

DREVESNICA PORENTA Sv. Duh 44 pri Škofji Loka nudi vse vrst SADIKE (jablane, hruške, slive) visoke in pritične. Večje količine dostavljamo tudi na dom.

Prodam po 90 kg telje PRASICE in ASPARAGUS. Lahovče 47, Cerknje 5235

Prodam KOSILNICO alpin po teletu. Košir Matevž 5235

Prodam 2000 kg CEMENTA. Sp. Brnik 32 5236

Prodam 4 m³ PLOHOV in nekaj »RIMELJNOV« 3 × 5 in 3 × 8 cm. Naslov v oglasnem oddelku 5237

Prodam PLINSKO PEĆ z jeklenko. Kurirska pot 2, Kranj (Primskovo) 5238

Prodam kombiniran OTROSKI VOZICEK peg. Cena 600 din. Poizve se pri Pervanju, Tomšičeva 23, Kranj 5239

Prodam PEĆ kamin. Stražinj 25, Naklo 5240

Prodam eno leto stare KO-KOSI. Cena 25 din. Šavs, Baščil 9, Preddvor 5241

Prodam zimska JABOLKA. Voklo 36 5242

Prodam STEDILNIK na drva, polovični STEDILNIK na drva in 200 kosov cementne STRESNE OPEKE. Čenigoj, Grmičeva 19, Cerknje 5243

Prodam italijansko PIJKO PEĆ. Kuhar Ivan, Čenigoj 175, Kranj 5244

Prodam rabljeno STRESNE OPEKO. Lenarčič, Podgorje 14, Sentvid, Ljubljana 5245

Prodam KRAVO, ki bo v vembra četrtek teleti. Božman Anton, Bodešče 7, Blatnica 5246

Prodam 14 m CEVI (polštvene) 20 × 20, 14 m kotnične 2ELEZA premera 40 × 15 m črnih CEVI 3/4 in prozorne PLOSCHE 40 × 2 × 1 m. Britof 174, Kranj 5247

Prodam hrastove PLOSCHE in eno leto starega BIKA tinec 6, Preddvor 5248

Prodam italijansko PIJKO PEĆ. Kuhar Ivan, Čenigoj 175, Kranj 5244

Prodam rabljeno STRESNE OPEKO. Lenarčič, Podgorje 14, Sentvid, Ljubljana 5245

Prodam KRAVO, ki bo v vembra četrtek teleti. Božman Anton, Bodešče 7, Blatnica 5246

Prodam hrastove PLOSCHE in eno leto starega BIKA tinec 6, Preddvor 5248

Prodam italijansko PIJKO PEĆ. Kuhar Ivan, Čenigoj 175, Kranj 5244

Prodam rabljeno STRESNE OPEKO. Lenarčič, Podgorje 14, Sentvid, Ljubljana 5245

Ugodno prodam RABLJENO STRESNO OPEKO folc. Duplje 60 Prodam 400 kg BETONSKEGA ZELEZA premora 6 mm. Valjavčeva 12, Kranj, telefon 22-157 5289

Prodam sedem tednov stare PRASICKE in 60 kg težkega PRASICA. Tenetišče 29, Golnik 5290

Poceni prodam velika macesnova VRATA. Rus, Cerknje 147 5291

Prodam KRAVO simentalo s prvim teletom. Zg. Brnik 7 5292

Prodam osem mesecov brejo KRAVO, Zalog 6, Cerknje 5293

Prodam 70 kg težkega PRAASICKE. Zalog 10, Cerknje 5294

Prodam drobni KROMPIR igor. Trata 10, Skofja Loka 5295

Prodam okrog 250 kg težkega BIKA. Naslov v oglašenem oddelku 5296

Ugodno prodam novo švedsko PEC expon z bojlerjem za centralno kurjavo od 21.000 do 25.000 kcal/h. Dovjan Dora, Mojstrana 82, telefon 81-562 5297

Prodam delovnega KONJA, težkega okrog 800 kg in drobnih KROMPIR. Sp. Brnik 61 5298

Prodam tri leta staro KOBILO ali zamenjam za starejšega. Kokrški log 10, Kranj 5299

Ugodno prodam odlično ohranjen, malo rabljen »b« KLARINET. Ogled popoldne. Zg. Pirniče 85, Medvode 5300

Prodam obrana ZIMSKA JABOLKA. Mavčice 55, Kranj 5301

Poceni prodam MOSKA OBLACILA, primerna tudi za doraščajočega fanta (modra OBLEKA, dolga podložena VETROVKA, semiš JOPIČ, dvoje smučarskih HLAČ, novi usnjeni SKORNJI št. 42), Miakarjeva 22/II, stanovanje 9, Kranj 5302

Prodam KRAVO po izbiri, pred telitvijo ali po teletu. Sp. Duplje 71 5303

Prodam dva PRASICKE, težka 60 in 80 kg. Tupaliče 5, Preddvor 5304

Prodam 3000 kosov nove zidne OPEKE. Kalan Cilka, Šuška cesta 13, Skofja Loka 5305

Prodam trajno žarečo PEC eno 5 in nekaj kosov KUHINJSKEGA POHISTVA. Hafner Andrej, Frankovo naselje 85, Skofja Loka 5306

Prodam KOTEL za žganje kuhinje. Naslov v oglašenem oddelku 5307

Kupim avto RENAULT 4 M. Turk Jože, Senčur, Pipanova 17 5231

Prodam FIAT 750, letnik 1968 ali zamenjam za večega. Jelendol 4, Tržič 5273

Prodam novo PRIKOLICO za osebni avto. Jože Klemenčič, Pristava 69 a, Tržič 5274

Prodam SIMCO 1000 GLS, letnik 1969. Radovljica, Gradiška 5 5275

Oddam GARAZO. Oprešnikova 24, Kranj (Klanec) 5262

V najem vzamem GARAZO v okolici Vodovodnega stolpa. Ban Milan, Kranj, Sorlijeva 14 5242

Iščem GARAZO v bližini letnega kopališča. Markuta, Partizanska 27, Kranj 5249

STANOVANJE

Na STANOVANJE sprejemam samskega moškega. Ivan Uršič, Manjdeljčeva 5, Kranj (pri vodovodnem stolpu) 5310

Oddam opremljeno SOBO. Smledniška 35, drugi vhod, Kranj 5311

Nujno potrebujem SOBO v Kranju. Pomagam tudi v gospodinjstvu. Tratnik Sonja pri Marinku, Novi svet 6, Skofja Loka, telefon 85-320 5276

Mlada zakonca iščeta SOBO in KUHINJO v Tržiču ali bližini. Dasta 2000 din nagrade. Ponudbe poslati pod »zelo nujno« 5277

ZAPOSITIVE

Iščem honorarno zaposlitev v popoldanskem času. Ponudbe poslati pod »karkoli« 5312

Za čiščenje pisarniških prostorov takoj zaposlimo za nepoln delovni čas CISTILKO. Ponudbe poslati pod »Cistilka« 5224

Proti prhljaju in za rast las uporabljajte

DROGESAN
lasno vodo.

Kozmetična obrt P. Šinkovec Kranj, Prešernova ulica 19

Iščem VARUHINJO za otroka. Kebetova 1, Kranj, stanovanje 20 5278

Poučujem ANGLESCINO za osemletko. Naslov v oglašenem oddelku 5279

Tako jaz poslušim izučenega ali priučenega PARKETARJA. Florjančič, Zasavska 24, Kranj 5280

IZGUBLJENO

Dne 14. oktobra izgubljeno URO od Senčurja, Delavska 6, do Gorenjskih oblačil v Kranju (peljala sem se z avtobusom ob 5.40), vrnite proti nagradi v Senčur, Delavska ulica 6 5313

Našel sem KLOBUK pred cerkvijo v Cerkljah. Močnik, Cerknje 73 5281

POSESTI

Prodam ZAZIDLJIVO PARCELO v Retečah. Voda in elektrika na parceli. Naslov v oglašenem oddelku 5314

OBVESTILA

OPRAVLJAM vsa AVTO-KLEPARSKA DELA. Avtokleparska delavnica. Škofic Marjan, Kranj, Jezerska cesta 15 5315

KOTLE za ZGANJEKUHO v vseh izvedbah in velikostih izdeluje najkvalitetnejše že preko 40 let KAPELJ V., bakrokarštarstvo Ljubljana, Aljaževa cesta 4, Šiška 2644

ROLETE lesene, plastične z delnim popustom in žaluzije naročite pri zastopniku Špiljeru, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 75-046. Pišite, pridev na dom 4557

KMETOVALCI! Strokovno montiram in popravljam vse MOLZNE STROJE tipa ALFA LAVAL in imam na zalogi rezervne dele. Za stroje, ki niso strokovno montirani, tovarna ne prizna garancije. Izdelujem tudi stojisča za privezovanje živine z verigo ali plastično vrvjo. Se pripomočam! KOBAL Stefan, Tacenska 90, Ljubljana — Vižmarje 5170

NAČRTE in adaptacije ter načrte za notranjo opremo itd. vam izdelam hitro, kvalitetno in poceni. Ponudbe poslati pod »dipl. ing. arh.« ali telefon 21-062 Kranj 5283

V globoki žalosti sporočamo vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je dotrplela naša draga sestra in teta

Manca Pravst

Pogreb pokojnice bo v nedeljo, 24. oktobra, ob 14. uri izpred hiše žalosti Hrastje 203 na pokopališču v Senčur.

Zaludoči: sestre Francka, Ivanka, Tončka, brat Janko, nečaki in nečakinje ter drugo sorodstvo

Hrastje, 22. oktobra 1971

Cenjene stranke obveščam, da sem odprla na novo preurejen FRIZERSKI SALON v Kranju, Vodopivčeva 13. Se priporoča Punk! 5284

PRIREDITVE

KUD BOREC VELESOVO prieja vsako nedeljo ob 17. uri PLES. Igra ansambel FRENKY. Vabljeni! 5316

SD VOKLO vas vabi na PLES vsako soboto ob 20. uri. Igra ansambel TEKTITI 5287

KUD BUKOVICA vabi na PLES, ki bo v prostorih zadržnega doma na Bukovici v soboto, 23. oktobra 1971 ob 20. uri. Igrajo MEHANI-KI. Vabljeni! 5288

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo poklicnim gasilcem iz Kranja za požrtvovalno delo pri gašenju naše hiše. Enako se zahvaljujemo podružnici sindikata Tekstilindusa, posebno predsedniku Isteniču Francu ter sodelavkam Planike iz Šivalnice 121-123 in tov. Sitarju Aloju. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, lepa hvala. Delavec Marija — Ivan, Velesavo 5 5282

OSTALO

Zelim si dopisovati v nemščini. Stara sem 9 let. Sabina Keulig, DDR 90 Karl Marx Stadt, Nestlerstrasse 17 5286

Tovarna čipk, vezenin in konfekcije Bled

objavlja prosti delovni mestni

dveh vzdrževalcev

Pogoji: poklicna šola, obratni električar ali ključničar. Poskusni rok 90 dni. Osebni dohodek po pravilniku o delitvi sredstev na osebne dohodke. Stanovanj ni na razpolago.
Pismene ponudbe naj kandidati pošljejo na naslov: »Vezenine« Bled, Kajuhova 1. Rok za sprejemanje prijav je 15 dni od dneva objave.

Komisija za delovna razmerja

pri Turistično prometnem podjetju CREINA KRANJ

razglaša naslednja prosta delovna mesta:

1. mojstra karoserijske delavnice

na servisu osebnih avtomobilov Labore

2. vodja saldakontov

3. 2 skladisčnika

v obratu proizvodnje kmetij. mehanizacije

Pogoji:

pod 1.: dokončana srednja šola strojne stroke s poklicno predizobrazbo kleparja, avtoličarja ali avtomehanika. Delo zahteva sposobnosti vođenja in reguliranja medsebojnih odnosov. Prednost pri sprejemanju imajo kandidati s praksom na podobnih delovnih mestih in z višjo stopnjo izobrazbe;

pod 2.: temeljito poznavanje funkcije saldakontov in gibanja denarnih tokov z aspektom na likvidnost in ažurnost, ki se zahteva zaradi tekočega uravnavanja razmerij kupec — dobavitelj. Zahteva se dokončana srednja šola ekonomike smeri in 3 leta prakse. Nastop dela je 15. decembra 1971.

pod 3.: javijo se lahko kandidati s poklicno izobrazbo trgovske ali kovinarske stroke ali osebe, ki so že dalj časa zaposlene na podobnih delovnih mestih. Osebni dohodki so stimulativni. Kandidati naj se javijo osebno v kadrovski službi podjetja, Gregorčičeva 8, Kranj ali po telefonu na št. 210-81.

MOTORNA VOZILA

Kupim MOTOR NSU vrste tipa luxe, letnik 1954, ali mlajši, vozen ali brez šasije. Ludvik Kikelj, Stržišče 8, 65242 Gračovo ob Bači 5308
Kupim avto VOLKSWAGEN. GEN. Poizve se v trafiki Cerklje 5309
Ugodno prodam FIAT 600. Visoko 77 5230

nesreča

CELNO TRČENJE

V tork, 19. oktobra, dopoldne je na cesti prvega reda med Jepico in Mejo voznik osebnega avtomobila Bogomir Oblak iz Ljubljane prehitel kolono vozil. Vtem pa je iz nasprotne smeri pripeljal tovorni avtomobil, ki ga je vozil Jože Petek iz Kranja, in vozili sta celno trčili. V nesreči je bil hudo ranjen voznik Oblak in sopotnica Majda Vrhovnik. Voznik tovornjaka je bil lažje ranjen. Škode je za okoli 70.000 dinarjev.

NEZGODA NA DRULOVKI

V ponedeljek, 18. oktobra, po deseti uri zvečer se je na cesti prvega reda na Drulovki pripelnil nezgoda vozniku osebnega avtomobila Arseniju Begoviču s Polja pri Ljubljani. Maio pred nadvozom čez železniško progo je voznik zapeljal v desno s ceste, nato nazaj na cesto. Pri tem se je avtomobil prevrnil in drsel 31 metrov po cesti, nakar ga je vrglo na njivo, kjer je obstal na strehi. Voznik je bil v nesreči le lažje ranjen. Škode na vozilu je za 20.000 din. Voznik je vozil vinjen.

ZANESLO GA JE IZ OVKINA

Na Kolodvorski cesti na Bledu je v sredo, 20. oktobra, ob četrti uri zjutraj zaradi neprimerne hitrosti zapeljal iz ovinka voznik osebnega avtomobila Anton Dežman, star 22 let, iz Radovljice. Voznik je bil v nesreči težje ranjen, škode na avtomobilu pa je za 8000 din.

NEZGODA PRI PREHITEVANJU

V tork, 20. oktobra, nekaj pred šesto uro zjutraj je na cesti med Kranjem in Trbojami prišlo do prometne nezgode. Voznik osebnega avtomobila Stanislav Hlebčar iz Trboj je prehitel voznika avtomobila Borisa Justina iz Trboj, pri tem pa je voznik Hlebčar zadel z zadnjim desnim blatnikom Justinov avtomobil. Le-tega je začelo zanašati in je trčil v telefonski drog ob cesti. V nesreči je bila huje ranjena sopotnica Marija Justin, odpeljali so jo v ljubljansko bolnišnico.

OTROK STEKEL ČEZ CESTO

Na Rečici na Bledu je v tork, 20. oktobra, dopoldne voznik osebnega avtomobila Jože Kuralt iz Sp. Gorij zadel 9-letnega Igorja Urevca z Bledu. Ta je šel skupaj s sošolci proti šoli. Mimo je pripeljal voznik vprije Valentin Kristan iz Hlebca. Igor Urevc in še en sošolec sta stekla čez cesto k vozu, da bi se peljala. Voznik vprije pa ju je opozoril, naj se ne obešata na voz. Igor Urevc je takoj stekel nazaj čez cesto, vendar se ni prepričal, če je prosta. Vtem je iz blejske smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila in kljub zaviranju otroka zadel. Huje ranjenega so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

VOZNJA BREZ IZPITA

V četrtek, 21. oktobra, ob drugi uri zjutraj je na cesti tretjega reda v Preddvoru voznik osebnega avtomobila Vasja Podlipec iz Ljubljane vozil brez vozniškega izpita in z neprimereno hitrostjo. V levem ovinku je avtomobil začel zanašati, tako da je opazil parkirani avtobus, nato pa je peljal naprej in celno trčil v betonsko ograjo. Voznik in sopotnica sta bila v nesreči hudo ranjena in so ju prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na vozilu je za 30.000 dinarjev.

OBJESTNA VOZNJA

V križišču Titovega trga in Ceste talcev v Škofji Loki je v četrtek, 21. oktobra, zvečer ob pol osmilj voznik osebnega avtomobila Franc Širer iz Ljubljane zaradi neprimerne hitrosti v ovinku zavolil s ceste in se večkrat prevrnil. Ob prevrčanju je avtomobil zadel 10-letnega Bojana Krta iz Škofje Loke. Otroka so s pretresom možganov prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Voznik je po nesreči pogegnil.

L. M.

Zahvala

Ob obletnici smrti naše drage mame

Marije Žirovnik
roj. Naglič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, darovali cvetje ter vsem, ki ste ji lajkali trpljenje v zadnjih dneh.

Zaluboči hčerkki z družinama

Kranj, 23. oktobra 1971

Zahvala

Ob izgubi našega dragega

Stanka Modica

se za sočustovanja in pomoč v težkih trenutkih vsem lepo zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo dr. Vadnjalu za vsa prizadevanja med bolezni. Zahvaljujemo se sosedom, vaščanom Huj in Dobrniča, pokojnikovim in našim sodelavcem, prijateljem, znancem, del. skupnosti K2K Kranj, sind. podr. Oljarica, sind. org. tovarne Sava, vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, darovali v dobrodelne namene ter z venci in cvetjem počastili njegov spomin. Zahvalo izrekamo pevcom društva Enakost, č. duhovščini, zvonarjem in g. Brezarju za poslovilne besede.

Se enkrat vsem in vsakomur iskrena hvala.

Zaluboči: žena, hčerkka z družino, sin, brat in sestre

Kranj, 20. oktobra 1971

Zahvala

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta, strica in deda

Ivana Bohinca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu poklonili cvetje, nam izrekli sožalje in z nami sočustovali. Posebna zahvala dr. Marjanu Žiliču, ki je nenehno bedel nad njegovim zdravjem, vsa zahvala zdravstvenemu osebju bolnice Golnik, predvsem dr. Branku Štanglu, lovčem, ki so ga spremili, sosedom, ki so nam v teh težkih dneh pomagali in sočustovali in še sosedu Filipu Sitarju za njegove globoko občutene besede ob zadnjem slovesu.

Zaluboči: žena Ana, hčerkke Metka, Mina in Mojca z družinami, sestra Marija z družino, brat Andrej z ženo Anico, vnuki, nečaki in drugo sorodstvo

Zahvala

Ob boleči izgubi ljube žene, mame, stare mame in prababice

Ivane Jamnik roj. Jenko

Udovčkove mame iz Pungrt

se iz srca zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Lepa hvala dr. Bračkovi za njeno dolgoletno zdravljenje in dr. Koširju. Iskrena hvala č. duhovščini za dušno tolažbo in zadnje spremstvo. Hvaležni smo vsem delovnim kolektivom Kroj, Odeja in LTH za podarjene vence. Iskrena hvala vsem sosedom in vaščanom, ki so jo v tako lepem številu spremili in tov. Alojzu Novincu za poslovilne besede pri odprttem grobu. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Zaluboči: mož Janez, sinova France in Blaž, hčerkke Marinka, Lenčka, Rezka in Ivanka z družinami, vnuki in pravnuki ter drugo sorodstvo
Pungrt, Škofja Loka, Reteče, 16. oktobra 1971

Konfekcija
Mladi rod
Pot na kolodvor 2

zaposli
večje število izučenih ali priučenih šivilj in sprejme v obratu na Trsteniku večje število žensk za priučevanje iz Trstenika in okolice.

Osebni dohodki so določeni s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov na osnovi samoupravnih sporazumov. Vsi zainteresirani naj se zglasijo v splošnem sektorju.

ZMAJ +
baterije

ALPINA,
tovarna obutve Zrl

ISCE

SKLADISČE
V KRAJNU

Ponudbe sprejema proda-
jnalna Kranj

Gorenjska rokometna liga

Šešir še vedno v vodstvu

Le še dve koli nas ločita do konca prvega dela tekmovanja v I. gorenjski rokometni ligi. Vprašanje prvaka je verjetno že rešeno, saj je ekipa Šeširja na čelu lestvice že od prvega kola dalje. V sedmem kolu je Šešir doma brez težav obračunal s Kranjsko goro, Jeseničani pa z Zabnico. Križe B so odpavile Sava, Tržič B pa je bil uspešen v Preddvoru. Tekma Kranj B : Radovljica bo ponovljena, kajti ekipa Kranja B je najašla protest. Tekmovalna komisija pa je tekmo razveljavila, zato jo bodo ponovno odigrali.

REZULTATI: Šešir : Kranjska gora 25:14, Jesenice : Zabnica 22:13, Križe B : Sava 22:14, Preddvor : Tržič B 14:20.

LESTVICA:

	7	7	0	0	183:66	14
Kranj B	6	5	0	1	107:77	10
Radovljica	6	5	0	1	94:73	10
Križe B	7	4	0	3	100:79	8
Tržič B	7	4	0	3	119:114	8
Kr. gora	7	3	0	4	100:115	6
Jesenice	7	2	0	5	98:132	4
Sava	7	2	0	5	104:152	4
Preddvor	7	1	1	5	92:110	3
Zabnica	7	0	1	6	93:164	1
					- dh	

Gorenjska nogometna liga

Poraz Tržiča

V desetem kolu gorenjske nogometne lige je Tržič doživel prvi poraz, in to na domaćem terenu. Točko pa je izgubila tudi ekipa Kranja v Trbojah. Rezultati: Predoslje : Kropa 1:2, Preddvor : Podbrezje 3:1, Bohinj : Alples 2:5, Tržič : Ranch boys 1:3, Naklo : Lesce 6:1, Trboje : Kranj 0:0.

V mladinski ligi so bili zabeleženi naslednji rezultati: Jesenice : Senčur 2:0, Triglav : Tržič 3:0 w. o., Kranj : Trboje 4:1. V vodstvu je Triglav z 11 točkami pred Kranjem in Jesenicami.

V pionirski A skupini so igrali takole: Predoslje : Kranj B 7:0, Preddvor : Senčur 1:4, LTH B : Alples 0:4, LTH A : Triglav 1:0. Po sedmem kolu so v vodstvu Predoslje.

LESTVICA — ČLANI:

Kranj	9	6	3	0	30:6	15
Tržič	9	6	2	1	43:11	14
Naklo	10	7	0	3	36:12	14
Senčur	9	6	2	1	30:9	14
Ranch boys	9	4	3	2	27:12	11
Kropa	9	5	1	3	18:18	11
Preddvor	9	4	2	3	20:17	10
Trboje	10	3	3	4	27:16	9
Alples	9	4	0	5	21:21	8
Lesce	9	3	1	5	23:28	5
Predoslje	9	2	1	6	16:30	5
Podbrezje	10	1	0	9	7:78	2
Bohinj	9	0	0	9	7:47	0
					P. Novak	

Invalidi za naslove

Danes in jutri bo na novem kegljišču v Slovenjgradcu republiško invalidsko prvenstvo v kegljanju. Danes bodo na programu borbene partije, jutri pa bo tekmovalje posameznikov. V Slovenj-

grader je odpotovala tudi kranjska ekipa. V različnih kategorijah bo nastopilo 12 kranjskih invalidov-kegljačev, ki imajo velike možnosti za osvojitev najvišjih republiških naslovov. -jk

Polfinale v Kranju

Telovadnica osnovne šole Franceta Prešernega bo dva dni v soboto in nedeljo gostitelj prve skupine polfinala letosnjega slovenskega prvenstva za mladince. Tu se bodo na mreži pomerili prvaki skupin: Slovan — lanskoletni republiški in državni mladinski prvak, anhovski Saloni, Celje ter domaći Triglav. Favoriti so vsekakor mladi igralci Slovana. Domačini pa bodo tokrat nastopili s pionirske ekipo, ki je lani osvojila

najvišji slovenski pionirski naslov.

Ezpored tekem:

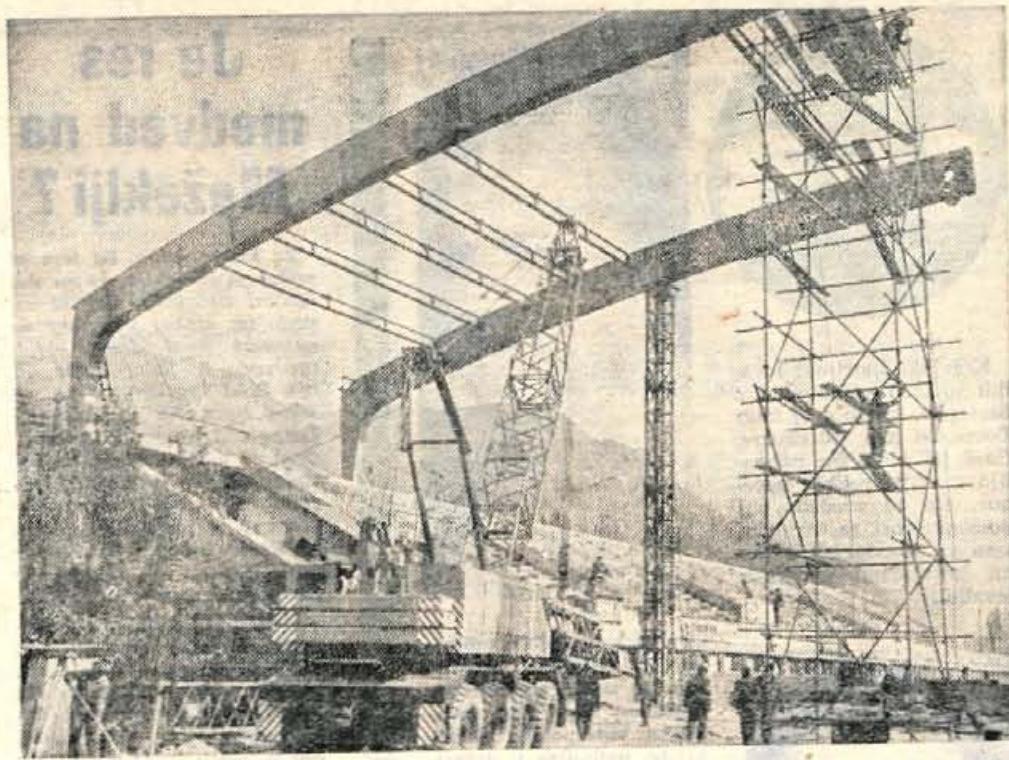
sobota:

ob 15. uri Slovan : Saloni ob 16.30 Triglav : Celje nedelja:

ob 8.30 Saloni : Triglav ob 10. uri Celje : Slovan ob 14.30 Celje : Saloni

ob 16. uri Triglav : Slovan

Organizator tokrat nudi gledalcem brezplačen ogled tekem z željo, da bi tekmovanju prisostvovalo čimveč mladih obiskovalcev. -ch

UPI, da bodo ljubitelji hokeja lahko spremiljali uspehe jeseniških hokejistov pod težko pričakovano streho, se uresničujejo. Nad hokejskim igriščem že postavljajo nosilne stebre za streho. — Foto: F. Perdan

Učenci osnovnih šol v atletiki

Pred dnevi je bilo na stadijonu Stanka Mlakarja v Kranju občinsko prvenstvo osnovnih šol v atletiki. Tekmovanje se je udeležilo sedem popolnih šol z 240 udeleženci. Učitelji telesne vzgoje so učence dobro pripravili, saj so poprečni rezultati kar obetavni. Tako je pri fantih poprečje med nastopajočimi na 60 m 8,5, na 400 m 67,0, v skoku v daljavo 440 cm, v skoku v višino 135 cm, suvanju 4 kg krogla 9,3, v štafeti 4 x 60 m pa 32,0.

Pri učenkah so poprečja naslednja: 60 m 9,0, na 300 m 52,0, v daljavo 3,5 m, v višino 115 cm, krogli 3 kg 8,0 m in štafeti 4 x 60 m 36,0.

Rezultati — UCENCI: 60 m: 1. Janez Celar (FP) 7,0, 2. Andrej Frantar (Senčur) 7,9, 3. Lado Ratkovič (S2) 7,9; 400 m: 1. Marjan Burja (P) 61,8, 2. Zoran Benedičič (LS) 62,3, 3. Dušan Lamovšek (LS) 62,9; daljava: 1. Lado Sofranjevski (FP) 516 cm, 2. Janez Sagadin (S2) 506 cm, 3. Dušan Skok (LS) 400 cm; višina: 1. Ljubo Čalič (SJ) 155 cm, 2. Zlatko Bejančič (LS) 150 cm, 3. Marko Rudež (LS) 140 cm; krogla (4 kg): 1. Boris Kokalj (LS) 11,33 m, 2. Miloš Oman (S2) 10,13 m, 3. Milan Cvetkovič (FP) 900 cm; 4 x 60 m: 1. OS Simon Jenko 31,7, 2. OS Stane Zagari 32,1, 3. OS Preddvor 32,8; UCENKE: 60 m: 1. Irena Brezar (FP) 8,0, 2. Jelena Jovanovič (SJ) 8,5, 3. Sonja Cvetkovič (FP) 8,7; 300 m: 1. Irena Sintič (FP) 46,3, 2. Ljuba Prestor (S2) 47,2, 3. Teja Kodran (LS) 49,4; daljava: 1. Jovita Eržen (LS) 426 cm, 2. Dušanka Skrk (LS) 393 cm, 3. Vesna Ožek (FP) 300 cm; višina: 1.

Vlasta Traven (FP) 130 cm, 2. Mira Cicmil (LS) 125 cm, 3. Darka Jelovčan (LS) 120 cm; krogla 3 kg: 1. Helena Zupanc (SJ) 9,63 m, 2. Vesna Horvat (FP) 9,20 m, 3. Vlasta Murovec (LS) 8,90 m; 4 x 60 m: 1. OS Lucijan Seljak 34,1, 2. OS

Cerkje 36,0, 3. OS Senčur 37,9.

Najuspešnejše šole so bile: Lucijan Seljak, Franca Prešeren, Stane Zagari, Simon Jenko in Preddvor.

J. Ažman
P. Mohorič

Ljubljanska conska rokometna liga

V vodstvu Tržič in Alples

V zadnjih dveh kolih ljubljanske conske rokometne lige za moške so gorenjski predstavniki igrali takole: 7. kolo: Mokerc : Križe 21:15, Duplje : Zagorje 10:18, Kamnik : Cosmos 25:17, Alples : Smarje 18:13, Tržič : Slovan B 15:13; 8. kolo: Zagorje : Tržič 16:19, Slovan B : Kamnik 13:21, Križe : Duplje 16:18, Alples : Mokerc 12:14. V vodstvu je Tržič pred Mokercem, Zagorjem, Kamnikom itd.

V ženski conski ligi pa so bili zabeleženi naslednji rezultati: 5. kolo: Alples : Sava 34:8, Kranj : Kamnik 12:21, Usnjar : Kranjska gora 13:12, Preddvor : Šešir 13:4, 6. kolo: Alples : Preddvor 36:6, Kamnik : Smartno 14:16, Šešir : Kranjska gora 3:14. V vodstvu so rokometašice Alplesa iz Železnikov. J. Kuhar

Nova sankaška proga v Sori

Člani sankaške sekcije TVD »Partizan« Sora že dalj časa pripravljajo novo polmeterno sankaško progo. Opravili so že nad 700 prostovoljnih delovnih ur, zataknili pa se je na skalnatem terenu, kjer z deli lahko nadaljuje samo buldožer. Ker nimajo denarja za najem buldožerja, so se obrnili za pomoč na delovne organizacije v Medvodah.

Če bodo pravočasno dobili denar, bo proga do sezone pripravljena. Računajo, da bodo organizirali republiško prvenstvo in dve medklubski tekmovalci so že dosegli nekaj pomembnih uspehov na tek-

movanjih, ob večjih možnostih treniranja pa lahko pričakujejo še nove.

F. R.

Viki se ženi

Danes bo stopil pred matičarja eden najboljših kranjskih vaterpolistov Viki Mohorič. Redakcija športnega uredništva Glasa mu iskreno čestita in upa, da bomo v prihodnjih dveh desetletjih po njegovi zaslugi dobili občajajoč vaterpolski naraščaj.

Kranjski športniki invalidi so med najboljšimi v Sloveniji. Imajo svoj klub Borec, ki ima 350 članov, člani pa se lahko pohvalijo z vrsto velikih uspehov. Da bi zvedeli, kaj pomeni šport za invalida, smo se pogovarjali s tremi kranjskimi športniki invalidi.

● **Marko PREZELJ,** Kranj, invalid III. kategorije: »Organiziran invalidski šport se je pri nas uveljavil 1950. leta. V Kranju nismo zaostajali. Sprva so tekmovali le vojaški invalidi, kasneje pa so se jim priključili še ostali invalidi. Osnovali smo športni klub Borec, ki združuje borce in invalide športnike. Člani se ukvarjajo z različnimi športi. Največ invalidov športnikov je z mesta. Podeželskih je malo. Sport враča invalidu zaupanje vase, vpliva nanj psihično in fizično ter mu daje telesno kondicijo. Najbolj primerni športi za to so plavanje, kegljanje in smučanje. Obenem pomeni šport za invalida tudi zabavo. Zaradi tega bi morala imeti družbo za ta šport več razumevanja. Če naše društvo ne bi imelo vsakoločne loterije, bi težko shajali.«

● **Ivo BEVC,** Visoko, II. kategorija: »20 let se ukvarjam s športom. Takrat društva Borec še ni bilo. Ukvarjam se z različnimi športi. Sport je za invalida rehabilitacija, vrnitev v življenje, kakršno je bilo pred poškodbo. V Kranju je veliko mladih invalidov, ki se s športom ne ukvarjalo. To je škoda. Osvojil sem precej prvih mest v svoji kategoriji. 1963. leta sem bil svetovni prvak v atletskem mnogoboru, lani pa sem bil zaradi poškodbe v tej disciplini 6. Zaradi velikega števila invalidov ni mogla družba naš šport bolj podpirati.«

● **Tone TOMC,** Bela, invalid III. kategorije: »S športom se ukvarjam 8 let, in sicer s kegljanjem, plavanjem, smučanjem,

J. Košnjek

Je res medved na Mežaklji?

Že konec julija, ko sem se podal na Mežakljo, so me domačini opozorili, naj se ne podajam tjakaj sam, ker so nekateri pred dnevi videli medveda le lučaj daleč od hiš. Pred kratkim pa so vaščani Spodnjih in Zgornjih Lazov nad Gorjami, ki imajo ovce na paši na Mežaklji, povedali, da jim je medved raztrgal že okrog 25 ovac. Vaščani so prepričani, da ne gre za krajo ovac, ker so ovce našli z znaki in sledovi, ki jih je pustila mrcina.

Menda pa se lovci na opozirila in prošnje za odškodnino ne zmenijo kaj dosti, pravijo vaščani, kmetje in oškodovanci. Morda pa bi bilo vseeno prav, da bi tudi oni povedali svoje mnenje?

J. Ambrožič

**še meni
loško kavo
iz nove pražarne**

Tončka VODNIK se je rodila 1925. leta na majhni kmetiji v Dobrovi pri Ljubljani. Končala je meščansko šolo na Viču in učiteljske v Ljubljani. Postala je učiteljica. 1959. leta se je preselila v Kranj in se zaposlila kot tajnica takratnega okrajnega odbora ljudske prosvete. Delala je v vseh mogočih organizacijah, samo pri gasilcih ne, kot pravi sama. Njena največja skrb in veselje je bila in je vzgoja mladine. S pionirji dela že 30 let, tabornica je od 1954. leta dalje, planinska vodnica pa je 12 let. Razen tega srečamo Tončko v vseh krajevnih družbenopolitičnih organizacijah na Zlatem polju.

Zakaj, Tončka?

»Želim, da živi mladina v naravi, ne v stavbah in na cestah. Mladim hočem vcepiti ljubezen do narave, ker vem, da kdor ljubi naravo, ljubi tudi domovino. Vsak človek mora imeti konjčka, ki ga zajaže takrat, ko mu je najhuje... Skoda, da je vedno manj ljudi, ki bi želeti vzgojne in strokovne izkušnje prenašati na mlade!«

—jk

V okviru XIX. zborna gostinskih in turističnih delavcev iz Slovenije na Bledu so se nekatera gostinska podjetja v vili Bled predstavila tudi s prikazom urejene grajske kleti. Med gorenjskimi podjetji, ki sta za ureditev kleti dobila zlato medaljo, sta bila hotel Grad Podvin in Golf hotel na Bledu. — Foto: F. Perdan